

UNIVERSITATEA CREȘTINĂ „DIMITRIE CANTEMIR”  
FACULTATEA DE MANAGEMENT TURISTIC ȘI COMERCIAL TIMIȘOARA

Lector dr. SAVA CIPRIANA

PROIECTE ECONOMICE

Timișoara  
2009



## CUPRINS

<b>I. GHID DE UTILIZARE A MANUALULUI DE STUDIU INDIVIDUAL.....</b>	<b>5</b>
<b>1. INTRODUCERE .....</b>	<b>5</b>
<b>2. PROCEDURA DE ÎNVĂȚARE ÎN SISTEM DE AUTOINSTRUIRE.....</b>	<b>5</b>
<b>1. GENERALITĂȚI .....</b>	<b>9</b>
1.1. OBIECTIVE PRINCIPALE .....	9
1.2. DESCRIEREA STRUCTURII MANUALULUI.....	9
1.3. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ .....	9
<b>III. MODULE DE STUDIU .....</b>	<b>11</b>
<b>1. MODULUL 1 PLANUL DE AFACERI.....</b>	<b>11</b>
1.1. UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT 1.1. DEFINIREA PLANULUI DE AFACERI.....	11
1. Ce este un plan de afaceri? .....	11
2. Rolul planului de afacerii în managementul întreprinderii .....	13
3. Conținutul și structura planului.....	14
4. Etapele întocmirii planului de afaceri .....	17
<b>2.MODULUL 2. ANALIZA RAMURII DE ACTIVITATE .....</b>	<b>19</b>
2.1. UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 2.1. ANALIZA MEDIULUI AMBIANT AL FIRMEI .....	19
1. Mediul extern al societății economice .....	20
2. Mediul intern al întreprinderii.....	23
2.2 UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 2.2 MODUL DE ORGANIZARE ȘI CONDUCERE AL AFACERII .....	25
1. Tipuri de organizare a afacerii .....	25
2. Structuri organizatorice tip .....	26
<b>3. MODULUL 3. PREZENTAREA AFACERII-.....</b>	<b>33</b>
3.1. UNITATEA de învățare 3.1. Produsul firmei.....	33
3.2. Unitatea de învățare 3.2. Analiza pieței produsului .....	36
3.3. Unitatea de învățare.3.3. Documentele necesare constituirii întreprinderii .....	39
3.4. Unitatea de învățare. 3.4. Strategii de marketing .....	40
<b>4.MODULUL 4. PLANIFICAREA FINANCIARĂ .....</b>	<b>45</b>
4.1. UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 4.1. ANALIZA ȘI PLANIFICAREA ECONOMICO-FINANCIARĂ A ACTIVITĂȚII .....	45
1. Analiza financiară.....	46
2. Estimarea structurii costului unitar .....	47
3. Situația previzionată a fluxului de numerar și bilanțul previzional .....	49
<b>5. MODULUL 5. EVALUAREA AFACERII.....</b>	<b>55</b>
5.1 UNITATEA DE ÎNVĂȚARE 5.1 EVALUAREA AFACERII .....	55
1. Pragul de rentabilitate .....	55
2. Indicatorii economico-financiar ce pot fi utilizați în evaluarea afacerii .....	57
<b>6. MODUL 6. PROIECT ECONOMIC ÎN TURISM .....</b>	<b>61</b>
<b>ANEXE .....</b>	<b>89</b>



## I. GHID DE UTILIZARE A MANUALULUI DE STUDIU INDIVIDUAL

### 1. INTRODUCERE

Manualul de studiu individual reprezintă o sinteză a conținutului disciplinei de „Proiecte economice” care este comună învățământului la forma zi și la forma cu frecvență redusă, conform planurilor de învățământ în vigoare.

El este destinat studenților de la forma de învățământ zi și cu frecvență redusă (FR) și evaluarea disciplinei de „Proiecte economice”.

Manualul este structurat conform standardelor și procedurilor de uz larg în învățământul universitar național și internațional, care se adresează învățării individuale, pe baze interactive. Parcurgerea manualului, pe baza prezentelor instrucțiuni, asigură reținerea informațiilor de bază, înțelegerea fenomenelor fundamentale și aplicarea cunoștințelor dobândite la rezolvarea unor probleme specializate.

Manualul este structurat pe module, iar modulele sunt structurate, la rândul lor, pe unități de învățare. Un **modul** reprezintă o problemă distinctă din materia disciplinei, care formează un tot unitar din punct de vedere al specificului cunoștințelor, al însușirii unui anumit aspect al fenomenologiei disciplinei, precum și din perspectiva timpului necesar parcurgerii și însușirii fondului informațional respectiv. În acest sens, un modul poate conține una sau mai multe unități de învățare. **Unitatea de învățare** reprezintă o parte omogenă din componența modulului, caracterizată de un număr strict limitat de termeni de referință (cuvinte-cheie), care poate fi parcurs și însușit printr-un efort continuu de concentrare intelectuală care să nu depășească 2-3 ore (intervalul de 2-3 ore se referă la conținutul de idei al unității de învățare și nu se referă la întrebările de control, temele de reflecție sau testele de autoevaluare).

Fiecare unitate de învățare are o structură proiectată din perspectiva exigențelor autoinstruirii.

Rezultatele efective ale utilizării manualului se vor suprapune cu rezultatele așteptate numai cu condiția respectării întocmai a procedurii de parcurgere a unităților de învățare, procedură care este prezentată în continuare.

### 2. PROCEDURA DE ÎNVĂȚARE ÎN SISTEM DE AUTOINSTRUIRE

Utilizarea manualului de studiu individual se face pe baza unui program de autoinstruire.

Recomandăm câteva reguli de bază în procedura de realizare a programului de autoinstruire pe baza manualului de față:

1. Unitățile de învățare se parcurg în ordinea în care sunt prezentate în manual, chiar în cazul în care studentul apreciază că ar „sări” direct la o altă unitate de învățare (de exemplu în cazul în care studentul se află la a doua facultate sau în orice alte situații echivalente). Criteriile și modalitatea de „înlănțuire” a unităților de învățare sunt prezente la fiecare unitate de învățare și ele trebuie respectate întocmai, sub sancțiunea ne realizării la parametrii maximali a programului de autoinstruire;
2. Fiecare unitate de învățare conține două teste de autoevaluare: un test este destinat evaluării gradului și corectitudinii însușirii cunoștințelor specifice unității de învățare, iar cel de-al doilea test este destinat evaluării gradului și corectitudinii înțelegerii fenomenelor și proceselor descrise sau prezentate în unitatea de învățare;

3. Primul test (cel destinat evaluării gradului și corectitudinii însușirii cunoștințelor) este un test cronometru, cel de-al doilea test (cel destinat evaluării gradului și corectitudinii înțelegerii materiei) nu se desfășoară contra timp;
4. Fiecare test al unității de învățare este prevăzut cu un sistem de notare (puncte) care însumează un maxim de 100 puncte;
5. Modul de parcurgere a primului test de autoevaluare este următorul:
  - a. dacă se acumulează mai puțin de 50 puncte, atunci testul va fi refăcut, după ce conținutul de idei al unității de învățare a fost revăzut, după o pauză de o zi calendaristică;
  - b. dacă se acumulează între 50-75 de puncte, atunci testul va fi refăcut imediat;
  - c. dacă se acumulează între 75-100 de puncte, atunci se poate trece la testul al doilea;
  - d. în toate cazurile de mai sus, dacă se depășește timpul alocat parcurgerii testului, atunci punctajul obținut în intervalul de timp mai mare se reduce cu 20%, iar rezultatul obținut se evaluează conform lit. 1, b, c, de mai sus.
6. Modul de parcurgere a celui de-al doilea test este următorul:
  - a. Dacă se acumulează mai puțin de 50 de puncte, atunci se reface primul test, imediat;
  - b. Dacă se acumulează între 50-75 de puncte, atunci se reface cel de-al doilea test imediat;
  - c. Dacă se acumulează între 75-100 de puncte, atunci se poate trece la unitatea de învățare imediat următoare.
7. Studenții care consideră că pot ignora o anumită unitate de învățare, vor parcurge cele două teste de autoevaluare, fără să mai parcurgă conținutul de idei al unității de învățare respective:
  - a. dacă primul test este parcurs cu un total de puncte cuprins între 75-100 de puncte, atunci se trece la al doilea test, în caz contrar se va renunța la decizia de a ignora unitatea de învățare;
  - b. dacă al doilea test este parcurs cu un total de puncte cuprins între 75-100 de puncte, atunci se poate lua decizia de a ignora unitatea de învățare, în caz contrar se reface primul test și se aplică prevederile de la lit. a), iar dacă nici acum al doilea test nu este parcurs în baremul menționat mai sus, atunci se va renunța la decizia de a ignora unitatea de învățare.
8. Ordinea logică a parcurgerii unității de învățare este următoarea:
  - a. se citește scopul și obiectivele unității de învățare;
  - b. se citesc termenii de referință (cuvintele-cheie);
  - c. se parcurge conținutul de idei al unității de învățare;
  - d. se parcurge textul de crestomație;
  - e. se parcurge bibliografia recomandată;
  - f. se răspunde la întrebările de autocontrol, revăzând, dacă este necesar, conținutul de idei al unității de învățare;
  - g. se efectuează cele două teste de autoevaluare, după procedura descrisă mai sus;

**OBS:** - este recomandabil ca înainte de efectuarea testelor de autoevaluare să se facă o pauză de 30 minute sau de o oră;

- se rezolvă exercițiile, problemele sau studiile de caz propuse pentru seminar.

9. Nu este recomandabil să se parcurgă mai mult de o unitate de învățare pe zi, pentru a nu periclita însușirea temeinică și structurală a materiei din modulul respectiv;

10. După parcurgerea tuturor unităților de învățare dintr-un modul, se vor efectua testele de autoevaluare la nivelul modulului, pe baza următoarelor proceduri:
- a. dacă la primul test se acumulează mai puțin de 50 de puncte, atunci se citesc conținuturile de idei ale tuturor unităților de învățare din modul și se reface imediat testul; dacă și a doua oară se acumulează mai puțin de 50 de puncte, atunci modulul este reprogramat pentru parcurgerea standard;
  - b. dacă primul test se acumulează între 50-75 de puncte, atunci se revăd întrebările de la fiecare unitate de învățare (consultând conținutul de idei, dacă este necesar) și se reface testul; dacă se obțin din nou doar 50-75 de puncte, se aplică prevederile de la lit. a);
  - c. dacă la primul test se acumulează mai mult de 75 de puncte, atunci se poate trece la testul al doilea;
  - d. dacă al doilea test se acumulează mai puțin de 50 de puncte, atunci se reface primul test;
  - e. dacă al doilea test se acumulează 50-75 de puncte, atunci se citesc conținuturile de idei ale unităților de învățare unde nu s-au realizat punctajele maxime și se reface testul al doilea;
  - f. dacă la al doilea test se acumulează mai mult de 75 de puncte, atunci se poate trece la modulul imediat următor.





## II. PREZENTAREA MANUALULUI DE STUDIU INDIVIDUAL

### 1. GENERALITĂȚI

Manualul de studiu individual pentru disciplina „Proiecte economice în turism” are ca obiect asigurarea informațiilor principale și aspectelor legislative legate de ansamblul problemelor ridicate la efectuarea unui plan de afaceri.

Disciplina PROIECTE ECONOMICE încheie ciclul de discipline de management și marketing prevăzute în Planul de Învățământ al specializării Management Turistic și Comercial.

Având un caracter formativ foarte pronunțat, această disciplină este în același timp teorie și metodologie, sinteză și cazuistică generalizată. Operând cu o largă paletă multidisciplinară de cunoștințe dobândite de student în perioada anterioară de pregătire, se transformă într-un instrumentar valoros pentru activitatea viitorului economist.

#### 1.1. Obiective principale

Obiectivele principale ale manualului de studiu individual sunt următoarele:

- să prezinte studenților un material sintetic și eficient pentru însușirea disciplinei de „Proiecte economice”;
- să ofere studenților titlurile bibliografice cele mai importante în vederea documentării în domeniu;
- să confere posibilitatea studenților să-și realizeze un program propriu de autoinstruire, prin divizarea materiei pe module și unități de învățare;
- să permită studenților să realizeze un program propriu de autoevaluare cu ajutorul întrebărilor concepute pentru fiecare unitate de învățare;
- să dea posibilitatea studenților să-și realizeze propriul plan de afacere.

#### 1.2. Descrierea structurii manualului

Manualul are în structura sa următoarele competențe:

- Ghidul de învățare în sistem de autoinstruire;
- Generalități privind prezentarea manualului;
- Prezentarea modulelor de studiu, defalcate pe unități de învățare.

#### 1.3. Bibliografie generală

1. Armstrong M., Management techniques, Anglia 1991
2. Dalotă M., Cosma D., Planul de afaceri al firmei, studiu de caz, Ed. Mirton, Timișoara, 1997;
3. Dalotă M., Donath Liliana, Planul de afaceri al firmei, instrument de management, Editura Sedona, Timișoara 1995
4. Dănăiață I. (coordonator), Management – bazele teoretice, Ed. Mirton, Timisoara 2002;
5. Dobrotă N.(coordonator), Dicționar de economie, Ed. Economică, București, 1999
6. Florescu C. (coordonator), Marketing, Ed. Marketer, București, 1992

7. Jones G., Primii pași în afaceri, Ed. Teora, București, 1997
8. Kotler Ph., Principles of Marketing, Third Edition, Prentice–Hall, Inc, Englerwood Cliffs, Nero Jersey, 1984
9. Mocan M., Mocan Camelia, Planul de afaceri un instrument managerial accesibil, Ed. Eurobit, Timișoara, 1998
10. Negruț C., Oancea M. Bazele Marketingului, Ed. Nero-G, Timisoara, 2004
11. Pater M., Competitive strategies, Free press, Glencoe, 1980
12. Sava Cipriana, Lazoc R., Economia întreprinderii de turism, Ed. Brumar, Timișoara, 2001
13. West A., Planul de afaceri, Ed. Teora, București, 2000
14. \*\*\* Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație, Planul de afaceri, instrument al propriei afaceri, București, 2004
15. \*\*\* Ghidul întreprinzătorului particular, Centrul ONN pentru promovarea întreprinderilor mici și mijlocii, Ed. Tehnică, București, 1997
16. \*\*\* Legea nr. 30/1990
17. \*\*\* Legea nr. 26/ 1996 privind Registrul Comerțului
18. \*\*\* [www.onrc.ro](http://www.onrc.ro)
19. \*\*\* [www.mie.ro](http://www.mie.ro)

### III. MODULE DE STUDIU

#### 1. MODULUL 1 PLANUL DE AFACERI

- **Obiective** : Prezentarea unor noțiuni privind planul de afaceri în managementul firmei.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea modului** :
  - ce este un plan de afaceri;
  - care este rolul planului de afaceri;
  - conținutul și structura unui plan de afaceri;
  - etapele ce trebuie parcurse la întocmirea planului de afaceri;
- **Cuvinte de referință**: prezent, viitor, planificare, etape, scopuri, obiective.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea modului**: cunoașterea noțiunilor legate de planul de afaceri al unei firme

##### 1.1. Unitatea de învățare 1.1. Definirea planului de afaceri

- **Obiective**: Prezentarea unor noțiuni privind planul de afaceri în managementul firmei.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea unității**: ce este un plan de afaceri, care este rolul planului de afaceri, conținutul și structura unui plan de afaceri, etapele ce trebuie parcurse la întocmirea planului de afaceri.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea unității**: cunoașterea noțiunilor legate de planul de afaceri al unei firme.
- **Conținutul de idei al unității** (timpul maxim de studiu 2 ore)

Mediul de afaceri al firmei se poate schimba, de aceea managerii trebuie să fie pregătiți și capabili de a se adapta noilor condiții. Abilitatea unui agent economic de a gestiona riscurile și a opera cu criteriile de raționalitate, în raport cu însușirile mediului de afaceri condiționează succesul sau eșecul în afaceri. Planificarea detaliată a afacerilor reprezintă o necesitate a zilelor noastre.

##### 1. Ce este un plan de afaceri?

În categoria „afaceri” sunt cuprinse unitățile economice elementare, numite „firme producătoare” și „instituțiile financiare și de credit”. Afacerea, neconvențional o putem defini ca fiind intenția unei persoane, fie fizică sau juridică de a întreprinde anumite activități, în scopul unui profit.

Criteriile care contribuie la decizia de amplasare a afacerii:

- potențialul de materii prime și materiale necesare afacerii, existent în zonă;
- calitatea căilor de comunicație din zonă și relația cu alte regiuni;
- costul amplasării;

- potențialul uman al zonei.

Planul de afaceri (business plan) este considerat a fi un instrument de management deosebit de util, simplu și eficient. Altfel spus, este un instrument de planificare strategică modern. Acesta reflectă proiecte de investiții din toate domeniile de activitate. Printr-un plan de afaceri se încearcă a se demonstra că afacerea merită finanțată și totodată se urmărește buna desfășurare a afacerii.

Fiind un document, se prezintă sub formă scrisă și cuprinde cât mai clar orientarea firmei, a modului cum acesta își va realiza obiectivele propuse și cum va arată în următorii ani (3 – 5 ani) după ce scopul a fost atins.

Despre planul de afaceri se poate spune că este un:

- instrument de lucru;
- document scris;
- ghid al afacerii;
- mod de a obține credibilitate pe piață.

Funcțiile sale se referă la:

- dezvoltarea ideilor privind afacerea;
- posibilitatea evaluării performanțelor în timp;
- generator de finanțare;
- ghid în mediul economic.

Aspectele urmărite de bancheri țin de:

- caracterul solicitantului (caziera, proprietăți, stare familială, sinceritate, aptitudini manageriale);
- capacitatea financiară (prin derularea afacerii să se achite la timp obligațiile la bancă și nu numai);
- garanția oferită (ipotecă, gaj);
- contribuția solicitantului (implicarea financiară).

Prezentarea planului de afaceri

Un plan de afaceri poate fi prezentat într-o anumite versiune (tabelul 1), în funcție de destinatar, adică de cui îi este adresat.

Prezentarea planului de afaceri în funcție de destinatar Tabelul 1.

Nr.crt.	Versiunea de prezentare	Destinatar
1.	- confidențială	- conducere de top ; - acționariat majoritar ;
2.	- parțială	- investitori ; - creditori ;
3.	- specifică	- manageri de sucursală ; - manageri regionali ; - manageri naționali ;
4.	- generală	- acționari ; - analiști financiari.

Ținând seama de gradul de complexitate al problemelor analizate se pot distinge diverse tipologii ale planului de afaceri ( tabelul 2)

Tipuri ale planului de afaceri în funcție de gradul de complexitate Tabelul 2.

Nr.crt.	Tipul planului	Mărime (nr.pagini)	Utilizare
1.	- sumar	10- 20	- firmele aflate la începutul activității ; - manager

			experimentat ; - o firmă cu experiență, pentru diversificarea activității ; - reînnoirea unei linii de credit cu valoare sub 100.000USD ; - pentru dezvoltarea unui produs existent ;
2.	- complet	20- 50	- pentru o finanțare consistentă ;
3.	- detaliat	peste 50	- începutul finanțării ; - pentru proiecte de investiții foarte mari.

Logistica planului de afaceri:

- cristalizarea ideilor legate de obiectul planului;
- analiza capacității și adaptabilității afacerii la potența inițiatorului;
- clasificarea privind resursele și piața de desfacere;
- culegerea de informații;
- concluzii.

Elementele care stau la baza unui plan de afaceri le considerăm a fi:

- un întreprinzător, care își asumă în mod conștient unele riscuri și dorește să obțină un profit;
- ideea de afaceri;
- mediul de afaceri.

La baza planificării afacerilor stau câteva întrebări:

- Unde sunt / se află firma în prezent?
- Unde doresc să ajung?
- Ce ar putea aduce viitorul?
- Cum ajung unde mi-am propus?

Din cele prezentate putem afirma că planul de afaceri este modul cel mai preferat și bun de comunicare între întreprinzători, potențiali investitori și creditori. El este rezultatul clar și cuprinzător al afacerii.

## 2. Rolul planului de afacerii în managementul întreprinderii

În economiile de piață acest instrument de management este folosit pentru:

- planificarea propriei afaceri;
- atragerea unuia sau mai multor investitori;
- obținerea unui credit;
- participarea la o licitație.

Planul de afaceri se adresează:

- întreprinzătorilor care încep o nouă afacere;
- întreprinzătorilor care caută parteneri;
- managerilor care prezintă noi proiecte unor persoane sau instituții de finanțare ;
- instituțiilor abilitate în gestionarea fondurilor de investiții.

Pentru o nouă societate, planul de afaceri este o primă încercare de planificare strategică.

În absența unui plan pot apărea mult mai frecvent următoarele probleme de:

- constituire;
- consolidare;
- expansiune.

Odată cu un plan de afaceri există și avantaje competitive îndreptate spre sectoarele:

- marketing;
- personal;
- financiar.

Dacă dorim dezvoltarea firmei, un plan bine întocmit este soluția pentru obținerea creditului și atragerea unui investitor. Cu ajutorul său se poate determina etapa în care se află afacerea, comparativ cu scopurile și obiectivele propuse, practic este vorba de evaluarea și controlul performanțelor firmei.

### **3. Conținutul și structura planului**

În practică nu există două afaceri la fel, deci trebuie să înțelegem că nici planurile de afaceri nu sunt identice (Anexa 1.). Totuși, cuprinsul lor prezintă:

#### ***1. Descrierea afacerii***

Această secțiune cuprinde descrierea detaliată a afacerii.

Este necesar a prezenta forma legală a afacerii și anume proprietate, parteneriat, corporație. Tot aici introducem licențele și permisele necesare desfășurării activității. Important de menționat este tipul afacerii (comerț, producție, serviciu) și al produsului. Este nevoie a preciza dacă este o afacere nouă, independentă, o achiziție, o extindere, o franciză.

Întrebările la care trebuie să avem răspunsuri sunt:

- De ce va fi profitabilă afacerea?
- Care sunt oportunitățile de dezvoltare?
- Va influența franciza ritmul de creștere?
- Când va fi lansată propriu-zis afacerea (ziua, ora)?
- Ce ai aflat despre tipul de afacere în care te lansezi din surse externe (distribuitori, bancheri, publicații de specialitate etc.)?

Coperta prezintă importanță și include numele, adresa, numerele de telefon și numele tuturor acționarilor.

Nu trebuie uitat a menționa aspectul de unicitate (unique selling point) al afacerii, de ce și în ce fel va atrage consumatorii. Se pune în valoare orice idee sau caracteristică nouă care ar putea să mărească șansele de succes.

Descrierea afacerii trebuie să scoată în evidență clar scopurile și obiectivele afacerii și să arate de ce ești sau vrei să intri în această afacere.

Referitor la produsul/serviciul se încearcă prezentarea beneficiilor produsului sau serviciului oferit din perspectiva consumatorului. Un antreprenor de succes știe ce vrea consumatorul sau cel puțin are o idee despre așteptările sale. Acest tip de anticipare ajută

foarte mult la atingerea satisfacției clientului și la formarea loialității acestuia, și în mod sigur este o strategie bună de a depăși concurența sau chiar de a o înlătura.

**E necesar a descrie:**

- Ceea ce vinzi;
- Ce beneficii aduce consumatorului;
- Ce produse sunt cerute și dacă ele vor garanta vânzări constante;
- Ce aduce diferit produsul sau serviciul oferit.

Locația afacerii nu trebuie omisă, succesul sau eșecul unei afaceri depinde foarte mult de locația ei. Trebuie să te apropii de consumatori aceștia să aibă simțul accesibilității și al siguranței. Se iau în considerare următoarele întrebări atunci când se redactează aceasta secțiune:

- Care sunt nevoile locației?
- De cât spațiu ai nevoie?
- De ce sunt de dorit zona și clădirea respectivă?
- Este ușor accesibilă?
- Se află într-o zonă cu transport în comun?
- Iluminarea stradală este adecvată?
- Există segmente de piață sau demografice de interes?

## ***2. Planul de marketing***

Marketingul joacă un rol vital în investițiile de succes, de aceea nu poate fi ignorat. Elementul cheie al unui plan de marketing de succes este buna cunoaștere a nevoilor, dorințelor și așteptărilor clienților. Identificând acești factori, se poate realiza o strategie de marketing care va permite să trezești și să satisfaci nevoile clienților.

Planul de afaceri se construiește răspunzând la următoarele întrebări:

- Cine sunt clienții tăi? Definește-ți piața vizată.
- Piața pe care vei intra este în creștere, constantă, în declin?
- Poate fi extinsă piața?
- Cum îți vei atrage, menține și crește cota de piață?
- Care este politica de prețuri?

Concurența este un mod de viață, suntem într-o continuă competiție pentru joburi, promovări, burse în sport și, practic, în fiecare aspect al vieții. Națiunile sunt în competiție pentru a câștiga consumatorul de pe piața mondială, la fel și proprietarii de întreprinderi mici și mijlocii. Mediul de afaceri este un mediu volatil și înalt competitiv, de aceea, pentru a avea succes, trebuie să-ți cunoști foarte bine concurența directă. Întrebările care se lansează sunt:

- Care sunt primii cinci concurenți?
- Cine sunt concurenții indirecti?
- Cum sunt afacerile lor constante, în creștere, în declin?
- Ce ai aflat din activitățile lor și din publicitatea pe care și-o fac?
- Care sunt punctele lor tari și cele slabe?
- Prin ce diferă produsul tău de al lor?

Monitorizează-ți competitorii și păstrează dosare separate pentru fiecare în parte reclame, materiale promoționale, politici de prețuri. Analizează sloganele lor, pentru a vedea dacă sunt scurte, descriptive, atrăgătoare.

Politica de preț este o altă tehnică de marketing care ajută firma să fie competitivă pe piață. Studiind politica de preț a concurenților vei ști dacă prețurile tale se încadrează în aceeași linie cu a concurenților din zona ta de piață și dacă ei sunt la curent cu uzanțele industriei.

Cheia succesului este o strategie bine planificată, stabilirea unei politici, monitorizarea constantă a costurilor, prețurilor și operațiilor pentru a asigura profitul.

Publicitatea și relațiile publice poate influența profitul firmei. Modul în care se promovează bunurile și serviciile poate duce la ridicarea sau la distrugerea afacerii. Având produse sau servicii bune fără a le promova este ca și când nu ai avea nici un fel de afacere. Încă mai există manageri care lucrează sub influența ideii greșite că afacerea se promovează de la sine și direcționează banii care ar trebui folosiți pentru publicitate și promovare în alte arii de activitate. Publicitatea și promovarea constituie linia vieții pentru o afacere și trebuie tratate ca atare.

### ***3 Planul managerial***

Conducerea unei afaceri înseamnă mai mult decât dorința de a fi propriul tău șef. Necesită dedicație, perseverență, abilitatea de a lua decizii și abilitatea de a te descurca atât cu angajații cât și cu finanțele. Planul managerial pune bazele succesului unei afaceri.

Este bine de știut că angajații au uneori idei excelente care pot duce la acoperirea unor noi segmente de piață, la perfecționări ale produselor și serviciilor deja existente sau la noi linii de produse și servicii care pot să îmbunătățească laturile mai puțin competitive.

La întocmirea planului managerial trebuie să poți răspunde la unele întrebări, cum ar fi:

- Cum te ajută experiența în noua afacere?
- Care îți sunt slăbiciunile și cum poți să le compensezi?
- Cine va face parte din echipa managerială?
- Care sunt punctele forte și cele slabe ale echipei manageriale?
- Care sunt îndatoririle acestei echipe?
- Care este necesarul curent de personal?
- Care sunt planurile pentru angajarea și instruirea personalului?
- Ce salarii, beneficii, concedii poți oferi?
- Ce beneficii, în cazul în care există, îți poți permite în acest moment?

### ***4. Planul de management financiar***

Un management financiar solid este una dintre cele mai bune căi pentru ca afacerea să rămân profitabilă și solvabilă. Anual, afaceri cu un potențial ridicat de succes dau faliment din cauza managementului financiar prost.

Primul pas pentru crearea unui plan financiar îl constituie dezvoltarea bugetului de start, care include acele costuri necesare o singură dată, cum ar fi echipamentele, depozitele utilităților etc.

Un buget operațional este pregătit în momentul în care ești cu adevărat gata să-ți începi afacerea. Bugetul operațional va reflecta prioritățile de cheltuire a banilor, costurile necesare și dacă există surse pentru acesta. De asemenea, trebuie să includă și banii care vor acoperi primele trei sau șase luni de operare.

În această secțiune trebuie incluse toate cererile de împrumut existente, lista cu echipamente și provizii, balanța contabilă, analiza financiară, proiecția veniturilor reale (profitul și pierderile prevăzute) și cash-flow-ul.

Întrebările care trebuie luate în considerare sunt:

- Ce tip de sistem de contabilitate vei utiliza?
- Ce vânzări și profituri dorești să înregistrezi în următorul an?
- Ce proiecții financiare va trebui să incluzi în planul de afaceri?
- Ce sistem de inventar vei folosi?



## **5. Anexe**

Principalele anexe ale planului de afaceri sunt:

- C.V. managerilor cheie;
- nomenclatorul de produse și situația lor;
- studii de piață;
- patente, brevete, invenții, inovații;
- contracte importante de închirieri, vânzări;
- înțelegeri de parteneriat, cu concurenții, angajații;
- asigurări.

## **4. Etapele întocmirii planului de afaceri**

Procesul de planificare a activității firmei cuprinde :

- identificarea constrângerilor ;
- formularea obiectivelor generale, personale și de afaceri ;
- analiza mediului firmei ;
- evidențierea pericolelor și a ocaziilor favorabile ;
- stabilirea obiectivelor cheie în plan financiar și de marketing ;
- stocarea informațiilor ;stabilirea strategiilor necesare în vederea atingerii obiectivelor ;
- elaborarea unor prognoze referitoare la vânzări, costuri, profit și investiții;
- implementarea planului, evaluarea rezultatelor și revizuirea planului.

Pentru a avea coerență și a întocmi un plan de afaceri realist sau pentru a-l putea actualiza se recomandă următoarele etape:

- etapa 1.- analiza mediului de afaceri;
- etapa 2.- stabilirea obiectivelor planului de afaceri;
- etapa 3.- structura planului de afaceri;
- etapa 4.- revizuirea structurii planului de afaceri;
- etapa 5.- scrierea planului de afaceri;
- etapa 6.- revederea completă a întregului plan de afaceri;
- etapa 7.- actualizarea planului de afaceri.

### **▪ Întrebări de autocontrol:**

1. Ce înțelegeți printr-un plan de afaceri?
2. Care sunt elementele care stau la baza unui plan de afaceri?
3. Care este rolul unui plan de afaceri?
4. Ce cuprinde un plan de afaceri?
5. Care sunt etapele întocmirii planului de afaceri?

### **▪ Recomandări bibliografice:**

1. Dalotă M., Donath Liliana, Planul de afaceri al firmei, instrument de management, Editura Sedona, Timișoara 1995
2. Dobrotă N.(coordonator), Dicționar de economie, Editura Economica, București, 1999
3. \*\*\* [www.mie.ro](http://www.mie.ro)



## 2.MODULUL 2. ANALIZA RAMURII DE ACTIVITATE

- **Obiective:** Prezentarea unor noțiuni legate de mediul ambiant al firmei, organizarea și conducerea afacerii.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea modulului:**
  - Cunoașterea mediului extern al firmei;
  - Factorii mediului extern;
  - Recunoașterea și folosirea oportunităților;
  - Importanța mediului intern al firmei;
  - Analiza ramurii de activitate;
  - Tipurile de societăți comerciale;
  - Tipurile de structuri organizatorice;
  - Stilurile de conducere.
- **Cuvinte de referință:** mediul ambiant al firmei, factorii mediului extern, situația ramurii de activitate, societăți comerciale, structuri organizatorice, stiluri de conducere.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea modulului:** cunoașterea noțiunilor legate de mediul ambiant al firmei, organizarea și conducerea afacerii.

### 2.1. Unitatea de învățare 2.1. Analiza mediului ambiant al firmei

- **Obiective:** prezentarea noțiunilor privind mediului ambiant al firmei.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea unității:** să analizați mediul extern și intern al firmei, care sunt factorii de influență ai mediului extern și stadiul în care se află ramura economică.
- **Ce competente veți deține după parcurgerea unității de învățare:** cunoașterea noțiunilor legate de mediul ambiant al firmei.
- **Conținutul de idei al unității** (timpul maximal de studiu de 2ore)

În vederea desfășurării activității, orice întreprindere are nevoie de un mediu extern (ecosistemul) și unul intern, propriu.

Mediul unei întreprinderi, la modul general cuprinde ansamblul organizațiilor, partenerilor și acțiunilor care pot influența comportamentul și obiectivele sale.

Firma este considerată un sistem complex, socio-economic, deschis, adaptabil, tehnico-material, operațional.

## 1. Mediul extern al societății economice

Desfășurarea activității unei societăți economice are loc în condițiile oferite de mediul său extern. O bună cunoaștere a acestuia, a mecanismului său de funcționare este deosebit de importantă, rezultatele firmei depinzând de aceasta.

Dacă mediul larg, parte din mediul exterior acționează indirect asupra întreprinderii, mediul specific este partea cea mai apropiată unității economice și cuprinde parametrii de afaceri.

Mediul extern poate fi împărțit în:

- macromediu, ce cuprinde schimbările globale care caracterizează și se referă la economie, tehnologie și societate în ansamblul ei;
- mezomediul, care este constituit din organisme sociale și economice ce pot influența prin activitățile și deciziile lor, desfășurarea activității firmei;
- micromediul este format din totalitatea partenerilor cu care firma analizată se află în contact direct.

Mediul extern al firmei, așa cum se vede în figura 1 este complex.

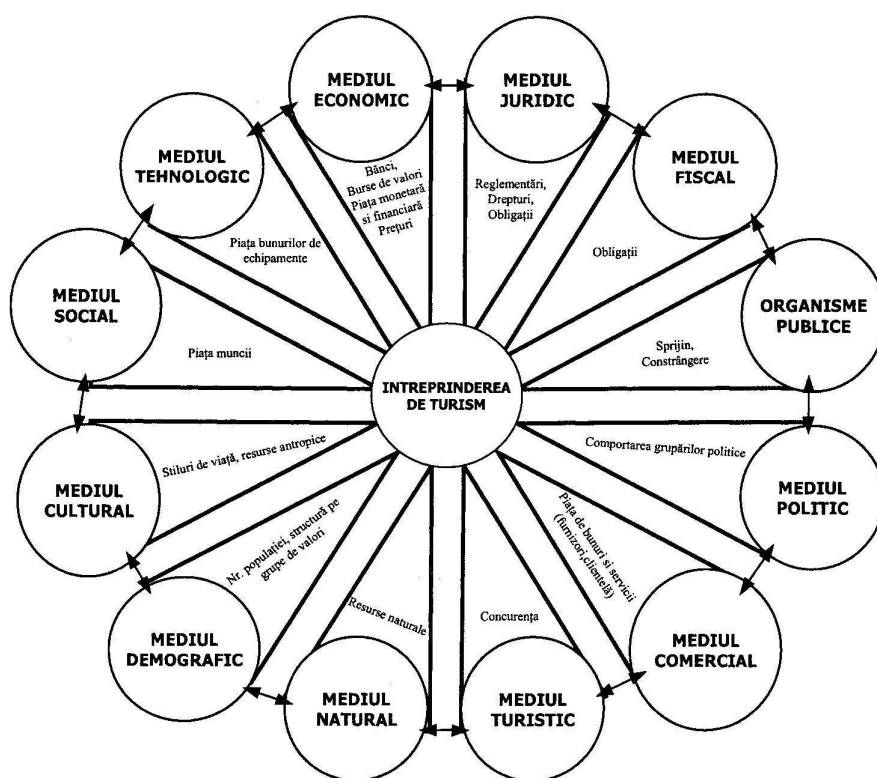


Figura 1. Relațiile întreprinderii de turism cu mediul extern

Ansamblul relațiilor întreprinderii de turism cu mediul său extern se poate descrie ca o planetă cu sateliți sau un cadran de ceas în care mecanismul central este întreprinderea, mediile de influență, de care se ține cont fiind douăsprezece, metaforic vorbind acest ansamblu este “ceasul întreprinderii de turism”.

Pentru orice întreprindere fie ea din sfera turismului, comerțului sau producției mediul extern cuprinde mediile apropiate care exercită acțiuni asupra sa.

O preocupare continuă a conducerii unei firme se îndreaptă spre:

- cunoașterea și analiza în detaliu a mediului extern;
- identificarea restricțiilor și a oportunităților oferite de mediul extern;
- declanșarea de activități care să beneficieze de situațiile favorabile.

Un mediul extern al firmei este deosebit de complex și cuprinde:

- mediul economic – exercită o influență majoră și intersectează băncile, bursele de valori, piața monetară și financiară, evoluția preturilor;
- mediul juridic – urmărește reglementările în vigoare, drepturile și obligațiile;
- mediul fiscal, și anume obligațiile către organismele statului;
- mediul politic este dat de comportarea grupărilor politice, sprijinul sau constrângerile guvernului și organismelor publice;
- mediul resurselor (piața resurselor), care interesează sub două aspecte:
  - disponibilitatea resurselor ca intrări ( stabilirea surselor de materii prime și materiale, forța de muncă calificată);
  - factorul preț;
- mediul tehnologic face referire la piața bunurilor de echipamente;
- mediul social - urmărește piața muncii și stilul de viață;
- mediul demografic – influențează prin numărul populației, structura pe grupe de vârste;
- mediul competitiv este sub influența unor factori:
  - posibilitatea apariției pe piață a unor noi competitori;
  - schimbarea puterii de negociere a consumatorilor și producătorilor;
  - apariția unor produse și servicii care le substituie pe cele existente;
  - concurența dintre firmele funcționale;
- mediul comercial, care vizează furnizorii și cererea care se manifestă.

Situațiile care se manifestă în mediul exterior al firmei nu sunt stabile ci în permanentă schimbare.

Politicile practicate în mediul economic de către bănci, burse de valori, piața monetară și financiară, nivelul prețurilor pot la un moment dat stimula sau nu investițiile și implicit activitatea întreprinderii.

Guvernul ce determină mediul politic are posibilitatea de a:

- determina structura unei ramuri economice;
- promova programe de dezvoltare regională;
- proteja producția națională de concurența străină;
- solicita executarea unor lucrări civile utilitare;
- contracta în calitate de consumator, diverse bunuri;
- influența comportamentul societăților economice în direcția privatizării sau naționalizării.

Fiecare segment al mediului exterior acționează în direcția întreprinderii, influențând conducerea acesteia la luarea deciziilor. Influența nu se îndreaptă doar într-un singur sens, chiar dacă într-o mică măsură și mult mai lent și întreprinderea schimbă mediul cu care se află în legătură.

Factorii mediului extern se pot grupa oferind o imagine mai concisă (tabelul 3)

Nr. crt.	Factorii mediului extern	Exemple	Utilizarea informațiilor
1	Socio-demografici	<ul style="list-style-type: none"> <li>- gradul de educație;</li> <li>- nivelul de trai;</li> <li>- starea de sănătate a populației;</li> <li>- numărul populației</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- determinarea mărimii pieței;</li> <li>- segmentarea pieței;</li> <li>- atragerea investitorilor;</li> </ul>
2	Tehnologi	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nivelul de dezvoltare tehnică și tehnologică dintr-un domeniu;</li> <li>- capacitatea de adaptare la noi tehnologii;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- determinarea competitivității;</li> <li>- calcularea costurilor de producție;</li> </ul>
3	Economici	<ul style="list-style-type: none"> <li>- creșterea economică;</li> <li>- balanța comercială;</li> <li>- nivelul inflației;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- previzionarea politicilor guvernamentale;</li> <li>- anticiparea comportamentului consumatorilor;</li> <li>- cunoașterea atitudinii investitorilor;</li> </ul>
4	Politici	<ul style="list-style-type: none"> <li>- politicile monetare, fiscale și sociale;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- aprecierea riscurilor;</li> <li>- anticiparea comportamentului consumatorilor;</li> </ul>
5	Ecologici	<ul style="list-style-type: none"> <li>- legile și normele privind protecția mediului înconjurător.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tehnologiile utilizate;</li> <li>- resursele folosite;</li> <li>- caracteristicile produsului.</li> </ul>

Aceste informații se pot obține din variate surse care se pot clasifica în două categorii ce oferă date primare și secundare.

Datele primare provin din studii de marketing efectuate de specialiști.

Datele secundare pot fi interne, se găsesc în rapoartele interne ale firmei și externe, ce sunt publicate de diverse organizații urmare a unor studii și rapoarte.

Pentru o bună analiză a mediului extern al firmei, datele și informațiile trebuie să fie relevante, de actualitate, clare și exacte.

Din cele prezentate anterior se observă că fiecare segment al mediului exterior acționează în direcția întreprinderii, influențând conducerea acesteia la luarea deciziilor.

Influența nu are loc într-un singur sens, chiar dacă în mai mică măsură și mai lent și întreprinderea schimbă condițiile mediului cu care este în legătură.

Relațiile care iau naștere între întreprindere și mediul sau extern sunt cuprinse în tabelul care urmează:

Tipuri de relații: întreprindere-mediul său extern. Tabelul 4.

Nr. crt.	Tipuri de relații funcție de natura și conținutul lor	Criteriul de clasificare	Subtipul de relații
1.	Relații de piață	a) obiectul relațiilor	- relații de vânzare-cumpărare; - relații de transmitere (recepție) de mesaje și informație;
		b) profilul agenților de piață	- relații cu furnizorii și prestatorii de servicii; - relații cu beneficiarii; - relații cu instituții și organisme de stat;
		c) frecvența lor	- relații permanente; - relații periodice; - relații ocazionale;
		d) gradul de concentrare	- relații concentrate; - relații dispersate;
2.	Relații de concurență	a) felul produsului și nevoii	- concurență directă; - concurență indirectă; - monopol;
		b) instrumentele și mijloacele utilizate	- concurență loială; - concurență neloială.

## 2. Mediul intern al întreprinderii

Chiar dacă nu așa de evident ca și mediul extern, dar tot așa de important este și mediul intern al întreprinderii.

Influențele nu vin din diferite direcții ci doar dinspre colectivul angajat. Acest lucru nu este de neglijat. Climatul intern trebuie să fie propice desfășurării activităților specifice. Un climat favorabil contribuie la reducerea fluctuațiilor de personal, absenteismului, conflictelor sociale.

Conflictele dintre angajați, gradul de satisfacție sau insatisfacție și cel de adeziune a indivizilor la valorile firmei afectează direct calitatea muncii și a produselor sau serviciilor.

Rezultatele întreprinderii depind în mare măsură și de organizarea sa internă.

Specialiștii francezi în domeniul mediului întreprinderii susțin că în mediul intern “se includ comportamentele indivizilor sau grupurilor de indivizi din cadrul întreprinderii ce influențează deciziile și acțiunile celorlalți membri ai organizației (noțiune asimilată “climatului” organizațional, “moralului” ori “culturii” din interiorul întreprinderii, generate de intensitatea conflictelor, gradul de satisfacții sau insatisfacții, gradul de adeziune a indivizilor la valorile firmei)”\*.

Personalul întreprinderii turistice intră în contact cu consumatorul, deci nemulțumirile afectează direct calitatea produsului și cumpărătorul.

\* O. Nicolescu, coordanator, *Management, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1992, pag. 45*

Menținerea unui climat intern favorabil se poate realiza și prin evaluarea, stimularea, promovarea personalului și asigurarea unor servicii cu caracter social.

### 1. Situația actuală și perspectivele viitoare ale ramurii de activitate

Cunoașterea situației prezente și tendințele de viitor ajută managerul la luarea deciziilor. Pentru aceasta sunt necesare o serie de informații, printre care, unele legate de:

- starea prezentă a ramurii: dezvoltare, maturitate, declin;
- principalii participanți din respectiva ramură;
- firme care au intrat sau ieșit de curând din afaceri și motivele acestora;
- tendințe ale mediului extern al ramurii;
- previziuni legate de evoluția vânzărilor și profitului pe ramură.

#### ***Întrebări de autocontrol:***

1. Din ce este format mediul extern al firmei?
2. Care sunt factorii mediului extern care influențează activitatea firmei?
3. Ce înseamnă mediul intern al întreprinderii?
4. Cum se poate cunoaște situația ramurii de activitate?

#### **▪ *Recomandări bibliografice:***

1. Dalotă M., Donath Liliana, Planul de afaceri al firmei, instrument de management, Ed. Sedona, Timișoara, 1995
2. Mocan M., Mocan Camelia, Planul de afaceri un instrument managerial accesibil, Ed. Eurobit, Timișoara, 1998
3. Pater M., Competitive strategies, Free press, Glencoe, 1980
4. Sava Cipriana, Lazoc R., Economia întreprinderii de turism, Ed. Brumar, Timișoara, 2001



## 2.2 Unitatea de învățare 2.2 Modul de organizare și conducere al afacerii

- **Obiective:** Prezentarea noțiunilor privind modul de organizare și conducere al afacerii.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea unității de învățare:** - care sunt formele de societăți comerciale funcționale la noi în țară, structurile organizatorice tip, stilurile de conducere.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea unității de învățare:** - cunoașterea noțiunilor privind modul de organizare și conducere al afacerii.
- **Conținutul de idei al unității** ( timpul maximal de studiu 2 ore)

### 1. Tipuri de organizare a afacerii

Există afaceri cu proprietar unic dar și parteneriate, fiecare dintre acestea implicând avantaje și dezavantaje. Mediul afacerilor prezintă și riscuri.

Societățile comerciale din țara noastră pot îmbrăca diferite forme și anume:

- societate în nume colectiv – obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a tuturor asociaților;
- societatea în comandită simplă – obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a asociaților comanditați, aceștia din urmă răspund doar în limita aportului lor;
- societatea în comandită pe acțiuni ( capitalul social este împărțit pe acțiuni) – obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată, solidară a asociaților comanditați, ce sunt obligați la plata acțiunilor;
- societatea pe acțiuni – obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social, iar acționarii sunt obligați doar la plata acțiunilor;
- societatea cu răspundere limitată – obligațiile sunt garantate social și asociații sunt obligați doar la plata părților sociale.

Partenerii afacerii sunt:

- asociații inițiali ai afacerii;
- creditorii;
- furnizorii;
- comercianții;
- clienții;
- alți colaboratori (specialiști în diverse domenii).

Partenerii se aleg în funcție de:

- tipul afacerii;
- dimensiunile afacerii;
- interesul întreprinzătorului;
- exigențele deontologice;
- informațiile asupra potențialului altor întreprinzători;
- potențialul viitorilor parteneri;
- disponibilitatea pentru colaborare.

## 2. Structuri organizatorice tip

Structura organizatorică a unei întreprinderi constituie elementul central al organizării sale.

În teoria economică, structura organizatorică înseamnă “ansamblul persoanelor și compartimentelor întreprinderii, modul în care sunt plasate într-o configurație coerentă, precum și ansamblul relațiilor stabilite între ele”.\*

Din echipa managerială, în cazul firmelor de dimensiuni mari fac parte:

- întreprinzătorii;
- directorii;
- corpul consilierilor;
- consultanții cheie.

În orice întreprindere întâlnim câte o structură organizatorică, evidențiem legăturile informale deoarece influențează munca și viața angajaților.

La nivelul structurii organizatorice (la nivelul ambelor părți) componentele primare, de la simplu la complex sunt: postul, funcția, compartimentul, relațiile organizatorice, ponderea ierarhică și nivelul ierarhic.

Cele mai cunoscute și utilizate structuri organizatorice ar fi:

- a întreprinzătorului particular;
- ierarhic – liniară;
- ierarhic – funcțională;
- ierarhic – funcțională cu compartimente de stat major;
- matricială;
- divizională.

Prima dintre acestea este cea mai simplă, deciziile fiind luate de întreprinzător.

Despre structura ierarhic-liniară putem spune că se bazează pe sistemul de conducere din armată, unde fiecare persoană este subordonată unui singur șef. Concentrarea tuturor problemelor la o persoană nu este practică, de aceea nu se folosește în mod curent.

În cazul structurii ierarhic-funcționale fiecare compartiment al societății are dublă subordonare, ierarhică față de conducătorii ierarhici și compartimentele de la nivelul superior și funcțională multiplă, față de acele compartimente funcționale care asigură îndrumarea de specialitate.

Structura ierarhic - funcțională cu compartimente de stat major prezintă compartimente specializate în consultare și îndrumare care sunt subordonate direct managerului general.

Referitor la structura matricială spunem că se caracterizează prin scoaterea în evidență a managerilor de produs și proiect, a angajaților pe linii și nivele ierarhice, a modalității de cooptare a întregului personal în activitățile de proiect și producție.

Structura divizională înseamnă structura activităților firmei în unități relativ autonome (divizii) conduse de către un manager divizional, având propria structură ierarhic-funcțională sau matricială.

Managerul fiecărei societăți poate să adopte unul din cele trei, cele mai cunoscute stiluri de conducere, adică autocratic, democratic, liber.

Stilul autocratic este cel în care managerii iau deciziile singuri, fără consultarea personalului din subordine.

---

\* C. Russo, *Organizarea structural-funcțională a întreprinderii*, Ed. Politică, București, 1978, p.51

Stilul democrat este cunoscut și sub denumirea de participativ, deoarece managerii implică angajații în stabilirea obiectivelor, alegerea strategiilor și luarea deciziilor.

În cel de-al treilea stil, managerii acordă numeroase libertăți personalului în a presta munca.

Nu putem afirma că un anumit stil este mai bun decât altul, doar că pe parcursul activității firmei ele pot să alterneze.

Trăsăturile importante ale unui manager le putem prezenta ca fiind:

- caracterul;
- inițiativa;
- capacitatea de a privi viitorul;
- deschiderea intelectuală;
- orientare de marketing;
- receptivitatea;
- devotamentul față de subalterni;
- capacitatea de a construi o echipă;
- puterea de convingere.

Comparativ se poate spune că întreprinzătorul prezintă următoarele caracteristici:

- încredere;
- capacitate de a depăși unele eșecuri;
- inventivitate;
- perseverență;
- ușurință în asumarea riscului;
- dedicare totală.

Managerii sunt persoanele care de multe ori nu au investit în afacere, au doar o relație contractuală, dar care influențează afacerea datorită priceperii lor.

Organigrama este reprezentarea grafică a structurii organizatorice, o schematizare a unor elemente ale acesteia.

Ținând seama de sfera lor de cuprindere se disting:

- organigrame generale sau de ansamblu – reprezintă întreaga structură organizatorică a întreprinderii;
- organigrame parțiale – reprezintă doar o parte a organigramei generale;

La elaborarea sa, se au în vedere următoarele aspecte:

- identificarea și delimitarea organizatorică a elementelor structurale;
- reprezentare distinctă a nivelurilor ierarhice și a locului ocupat de fiecare element al structurii;
- cunoașterea denumirii elementelor de structură precum și a obiectului de activitate;
- cunoașterea numărului total de personal, din fiecare compartiment pentru caracterizarea structurii interne;
- cunoașterea felului de grupare și subordonare a elementelor de structură.

După forma reprezentării, organigramele se împart în:

- organigrame piramidale;
- organigrame circulare;
- organigrame ordonate de la stânga la dreapta.

Modelele generale de reprezentare pot fi urmărite în cele ce urmează:

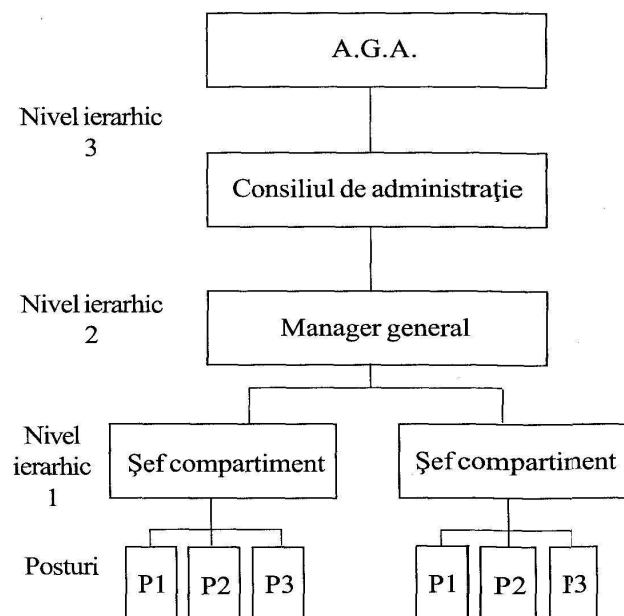


Figura 2. Model de organigramă piramidală.

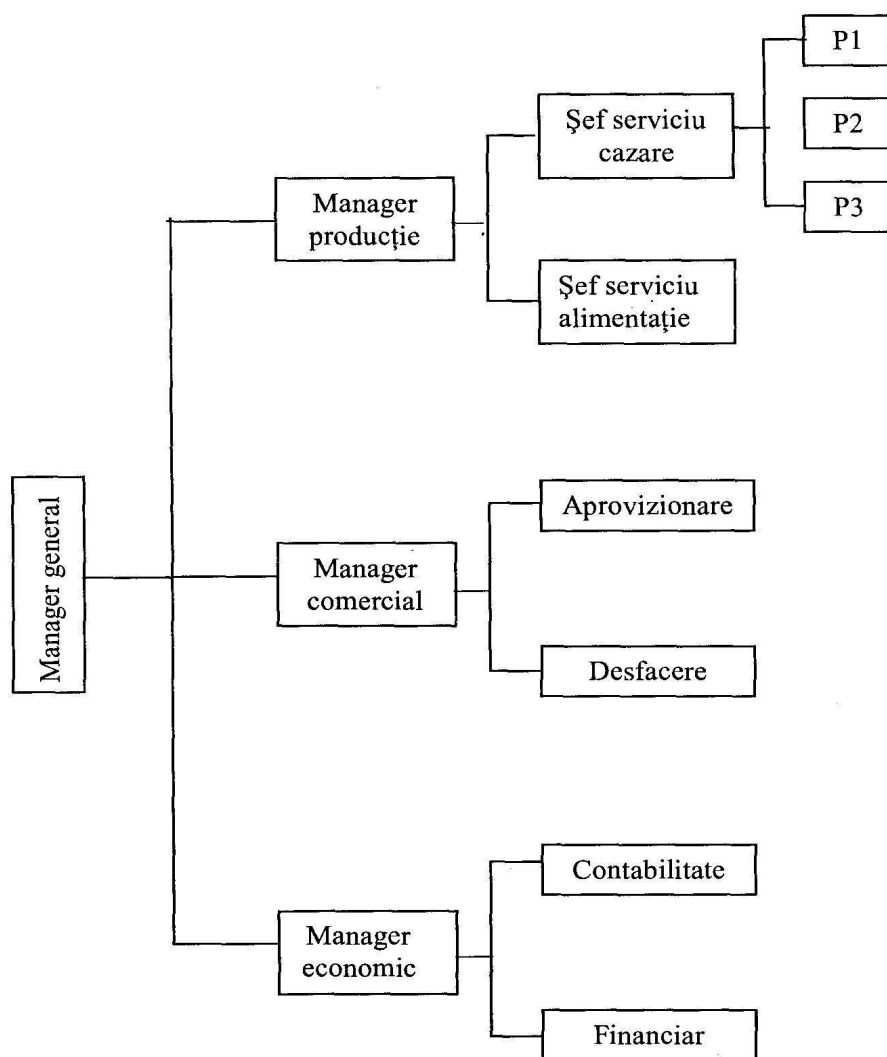


Figura 3. Model de organigramă ordonată de la stânga la dreapta.

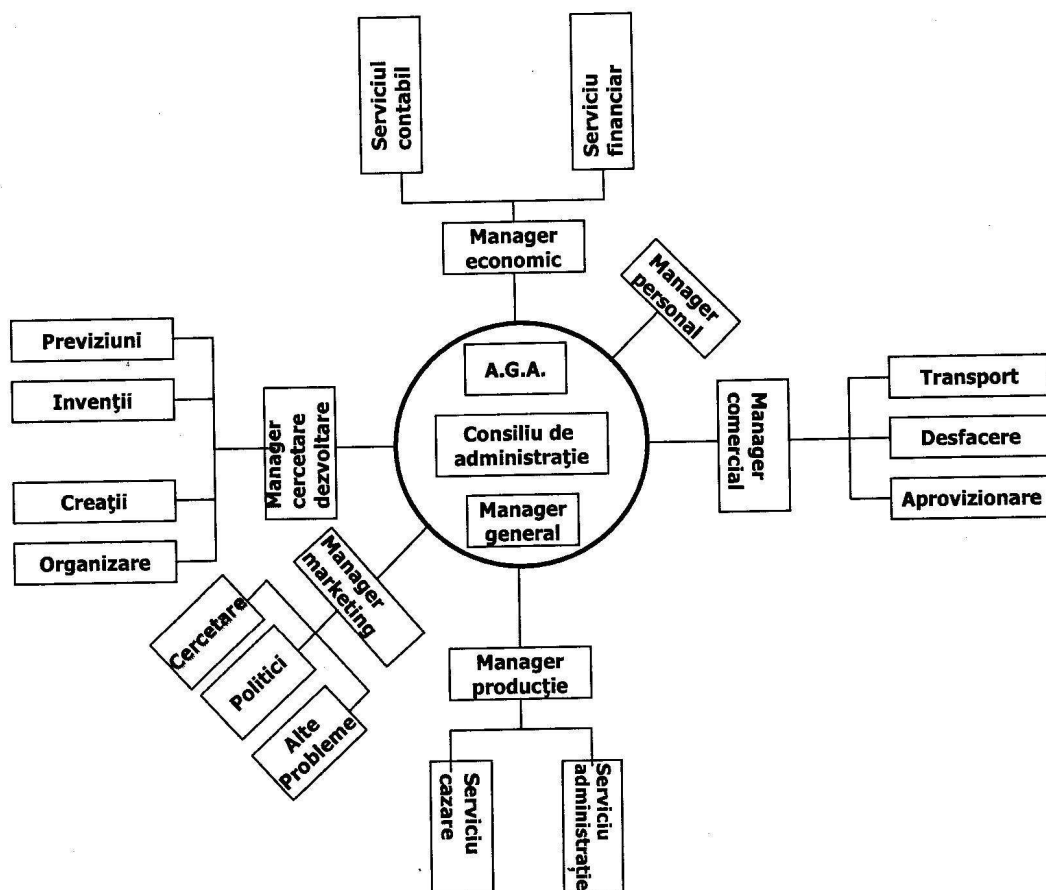


Figura 4. Model de organigramă circulară

Structurile organizatorice nu au caracter de unicat, ele deosebindu-se de la un tip la altul de întreprindere, de aici rezultând diversitatea lor.

Există, indiferent de tipul societății, în cadrul său două modele de structuri organizatorice:

- structura informală;
- structura formală.

Primul model de structură are un caracter neoficial, coexistă cu cea formală și este necesară datorită utilizării altor mijloace de realizare a funcției.

Sociograma este instrumentul ce redă structura informală și indică poziția ocupată de fiecare individ în grup sau relațiile dintre grupurile componente ale întreprinderii, se realizează prin metode ale sociologiei grupurilor.

Un instrument de conducere a întreprinderii, cu caracter oficial și obligatoriu este structura formală.

Chiar dacă în realitate este practic imposibil ca două întreprinderi să aibă structuri organizatorice identice deoarece nu se întâlnesc în aceleași condiții exterioare și interioare, în literatura de specialitate se recomandă alegerea la înființare, în funcție de mărimea, diversitatea și complexitatea întreprinderii a unuia din tipurile de structuri organizatorice prezentate în tabelul următor:

Tipuri de structuri organizatorice

Tabel 5.

Nr. crt.	Tipul de structură organizatorică	Caracteristici
1	Ierarhică	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nr. redus de compartimente cu caracter operațional;</li> <li>- fiecare șef de compartiment exercită toate obligațiile conducerii;</li> <li>- fiecare angajat se subordonează unui singur șef;</li> </ul>
2	Funcțională	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prezintă compartimente operaționale dar și funcționale;</li> <li>- conducătorii specializați într-un domeniu beneficiază de asistența compartimentelor funcționale;</li> <li>- angajații sunt multiplu subordonați la șefii ierarhici și ai compartimentelor funcționale;</li> </ul>
3	Ierarhic-funcțională	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prezintă atât compartimente funcționale cât și operaționale;</li> <li>- executanții sunt subordonați doar șefului ierarhic.</li> </ul>

Folosind criteriul funcțiilor, unul din criteriile de separare a activităților pe compartimente și apoi pe posturi, structurile organizatorice pot fi de bază și derivate.

În cazul structurilor organizatorice de bază fiecărei funcții îi corespunde un post, lucru foarte rar în practică, ceea ce a condus la apariția celor derivate.

### **Rolul structurii organizatorice a întreprinderii**

Structura organizatorică a unei întreprinderi de turism corespunde exigențelor mediului și evoluției strategiilor sale, ea acoperind activitățile necesare atingerii obiectivelor propuse prin gruparea lor pe posturi.

Din această cauză întreprinderile turistice care funcționează în condiții de sezonalitate evidentă dispun de două structuri organizatorice diferențiate.

Contradicțiile funcționale dintre componentele structurale ale societății sunt inerente și apar destul de frecvent, dar cu o bună organizare acestea sunt aplanate și nu degenerază în conflicte inter-servicii, la fel și concordanța dintre structură, stimularea personalului și controlul activității lui.

Asigurarea echilibrului specific între funcțiunile unității de turism se datorează aceleiași structuri organizatorice.

***Întrebări de autocontrol:***

1. Care sunt tipurile de societăți comerciale din România ?
2. Care sunt tipurile de structuri organizatorice mai des utilizate?
3. Care sunt stilurile de conducere?

▪ ***Recomandări bibliografice:***

1. Dalotă M., Cosma D., Planul de afaceri al firmei, studiu de caz, Ed. Mirton, Timișoara, 1997;
2. Dănăiață I. (coordonator), Management – bazele teoretice, Ed. Mirton, Timișoara, 2002;
3. Dobrotă N.(coordonator), Dicționar de economie, Ed. Economică, București, 1999





### 3. MODULUL 3. PREZENTAREA AFACERII-

- **Obiective:** Prezentarea unor noțiuni referitoare la produs, piață, documentele necesare constituirii unei firme și elaborarea strategiilor de marketing.
- **Ce ar trebui să știți după parcurgerea modulului:**
  - cum se prezintă un produs pe piață;
  - ce se urmărește în analiza pieței unui produs;
  - care sunt actele necesare la întocmirea firmei ;
  - cum se elaborează strategiile de marketing.
- **Cuvinte de referință:** produs, piață, clienți, concurență, mărimea pieței, piața țintă, furnizorii.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea modulului:** cunoașterea noțiunilor legate de produs, piață, documentele necesare constituirii societății, elaborarea strategiilor de marketing.

#### 3.1. Unitatea de învățare .3.1. Produsul firmei

- **Obiective:** prezentarea unor noțiuni despre produs, ciclul de viață al acestuia, direcții de creștere pe piață.
- **Ce ar trebui să știți după parcurgerea unității de învățare:**
  - care sunt etapele prin care trece un produs ( ciclul de viață );
  - care sunt căile de creștere pe piață a unui produs.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea unității de învățare:** cunoașterea noțiunilor de bază legate de produs, ciclul său de viață și direcțiile de creștere pe piață.
- **Conținutul de idei al unității** (timpul maximal de studiu 1 oră ).

Produsul îl definim ca fiind un bun sau serviciu rezultat din activitatea economică, destinat satisfacerii unei nevoi.

După modul în care circulă în economie produsul poate fi marfă sau nemarfă, în timp ce după gradul de transformare la care a fost supus poate fi brut (primar ), manufactur, semifinit, finit.

Aspectele care definesc un produs se pot grupa în:

- componente materiale;
- ansamblul informațiilor referitoare la produs oferite de producător;
- dimensiunea subiectivă de ordin motivațional.

Componentele materiale pot fi determinate de caracteristicile fizico-chimice ale produsului și utilitatea lor funcțională ( formă, capacitate, greutate, duritate, gabarit, rezistență față de factorii de mediu ) sau pot fi fără suport material nemijlocit (marca, licența de fabricație, protecția legală prin brevet, prețul, instrucțiunile de utilizare ).

Din cele prezentate putem spune că un produs trebuie să fie răspunsul la cerințele consumatorilor. Niciodată un produs inutil nu va putea să se impună pe piață. Dorințele consumatorilor sunt în permanentă schimbare, firma producătoare trebuie să aibă capacitatea de a veni în întâmpinarea acestora.

Produsele se pot împărți pe categorii și anume:

- „moriștile de bani”, ce pot fi de astăzi sau de mâine;
- muribunde, care e posibil a fi readuse, cu eforturi financiare mari, viață și care sunt irecuperabile ;
- greșite, experimente eșuate.

Ciclul de viață al produsului definește evoluția vânzărilor unui produs și a profiturilor. Acesta prezintă patru faze (figura 5.)

- lansarea produsului pe piață;
- creșterea;
- maturitatea;
- declinul.

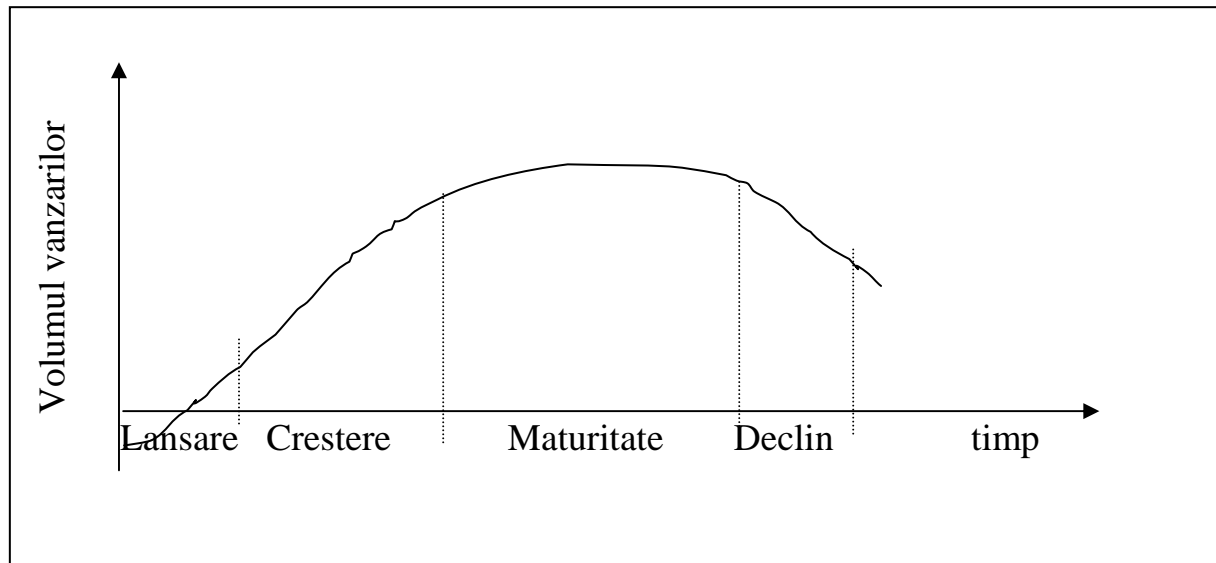


Figura 5. Ciclul de viață al produsului

Durata ciclului de viață al produselor variază larg, în funcție de produs, de la câteva luni, la ani de zile. Pentru a putea ieși pe piață cu un nou produs este bine venită activitatea de cercetare-dezvoltare. În cadrul acesteia se încearcă dezvoltarea și planificarea de noi produse. Etapele necesare sunt:

- generarea ideii;
- analiza fezabilității produsului;
- testarea prototipului;
- proiectarea finală a produsului.

De-a lungul anilor, conceptul de creștere a produselor pe piață dezvoltat de H.I. Ansoff s-a menținut.

Direcțiile de creștere fiind:

- penetrarea pieței existente a produsului;
- expansiunea produsului pe aceeași piață;
- diversificarea produsului și pătrunderea pe noi piețe.

Pentru ca produsul să aibă succes ar fi indicat să:

- prezinte avantaj specific, comparativ cu concurența;
- dețină avantajul „imaginii de marcă”;
- beneficieze de o distribuție îmbunătățită;

- aibă avantajul de preț, comparativ cu concurența.

Produsul turistic este ansamblul complex de bunuri și servicii pus la dispoziția consumatorilor de către una sau mai multe întreprinderi turistice, este o formă de comercializare a ofertei turistice.

Fazele ciclului de viață al produsului turistic sunt identice cu cele ale oricărui alt produs.

Producția turistică reprezintă ansamblul de servicii ce mobilizează forța de muncă, echipamentele turistice și bunurile materiale, și care se materializează într-un consum turistic efectiv.

Se observă că, la fel ca în orice alt domeniu economic și în turism se consumă atât forță de muncă, cât și bunuri materiale.

Despre producția turistică se afirmă că:

- nu se poate realiza în afara ofertei turistice;
- poate fi cel mult egală cu oferta turistică;
- este efemeră ( există cât timp se manifestă consumul).

În cadrul planului de afaceri, descrierea produselor sau serviciilor se realizează urmărind aspectele următoare:

- prezentarea produsului/ serviciului (descrierea fizică, utilitatea și gradul de dezvoltare);
- tehnologia de fabricație și poziționarea produsului pe piață (linie tehnologică, resurse tehnologice, poziționare, reglementări legale, asigurarea calității din partea producătorului);
- dezvoltarea ulterioară a produsului/ serviciului;
- planul de producție (structură, flux, resurse, relații cu terții);
- asigurarea calității (din punctul de vedere al consumatorului).

#### ▪ **Întrebări de autocontrol:**

1. Ce înseamnă un produs turistic?
2. Care sunt fazele ciclului de viață al produsului turistic?
3. Importanța activității de cercetare – dezvoltare?
4. Care sunt căile de creștere a produsului pe piață ?

#### ▪ **Recomandări bibliografice:**

1. Ansoff H.I., Corporate strategy, N.Y. Mc. Graro Hill, 1965
2. Dobrotă N.( coordonator ), Dicționar de economie, Ed. Economică, București, 1965
3. West A., Planul de afaceri, Ed. Teora, București, 2000

### 3.2. Unitatea de învățare 3.2. Analiza pieței produsului

- **Obiective:** Prezentarea unor noțiuni privind cunoașterea pieței.
- **Ce ar trebui să știți după parcurgerea unității de învățare:**
  - cum se segmentează piața și se determină cota de piață;
  - cine vă sunt clienții, furnizorii și concurenții.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea unității de învățare:** cunoașterea noțiunilor legate de piață.
- **Conținutul de idei al unității** ( timpul maximal de studiul 1 oră).

În vederea analizei pieței produsului sunt necesare unele noțiuni de marketing.

Piața poate fi definită ca:

- locul sau spațiul unde au loc schimburile între agenții economici;
- formă de organizare a schimburilor;
- întâlnirea între cererea și oferta de bunuri, în vederea realizării schimbului la prețuri care se negociază.

Pentru o descriere a pieței este indicat a se urmări:

- prezentarea pe scurt a industriei din care face parte afacerea;
- mărimea actuală a sectorului de activitate;
- tendințele sectorului analizat pe plan național și internațional;
- caracteristicile specific ale pieței;
- aplicațiile produsului/ serviciului;
- preferințele consumatorilor;
- prețurile practicate și tendințele existente.

Piața bunurilor materiale și a serviciilor este timpul al cărei obiect îl formează bunurile și serviciile. În cadrul său distingem o mulțime de piețe speciale pe categorii de bunuri și servicii. Practic, distingem piețe potențiale, disponibile, existente (deservite ), penetrate.

Piața turistică reprezintă sfera economică de interferență a intereselor purtătorilor ofertei turistice cu cele ale purtătorilor cererii turistice și materializate în producția turistică respectiv prin consum.

Spre deosebire de piața mărfurilor, această piață prezintă unele particularități, cum ar fi:

- locul ofertei coincide cu locul consumului, dar nu și cu locul de formare a cererii;
- oferta turistică este percepută prin imagini formate prin acumularea unor informații;
- cererea este foarte elastică, supusă unor fluctuații permanente;
- oferta este rigidă, inelastică în timp și spațiu, nu poate fi stocată sau transformată;
- consumul se localizează în aceeași arie în care se află oferta.

Prin rolul și funcțiile ce-i revin spunem că se prezintă ca o piață:

- cu finalitatea specifică, deoarece turistul își procură satisfacții;
- fragmentată, pentru că satisfacțiile se individualizează atât pe plan obiectiv (prin oferta cu caracteristicile sale) cât și pe cel subiectiv (prin cererea cu preferințele ei);
- de o complexitate aparte în timp și spațiu, generată de faptul că decizia de consum se ia în raport cu imaginea ofertei, iar contractul direct cu oferta are loc abia în timpul consumului;
- multidimensională, în ideea că nu consumatorul nu este cel care decide întotdeauna produsul turistic;

- cu risc ridicat, ofertanții se confruntă cu mult mai multe incertitudini decât cei de pe piața bunelor material.

Piața țintă se constituie din persoanele interesate de achiziționarea produsului (gruparea de populație care prezintă un set de trăsături comune, care o deosebesc de restul populației).

Identificarea segmentului de piață țintă se realizează în următoarele etape:

- segmentarea propriu-zisă a pieței;
- motivația consumatorului;
- trendul pieței.

Segmentarea pieței este condiția obligatorie în vederea supraviețuirii și creșterii întreprinderii, un proces de divizare a unei colectivități în grupe omogene, în funcție de unul sau mai multe criterii. Aceasta se realizează cu ajutorul cercetărilor de marketing, după obținerea de informații primare și secundare. Tipurile de segmentare a pieței bunurilor sunt geografică, demografică, psihografică și comportamentală. Criteriile care se iau în considerare cel mai adesea sunt vârsta, sexul, numărul, ocupația, nivelul de instruire, mediul de viață, venitul.

În încercarea de a segmenta piața firmei se poate apela la o listă de control. (Anexa 2.)

Cercetarea pieței este importantă, iar pentru aceasta e indicat a căuta răspunsuri la următoarele întrebări:

- de ce vor cumpăra consumatorii produsul oferit de firmă?
- cine va cumpăra acest produs?
- cât de mult vor cumpăra?
- din cine este formată concurența?
- care sunt atuurile și slăbiciunile lor?
- ce cota de piață vom deține?
- când vor cumpăra?
- ce preț vor fi dispuși clienții a plăti?
- piața pe care activează firma se află într-un proces de extindere, stagnare sau restrângere?

La începutul activității trebuie știut că produsul se fabrică pentru a fi vândut și a obține profit, fapt care se întâmplă doar dacă, așa cum am mai afirmat, satisface dorințele consumatorilor. Mărimea pieței este dată de numărul de consumatori existenți și potențiali.

În vederea exprimării poziției firmei în cadrul pieței se calculează cota de piață, adică ponderea deținută de o întreprindere sau un produs în cadrul pieței de referință și este o dimensiune relativă a pieței.

Clienții produsului realizat pot fi persoane fizice sau juridice. Este necesar a cunoaște cui se adresează produsul, unde (localizare geografică), puterea de cumpărare și comportamentul cumpărătorului, mărimea cererii.

Furnizorii joacă un rol deosebit de important, pot fi persoane fizice sau juridice care pun la dispoziția producătorului materii prime, materiale, utilaje necesare procesului de producție. La alegerea acestora se va ține cont de calitatea și prețul materialelor, distanță, condiții de transport și livrare, dacă au contracte de colaborare cu firme concurente.

Concurența este formată din toate societățile economice care produc un anumit produs și se află în competiție. Este indicat a-ți cunoaște foarte bine rivalii și anume timpul de când acționează pe piață, numărul angajaților, calitatea produsului, cotele de piață deținute, locul de comercializare, strategii de preț și promovare, care sunt avantajele lor competitive, comparativ cu tine, punctele slabe. Ignorarea acestora poate duce la faliment.

▪ ***Întrebări de autocontrol:***

1. Ce piață vizați, cum o segmentați?
2. Ce este un client?
3. După ce criterii alegeți furnizorii?
4. Ce trebuie să știți despre concurență?

▪ ***Recomandări bibliografice:***

1. Florescu C. (coordonator ), Marketing, Ed. Marketer, București, 1992
2. Jones G., Primii pași în afaceri, Ed. Teora, București, 1997
3. Kotler Ph., Principles of Marketing, Third Edition, Prentice–Hall, Inc, Englewood Cliffs, New Jersey, 1984

### 3.3. Unitatea de învățare. 3.3. Documentele necesare constituirii întreprinderii

- **Obiective:** Prezentarea documentelor de constituire a întreprinderii.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea unității de învățare:** care sunt documentele necesare constituirii firmei.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea unității de învățare:** cunoașterea documentelor de constituire a firmei.
- **Conținutul de idei al unității** (timpul maximal de studiu 1 oră ).

După decizia de înființare a unei firme urmează întocmirea actelor necesare. Societățile comerciale se constituie în conformitate cu Legea nr. 31/1990

În primul rând se întocmește actul constitutiv al firmei, urmând apoi rezervarea de nume. Pentru înmatriculare, pe lângă acestea se depun la Registrul Comerțului următoarele acte:

- dovada spațiului, extras de carte funciară;
- contract de închiriere, comodat etc. al spațiului;
- dovada vărsământului capitalului social;
- declarațiile pe proprie răspundere;
- specimen de semnătură;
- copii acte de identitate;
- caziere;
- dovada plății taxelor aferente.

În termen de 15 zile de la data încheierii autentificării actului constitutiv al firmei trebuie realizată înmatricularea la Registrul Comerțului în a cărui rază teritorială își va avea sediul.

#### ▪ **Întrebări de autocontrol:**

1. Care sunt actele de constituire a firmei?
2. În baza cărei legi se constituie firma?

#### ▪ **Recomandări bibliografice:**

1. \*\*\*Legea nr. 30/1990
2. \*\*\*Legea nr.26/ 1996 privind Registrul Comerțului
3. \*\*\*[www.onrc.ro](http://www.onrc.ro)

### 3.4. Unitatea de învățare. 3.4. Strategii de marketing

- **Obiective:** Prezentarea unor noțiuni referitoare la elaborarea strategiilor de marketing.
- **Ce ar trebuie să știi după parcurgerea unității de învățare:** ce înseamnă strategie de marketing și cum se elaborează strategiile de marketing.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea unității de învățare:** cunoașterea noțiunilor necesare privind elaborarea strategiilor de marketing.
- **Conținutul de idei al unității** (timpul maximal de studiu 1 oră).

Un plan de marketing se elaborează după cercetări amănunțite, ținând seama de structura unui mix de marketing : produs, preț, plasament, promovare.

Strategia de marketing desemnează liniile atitudinii și conduitei întreprinderii pentru atingerea obiectivelor propuse. În funcție de elementul vizat, strategia de marketing poate fi de piață, produs, preț, promovare, distribuție. Marchează perioade precise în viața firmei. O strategie cuprinde obiectivul urmărit și cum se intenționează să se ajungă acolo.

Conceptul de strategii a intrat în știința economică prin Teoria Jocurilor. Prin strategie economica înțelegându-se ansamblul de planuri, metode, stratageme și obiective ce abordează o situație din economie. Ea poate fi considerată un model sau proiect ce vine în sprijinul decidenților la alegerea soluțiilor pentru stabilirea căilor de urmat și alocarea resurselor.

Termenul de strategie provine din domeniul militar și se referă la o derulare de evenimente într-un termen mediu sau lung.

În literatura de specialitate există opinii diferite privind strategia ca de pildă cele ale lui Peter Drucher, Michael Porter, până la Ovidiu Nicolescu, Tiberiu Zorlențan și alții. Cu toate acestea, în toate definițiile se regăsesc elemente comune: „obiectiv”, „căi de atingere a lor”, „orizont de timp mare”, ș.a.

Strategiile trebuie să vizeze perioade viitoare de aceea prezintă un grad ridicat de risc și incertitudine. Ele definesc căile și mijloacele prin care o societate progresează și își atinge obiectivele propuse. Diversitatea lor se datorează multitudinii factorilor de influență. Alegerea unui tip de strategie rămâne la aprecierea managementului firmei.

În vederea unei valorificări superioare a resurselor turistice este necesar a se adopta strategia adecvată.

Principalele variante ale strategiilor de piață sunt în funcție de poziția întreprinderii față de:

- dinamica pieței, strategia putând fi:
  - a creșterii;
  - menținerii;
  - restrângerii activității de piață;
- structura pieței, având strategia:
  - nediferențiată;
  - diferențiată;
  - concentrată;
- schimbările pieței, care conduc la strategia:
  - activă;
  - adaptativă;
  - pasivă;



- exigențele pieței, putând opta pentru strategia exigenței:- ridicate;
  - medii;
  - reduse;
- nivelul competiției, care prezintă strategia: - ofensivă;
  - defensivă.

Dacă ne referim la poziția întreprinderii față de nivelul competiției strategia ofensivă este strategia creșterii cotei de piață, iar cea defensivă se poate concretiza în două variante, strategia menținerii și cea a restrângerii cotei de piață.

Oricare ar fi caracterul lor, strategiile competitive au în vedere prețul, calitatea produsului, ambalajul, publicitatea, promptitudinea livrărilor și se numesc și strategii competitive ale diferențierii.

Strategiile competitive urmăresc pozițiile competitive firmei, în ramura din care face parte. În categoria acestor strategii sunt incluse cele ce permit realizarea performanțelor peste media respectivei ramuri, strategii competitive generice. Acestea pot fi:

- strategia de lider prin cost;
- strategia de diferențiere;
- strategia de focalizare sau de nișă.

Pe lângă acestea sunt cunoscute și strategiile competitive combinate, adică întreprinderea poate realiza deodată strategia de lider prin cost și cea de diferențiere. Pentru acesta, însă trebuie să existe una din situații:

- competitorii sunt „situați la mijloc”;
- costul este puternic afectat de piață și de relațiile dintre firme;
- o firmă este pionier într-o inovație majoră.

Strategia tehnologică constituie o posibilitate prin care o firmă poate urmări cele trei strategii generice și-i permite să-și îmbunătățească avantajul competitiv.

În anumite situații și strategiile defensive (împiedicarea atacului competitorului și răspunsul la atac) pot fi benefice firmei.

Cele trei strategii ofensive de atac a liderului sunt următoarele :

- reconfigurarea;
- redefinirea scopului competiției;
- cheltuiala pură.

Dintre acestea, cea mai riscantă este cheltuiala pură.

Subordonate strategiei de piață sunt și strategiile de produs, preț, distribuție și promovarea.

### **Strategii de produs**

Dimensiunile gamei de produse pot conduce la strategii: strategia stabilității, diversificării și selecției sortimentale.

Luând în seamă nivelul calitativ al produselor, strategia poate fi de adaptare, diferențiere sau stabilitate calitativă.

În funcție de gradul de înnoire a produselor, strategia este de asimilare de noi produse, perfecționare și menținere a gradului de noutate.

### **Strategii de preț**

Tipurile de strategii de preț rezultă în urma folosirii unor criterii:

- nivelul prețurilor, care generează strategia prețurilor înalte, moderate sau joase;
- gradul de diversificare a prețurilor, - strategia tarifelor diferențiate, în funcție de sezonitate, spre exemplu;
- gradul de mobilitate a prețului, - strategia prețurilor psihologice, de monopol.

### **Strategii de distribuție**

Aceste strategii se aleg ținând cont de următoarele criterii:

- dimensiunea canalului –distribuție directă, prin canale scurte sau prin canale lungi;
- amploarea distribuției – distribuție extensivă, selectivă sau exclusivă;
- gradul de participare al firmei – distribuție prin aparatul propriu ori prin intermediari;
- gradul de control – control total, ridicat, mediu, scăzut, inexistent;
- gradul de elasticitate- flexibilitate ridicată, medie sau scăzută.

### **Strategii de promovare**

Criteriile de diferențiere a strategiilor promoționale și strategiile sunt:

- obiectivele globale ale activității promoționale – strategia promovării imaginii globale a firmei, promovării exclusive a produsului, de extindere a imaginii firmei;
- modul de desfășurare în timp – strategia activității promoționale permanente sau intermitente;
- rolul activității promoționale - strategia ofensivă și defensivă;
- poziția față de structurile pieței – strategia concentrată, diferențiată, nediferențiată;
- sediul activității promoționale – cu forțe proprii sau prin instituții specializate.

Firmele pot alege dintre aceste strategii și adapta situației reale.

În ceea ce privesc **strategiile de marketing ale firmei turistice**, acestea se referă tot la produs, preț, distribuție și promovarea produsului turistic, cu alte cuvinte la „mix”- ul de marketing. Astfel, se disting:

- strategii ale politicii de produs cu referire la:
  - stabilitatea gamei de produse
  - restrângerea gamei de produse;
  - diversificarea gamei de produse;
  - diferențierea produsului;
  - perfecționarea produselor turistice;
  - înnoirea gamei de produse;
  - segmentarea pieței.
- strategii ale politicii de tarife ce au în vedere:
  - tarifele forfetare;
  - tariful ridicat;
  - tariful scăzut;
  - tarifele diferențiate;
  - tarifele psihologice;
  - tarifele de monopol.
- strategii din cadrul politicii de distribuție a produsului turistic care urmăresc:
  - distribuția selectivă;
  - distribuția exclusivă;
  - distribuția intensivă.

- strategii ale politicii de promovare a produsului turistic ce privesc utilizarea instrumentelor specifice promoționale.

În situația actuală, considerăm că pentru valorificarea cât mai eficientă a resurselor turistice sunt oportune strategiile segmentării pieței, dezvoltării și diversificării ofertei turistice, creării unui produs turistic competitiv, consolidării și modernizării produsului turistic existent.

### ***Întrebări de autocontrol:***

1. Ce înțelegem prin strategia de marketing?
2. Care sunt principalele variante ale strategiilor de piață?
3. Care sunt strategiile de produs?
4. Care sunt strategiile de preț?
5. Care sunt strategiile de distribuție?
6. Care sunt strategiile de promovare?

### **▪ *Recomandări bibliografice:***

1. Florescu C. (coordonator), Marketing, Ed. Marketer, București, 1992
2. Negruț C. Oancea M. , Bazele marketingului, ed. Nero-G, Timișoara, 2004



## 4.MODULUL 4. PLANIFICAREA FINANCIARĂ

- **Obiective:** prezentarea unor noțiuni privind estimarea veniturilor și cheltuielilor firmei a structurii costului unitar, previzionarea fluxului de numerar, bilanțul previzional.
- **Ce ar trebui să știți după parcurgerea modulului:**
  - cum se pot estima veniturile și cheltuielile unei întreprinderi;
  - care este structura costului unitar;
  - realizarea previzionării fluxului de numerar;
  - cum se previzionează bilanțul.
- **Cuvinte de referință:** creditori, acționari, manageri, informații, cost unitar, flux de numerar, bilanț previzional.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea modulului:** cunoașterea noțiunilor referitoare la estimarea veniturilor, cheltuielilor, structurii costului unitar, previzionarea fluxului de numerar și bilanțului.

### 4.1. Unitatea de învățare. 4.1. Analiza și planificarea economico-financiară a activității

- **Obiective :** prezentarea unor noțiuni privind estimarea veniturilor și cheltuielilor firmei, a structurii costului unitar, previzionarea fluxului de numerar, bilanțul previzional.
- **Ce ar trebui să știți după parcurgerea unității de învățare:**  
cum se pot estima veniturile și cheltuielile unei întreprinderi, care este structura costului unitar, realizarea previzionării fluxului de numerar, cum se previzionează bilanțul.
- **Ce competente veți deține după parcurgerea unității de învățare:** - cunoașterea noțiunilor referitoare la estimarea veniturilor, cheltuielilor, structurii costului unitar, previzionarea fluxului de numerar și bilanțului.
- **Conținutul de idei al unității**( timpul maximal de studiu 3 ore)

La întocmirea unui plan de afaceri analiza și planificarea economico-financiară dețin un rol important.

Prin planificarea financiară se urmărește preîntâmpinarea nevoilor și oportunităților ce pot apărea, influențarea într-o anumită măsură a mediului extern al firmei, orientarea organizării activității, coordonarea domeniilor funcționale și nivelelor ierarhice ale firmei.

Motivele care stau la baza procedurii de planificare sunt:

- atrage atenția asupra celor mai importante probleme din viitor ale întreprinderii;

- permite folosirea unor metode și instrumente de decizie bazate pe simulare, abordare sistematică, fixarea obiectivelor, identificarea oportunităților și amenințărilor, măsurarea performanțelor;
- îmbunătățește comportamentul prin stabilirea unor canale de comunicație, antrenament și participare.

## 1. Analiza financiară

În urma efectuării unei analize financiare se scot în evidență aspectele pozitive și negative ale activității întreprinderii.

Obiectivele financiare ale planului de afaceri sunt:

- reducerea riscurilor financiare (lipsa lichidităților, împrumuturi prea mari sau insuficiente);
- rezolvarea situațiilor neprevăzute (oprirea producției, apariția unui nou produs al concurenților, dispariția unui concurent);
- diminuarea costului finanțării (dobânzi, dividende);
- obținerea de surse de finanțare externe.

Datele și informațiile financiare necesare unei analize de acest gen se obțin din documentele contabile și financiare. Acestea se compară cu cele anterioare pentru controlul și planificarea activității.

Pentru ca planul de afaceri să răspundă exigențelor părților interesate, analistul e necesar a le cunoaște și înțelege. Părțile interesate sunt:

- creditorii pe termen scurt;
- creditorii pe termen lung;
- acționarii;
- managerii.

Creditorii pe termen scurt pot fi băncile comerciale și furnizorii. Aceștia sunt interesați de lichiditatea întreprinderii și nu de profitul său.

În categoria creditorilor pe termen lung includem deținătorii de obligațiuni, companiile de asigurări, ei fiind interesați de solvabilitatea și profitabilitatea societății pe termen lung.

Acționarii urmăresc evoluția profitului și riscurile pe care le întâmpină firma.

Managerii au ca răspundere păstrarea unei lichidități suficiente pentru plata creditorilor sau obținerea de fonduri noi.

Documentul cel mai folosit pentru culegerea informațiilor este „Situația veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor financiare”. Elementele documentului, într-un mod simplificat sunt:

- valoarea vânzărilor;
- costul produselor / serviciilor vândute;
- profitul brut;
- cheltuielile de distribuție și cele general-administrative;
- dobânda;
- profitul impozabil;
- impozitul pe profit;
- profitul net.

Profitul brut înseamnă diferența dintre valoarea vânzărilor și costul produselor vândute.

Profitul impozabil se determină scăzând din profitul brut cheltuielile de distribuție și general administrative, precum și dobânda.

Profitul net înseamnă profitul impozabil minus impozitul pe profit.

În atenția analistului se află și situația repartizării profitului net. El putând fi distribuit acționarilor sub formă de dividende, reinvestit, destinat unui fond de rezervă etc.

Pentru o mai bună informare se realizează bilanțul (imaginea statică a patrimoniului firmei la un moment dat). Acest document contabil de sinteză se prezintă sub forma unui tablou cu două părți activul și pasivul, cu ajutorul cărora se realizează dubla reprezentare a patrimoniului. Activul reflectă totalitatea bunurilor deținute de firmă, în expresie bănească. Pasivul ne arată sursele de constituire a bunurilor înscrise în activ, grupate după natura și destinația lor, inclusiv rezultatele financiare.

Posturile activului sunt:

- activele fixe la valoarea inventar;
- amortizarea înregistrată;
- activele fixe la valoarea rămasă;
- investițiile în active necorporale la costul inițial;
- total active fixe;
- stocurile;
- disponibilitățile bănești și plasamentele;
- decontările cu clienții;
- vărsămintele.

Tot în mod simplificat, posturile pasivului sunt:

- capitalul social;
- fondurile proprii;
- capitalul propriu;
- rezervele și finanțările;
- obligațiile;
- împrumuturile pe termen lung;
- profitul și subvențiile.

Activele fixe la valoarea rămasă se calculează ca diferență între amortizarea înregistrată și activele fixe la valoarea de inventar, iar total active fixe ca sumă între activele fixe la valoarea rămasă și investițiile în active necorporale, la costul inițial.

Capitalul propriu se află însumând capitalul social cu fondurile proprii.

## **2. Estimarea structurii costului unitar**

Costul înseamnă expresia în bani a eforturilor întreprinderilor pentru producerea și desfacerea de bunuri și servicii. Este considerat ca fiind un indicator economic foarte important în comportamentul consumatorului și producătorului.

Expresia în bani a consumului de factori de producție necesar producerii și vânzării de bunuri materiale și servicii, materializate în cheltuieli pentru materii prime, materiale, combustibil, energie, salarii, mașini-unelte, utilaje, instalații, chirii, întreținere, conducere, administrație efectuate de agenții economicii înseamnă cost de producție.

Tipologia costului de producție este complexă: costul global, costul unitar și costul marginal.

Ansamblul cheltuielilor necesare realizării unui volum de producție dat, dintr-un bun reprezintă costul global.

Costurile globale pe unitatea de produs sau de rezultat constituie costul mediu sau unitar. Conform structurii și nivelului de abordare ale costului global se evidențiază: costul mediu fix, costul mediu variabil și costul mediu total.

Primul dintre acestea, costul mediu fix îl definim ca fiind costul global fix pe unitatea de produs :

$$CMF = \frac{CGF}{Q}$$

unde :        CMF=costul mediu fix;  
                  CGF=costul global fix;  
                  Q=volumul producției

El este o mărime variabilă determinată de variația volumului producției (când volumul producției crește ,costul scade și invers).

În componența costului fix includem cheltuielile cu amortizarea, chiriile, salariile personalului administrativ și de conducere, cheltuielile de întreținere, dobânzile etc.

Costul mediu variabil sau costul variabil global pe unitatea de produs se poate calcula utilizând formula :

$$CMV = \frac{CGV}{Q}$$

unde:        CMV= costul mediu variabil;-  
                  CGV= costul global variabil.

Vom întâlni în costurile variabile: cheltuielile cu materii prime, materiale, combustibil, energie, salariile directe etc.

Despre costul mediu total spunem că exprimă costul global total pe unitatea de produs și se poate determina prin două relații:

$$CMT = \frac{CGT}{Q}$$

unde:        CMT= costul mediu total;  
                  CGT= costul global total;

$$CMT = CMF + CMV$$

Costul acesta se află în strânsă legătură cu costul marginal, care exprimă sporul de cost total necesar obținerii unei unități suplimentare de producție:



$$C_{mg} = \frac{\Delta CT}{\Delta Q}$$

unde:  $C_{mg}$  = costul marginal;  
 $\Delta CT$  = variația costului total;  
 $\Delta Q$  = variația volumului producției.

La estimarea costului unitar managerul trebuie să aibă date concrete referitoare la volumul producției care se dorește a se realiza, costurile fixe și variabile medii necesare.

### 3. Situația previzionată a fluxului de numerar și bilanțul previzional

În vederea elaborării unei prognoze a fluxului de numerar trebuie știut :

- cât de mult numerar intră, când și unde ;
- cât de mult numerar iese, când și încotro se duce.

Intrările de numerar se datorează : vânzărilor, capitalului proprietarilor și celui împrumutat.

Ieșirile de numerar rezultă ca urmare a efectuării unor cheltuieli cu : acoperirea costurilor fixe, variabile sau directe, achiziționarea de active fixe, prelevări personale, rambursarea împrumuturilor (mai puțin dobânda), plata impozitelor.

Fluxul de numerar al firmei poate să provină din mai multe surse:

- activități de exploatare;
- activități de investiții;
- activități de finanțare.

Previziunea acestuia se realizează în paralel cu estimările din contul de rezultate și din bilanț. Aspectele principale care trebuie luate în considerare la estimarea fluxului de numerar sunt următoarele:

- separarea încasărilor și plăților (nu toate cheltuielilor sunt plătibile și nici toate veniturile încasabile, există decalaje între facturarea, încasarea și plata lor);
- delimitarea încasărilor și plăților pe activități generatoare (investiții, finanțare și plata lor);
- corelarea elementelor cu contul de rezultate și bilanțul contabil;
- echilibrarea trezoreriei (plasarea excedentului de lichidități sau acoperirea deficitului prin creditele de trezorerie).

Proiecții financiare ale fluxului de numerar.

	AN	N-2 N-1 N N+1 N+2 N+3 N+4 N+5
Fluxuri de numerar din activități de exploatare	- încasările în numerar din vânzarea de bunuri și prestarea de servicii	
	- încasările în numerar provenite din redevențe, onorarii, comisioane și alte venituri	
	- plățile în numerar către furnizorii de bunuri și servicii	
	- plățile în numerar către și în numele angajaților	
	- plățile în numerar sau restituiri de impozit pe profit	
Fluxuri de numerar din activități de investiții	- plățile în numerar pentru achiziționarea de terenuri și mijloace fixe, active necorporale și alte active pe termen lung	
	- încasările de numerar din vânzarea de terenuri și clădiri, instalații și echipamente, active necorporale și alte active pe termen lung	
	- plățile în numerar pentru achiziția de instrumente de capital propriu și de creanță ale altor întreprinderi	
	- încasările în numerar din vânzarea de instrumente de capital propriu și de creanță ale altor întreprinderi	
	- avansurile în numerar și împrumuturile efectuate către alte părți	
	- încasările în numerar din rambursarea avansurilor și împrumuturilor efectuate către alte părți	
Fluxuri de numerar din activități de finanțare	- veniturile în numerar din emisiunea de acțiuni și alte instrumente de capital propriu	
	- plățile în numerar către acționari pentru a achiziționa sau a răscumpăra acțiunile întreprinderii	
	- veniturile în numerar din emisiunea de obligațiuni, credite, ipoteci și alte împrumuturi	
	- rambursările în numerar ale unor sume împrumutate	
	- plățile în numerar ale locatarului pentru reducerea obligațiilor legate de o operațiune de leasing financiar	
Fluxuri de numerar – total		
Numerar la începutul perioadei		
Numerar la finele perioadei		

Modelul Băncii Europene Pentru Reconstrucție și dezvoltare, BERD, realizat în conformitate cu normele contabile IAS – International Accounting Standards.

## Situația simplificată a fluxului de numerar

Agencia Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatii

PLANUL DE AFACERI

### SITUAȚIE SIMPLIFICATĂ A FLUXULUI DE NUMERAR

Mii EUR	Actual			Proiecții				
	N-2	N-1	N	N+1	N+2	N+3	N+4	N+5
<b>SURSE</b>								
<i>Din Activitatea de Exploatare</i>								
Profituri repartizate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortizare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Numerar din Activitatea de Exploatare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Numerar din Activitatea Financiară</i>								
Profit din Activitatea Financiară	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Numerar din Alte Surse</i>								
Numerar din Vânzarea de Active	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Injectii de Capital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>TOTAL SURSE</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>UTILIZĂRI</b>								
<i>Activități de investiții</i>								
Investiții totale	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Din activități financiare</i>								
Pierdere din Activitatea Financiară	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Creșteri ale Capitalul de Lucru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>TOTAL UTILIZĂRI</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
SURPLUSUL / DEFICITUL ANUAL DE NUMERAR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SURPLUS/DEFICIT CUMULAT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Bilanțul, la o dată bine precizată arată ceea ce posedă întreprinderea (activul) și modul în care se realizează finanțarea sa (pasivul).

La începutul activității, bilanțul de deschidere precizează sama necesară a fi investită în prima zi de activitate și cum va fi utilizată. După primul an de activitate ne indică situația financiară a firmei.

Bilanțul previzional înfățișează estimările referitoare la evoluția activelor si pasivelor întreprinderii.

## Bilanț simplificat

Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatii

PLANUL DE AFACERI

### BILANȚ SIMPLIFICAT

Mii EUR	Actual			Proiecții					
	N-2	N-1	N	N+1	N+2	N+3	N+4	N+5	N+6
<b>ACTIVE</b>									
<i>Active circulante</i>									
Numerar existent la începutul perioadei				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Numerar generat de activitatea de exploatare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Creanțe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stocuri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alte active circulante	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Total Active Circulante</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Active fixe nete (inclusiv financiare și necorporale)</i>									
Total Active Fixe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>TOTAL ACTIVE</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>CAPITAL ȘI DATORII</b>									
<i>Datorii Curente</i>									
Descoperit de cont la începutul perioadei				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Credite pe termen scurt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Furnizori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alte datorii	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Total Datorii Curente</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Datorii pe Termen Lung</i>									
Credite pe termen lung	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Total Credite pe Termen Lung</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Alte Datorii pe Termen Lung și Provizioane</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>TOTAL DATORII</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>CAPITALURI</b>									
Capital social	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Profit repartizat în cursul anului	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Profituri repartizate în anii anteriori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>TOTAL CAPITALURI</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>TOTAL CAPITALURI ȘI DATORII</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

▪ ***Întrebări de autocontrol:***

1. Care sunt părțile principale (interesate ) la planul de afaceri?
2. Care sunt elementele „Situăției veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor financiare”?
3. Importanța determinării costului unitar.
4. Care sunt sursele fluxului de numerar ?
5. Ce cuprinde un bilanț ?

• ***Recomandări bibliografice:***

1. \*\*\* Ghidul întreprinzătorului particular, Centrul ONN pentru promovarea întreprinderilor mici și mijlocii, Ed. Tehnică, București, 1997
2. \*\*\* Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație, Planul de afaceri, instrument al propriei afaceri, București, 2004



## 5. MODULUL 5. EVALUAREA AFACERII

- **Obiective:** Prezentarea unor noțiuni referitoare la pragul de rentabilitate și indicatorii economico-financiari care pot fi utilizați pentru evaluarea afacerii.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea modulului:**
  - Care este pragul de rentabilitate al firmei;
  - Care sunt indicatorii de performanță;
  - Cum se pot calcula indicatorii de performanță dacă firma este sau nu rentabilă.
- **Cuvinte de referință:** prag de rentabilitate, indicatori de performanță.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea modulului:** cunoașterea noțiunilor legate de calculul pragului de rentabilitate și a altor indicatori de performanță.

### 5.1 Unitatea de învățare 5.1 Evaluarea afacerii

- **Obiectiv:** Prezentarea unor noțiuni referitoare la pragul de rentabilitate și indicatorii economico-financiari care pot fi utilizați pentru evaluarea afacerii.
- **Ce ar trebui să știi după parcurgerea unității de învățare:** care este pragul de rentabilitate al firmei; indicatorii de performanță; cum se pot calcula indicatorii de performanță dacă firma este sau nu rentabilă.
- **Ce competențe veți deține după parcurgerea unității de învățare:** cunoașterea noțiunilor legate de calculul pragului de rentabilitate și a altor indicatori de performanță.
- **Conținutul de idei al unității** (timpul maximal de studiu 3 ore)

Orice afacere înseamnă risc și dorință de obținere a unui profit. Printr-o activitate susținută bazată pe un plan de afaceri, clar, realist, acestea se pot realiza.

Eficacitatea afacerii se observă în urma evaluării afacerii, adică calcularea unor indicatori economico-financiari.

#### 1. Pragul de rentabilitate

Pragul de rentabilitate sau de profitabilitate reprezintă punctul mort al întreprinderii, și anume volumul producției sau al cifrei de afaceri, la care încasările totale sunt egale cu costurile totale, iar profitul este zero. Altfel spus, desparte domeniul în care realizările aduc profit de cel în care se înregistrează pierderi.

Relațiile prin care poate fi exprimat sunt:

$$V_t = C_t \quad \text{unde:} \quad \begin{array}{l} V_t = \text{venituri} \\ C_t = \text{costuri totale} \end{array}$$

Producția critică înseamnă volumul producției de la care firma devine rentabilă.

$$Q_{cr} = \frac{C_{cc}}{P_p - cv}$$

unde:  $Q_{cr}$  = producția critică;  
 $C_{cc}$  = costuri convențional constante;  
 $P_p$  = prețul unitar al produsului;  
 $cv$  = costul unitar variabil al produsului.

Graficul, pragul de rentabilitate se prezintă :

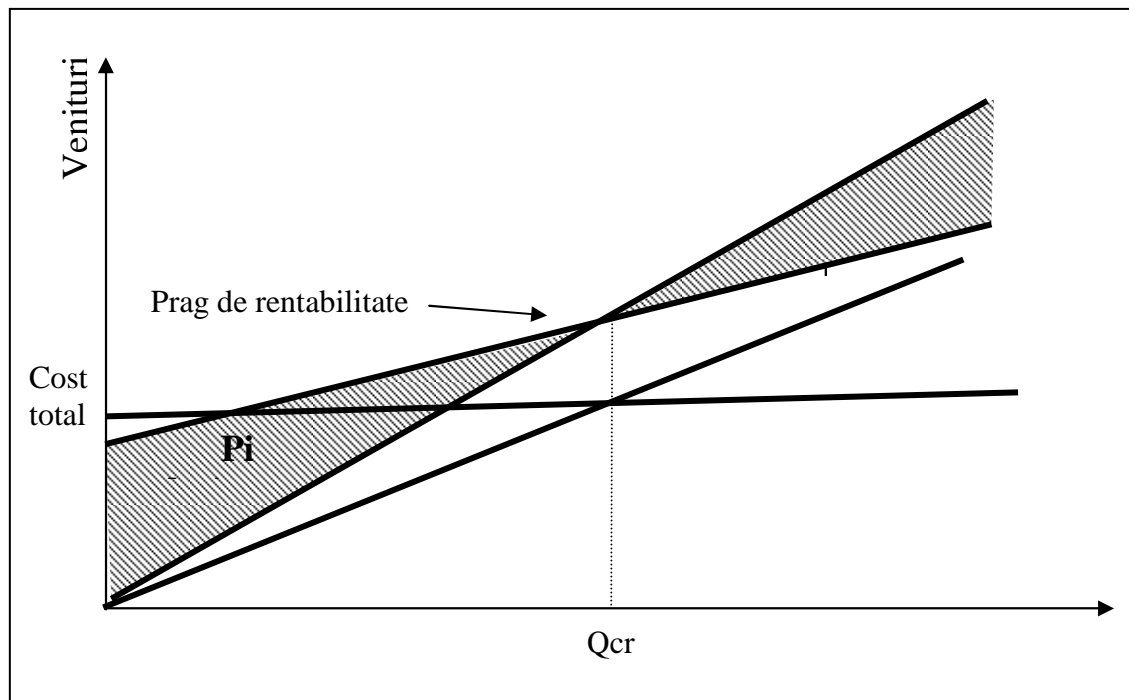


Figura 6. Pragul de rentabilitate

În timp, pragul de rentabilitate este variabil, fiind influențat de o serie de factori:

- schimbarea prețului produselor;
- variația cheltuielilor convențional constante;
- modificarea costurilor unitare variabile;
- acțiunile de promovare a produselor;
- modificarea structurii producției;
- schimbarea prețurilor la materiile prime și materialele utilizate.

Dacă produsele sunt de aceeași natură, pragul de profitabilitate se calculează:



$$Q_{cr} = \frac{C_{cc}}{\sum_{j=1}^n (P_j \times P_{pj}) - \sum_{j=1}^n (P_j \times C_{vj})}$$

unde:  $j=1-n$  = indicele produsului fabricat;  
 $P_j$  = ponderea fiecărui produs în total produse;  
 $P_{pj}$  = prețul unitar al produsului  $j$ ;  
 $C_{vj}$  = costul unitar al produsului  $j$ ;

$$P_j = \frac{Q_j}{\sum_{j=1}^n Q_j} \quad \text{unde: } Q_j = \text{cantitatea fizică de producție din produsul } j$$

În cazul în care, produsele nu pot fi însumate, determinarea acestui prag se realizează valoric folosind formula:

$$VQ_{cr} = \frac{C_{cc}}{1 - \sum_{j=1}^n (P_j \times C_{vj})} \quad \text{unde:} \quad P_j = \frac{P_{pj} \times Q_j}{\sum_{j=1}^n (P_{pj} \times Q_j)}$$

$$C_{vj} = \frac{C_{vj}}{p_{pj}}$$

## 2. Indicatorii economico-financiari ce pot fi utilizați în evaluarea afacerii

O expresie a eficienței economice este profitul, mai exact diferența pozitivă dintre venitul obținut prin vânzarea bunurilor sau serviciilor realizate de un agent economic și costul lor. Acesta este cel mai des utilizat indicator de performanță financiară, dar oferă doar o imagine limitată a ritmului general de evoluție a firmei. Pentru o imagine completă este indicat a apela la mai mulți indicatori, cum sunt:

- rentabilitatea economică a activului sau a capitalului utilizat;
- rata marjei comerciale;
- rentabilitatea vânzărilor;
- rata cheltuielilor de desfacere;
- cheltuielile administrative;
- rata fondului de rulment;
- rulajul sau viteza de rotație a stocurilor;
- durata de imobilizare a creanțelor sau perioada de recuperare a creanțelor;
- durata de plată a datoriilor;
- rata solvabilității generale;
- rata solvabilității imediate;
- rata generală de îndatorare.

Rentabilitatea economică a activului sau a capitalului utilizat este un indicator util ce caracterizează obiectivul central al majorității întreprinderilor, și anume maximizarea profitabilității. Rata de rentabilitate a capitalului utilizat are ca formulă de calcul:

$$RRCU = \frac{\text{Profit brut}}{\text{Total active}} \times 100$$

Prin rata marjei comerciale aflăm marja de beneficiu corespunzătoare bunurilor vândute. Această marjă este profitul obținut înainte de deducerea cheltuielilor de exploatare și administrative.

$$RMC = \frac{\text{Marja comerciala}}{\text{Vanzari}} \times 100$$

Rentabilitatea vânzărilor este instrumentul de evaluare a performanțelor întreprinderii, comparativ cu concurenții direcți. Formula de calcul a acestei rate este:

$$RRV = \frac{\text{Profitul inaintea impozarii}}{\text{Vanzari}} \times 100$$

Cu ajutorul ratei cheltuielilor de desfacere se analizează costul desfacerii, în raport cu vânzările realizate.

$$RCD = \frac{\text{Vanzari} + \text{Cheltuieli promotionale}}{\text{Vanzari}} \times 100$$

Cheltuielile administrative ale unei firme ar trebui, o dată cu dezvoltarea sa, să scadă. Rata cheltuielilor administrative este indicatorul ce ne arată proporția costurilor manageriale și cheltuielilor efectuate de manageri din fondurile societății respective.

$$RCA = \frac{\text{Cheltuieli administrative}}{\text{Vanzari}} \times 100$$

Fondul de rulment cunoscut și sub denumirea de capital de lucru cuprinde volumul activelor circulante ale firmei din care s-au scăzut pasivele curente (obligațiile pe termen scurt) ale acesteia. Indicatorul acesta are importanță în determinarea gradului de lichiditate al întreprinderii. Rata fondului de rulment ne arată necesarul de fond de rulment pentru susținerea unui anumit volum al vânzărilor.

$$RFR = \frac{\text{Fondul de rulment}}{\text{Vanzari}} \times 100$$

Cu cât rulajul sau viteza de rotație a stocurilor este mai mare, cu atât crește eficiența întreprinderii și se îmbunătățește fluxul de numerar.

$$Rs = \frac{\text{Vanzari}}{\text{Valoarea medie a stocurilor}} \times 100$$

Durata de imobilizare a creanțelor sau perioada de recuperare a creanțelor indică numărul mediu de zile pe care o întreprindere le acordă clienților pentru a-și achita facturile. Cu cât durata este mai scurtă cu atât se va îmbunătăți profitabilitatea și fluxul de numerar.

$$DIC = \frac{\text{Debitori}}{\text{Vanzari}} \times 365 \quad \text{unde:} \quad 365 = \text{număr zile dintr-un an}$$

Durata de plată a datoriilor măsoară perioada de creditare de care dispune firma și promptitudinea cu care își achită datoriile.

$$DPD = \frac{\text{Creditori}}{\text{Total achizitii}} \times 365$$

Capacitatea activelor circulante de susținere a obligațiunilor pe termen scurt ale întreprinderii se evaluează cu ajutorul ratei solvabilității generale. Scăderea sa anuală indică probleme majore în cadrul firmei.

$$RSG = \frac{\text{Active circulante}}{\text{Datorii curente}}$$

Rata solvabilității imediate ne oferă date referitoare la capacitatea societății de a-și finanța zi de zi propria activitate.

$$RSI = \frac{\text{Active circulante} - (\text{Stocuri} + \text{Productia în curs de executie})}{\text{Datorii curente}}$$

$$RSI > 1$$

Rata generală de îndatorare sau pârghia de îndatorare este indicatorul prin care se raportează finanțarea întreprinderii cu ajutorul împrumuturilor și a altor datorii pe termen scurt la finanțarea pe termen lung din capitalul propriu

$$RGI = \frac{\text{Imprumuturi totale}}{\text{Capital propriu}} \times 100$$

$$RGI \leq 60\%$$

Urmărirea în mod continuu a acestor indicatori de către manager, îl ajută la luarea deciziilor corecte privind activitatea viitoare a întreprinderii.

▪ ***Întrebări de autocontrol:***

1. La ce folosește calcularea pragului de rentabilitate?
2. Cum se determină pragul de rentabilitate?
3. Care sunt indicatorii economico-financiari folosiți la evaluarea afacerii?

▪ ***Recomandări bibliografice:***

1. Armstrong M., Management techniques, Anglia 1991
2. Dalotă M., Donath Liliana, Planul de afaceri al firmei, instrument de management, Ed. Sedona, Timișoara, 1995
3. West A., Planul de afaceri, Ed. Teora, Bucuresti, 2000

## 6. MODUL 6. PROIECT ECONOMIC ÎN TURISM

### MODEL

#### ÎNFIINȚAREA UNEI PENSIUNI RURALE CU AJUTORUL FONDURILOR SAPARD

##### *PARTEA I - DESCRIEREA SOLICITANTULUI*

##### **A. DATE GENERALE PRIVITOARE LA SOLICITANT**

###### *A.1. Denumirea / Numele solicitantului:*

RURAL PENSION Asociație Familială

###### *A.2. Obiectul de activitate.*

Prestarea de activități de cazare, recreere și petrecere a timpului liber și alimentație publică

###### *A.3. Forma juridică a solicitantului și un scurt istoric al solicitantului*

Forma juridică: Asociație Familială

RURAL PENSION Asociația Familială s-a înființat în data de 18 01 2007 conform Certificatului de Înregistrare nr. F11/632/10.02.2007, având ca activitate principală „5523-Alte mijloace de cazare”.

###### *A.4. Structura capitalului social și evoluția acestuia de la înființare Structura acționariatului*

*Tabel 1*

Nr.crt	Denumire acționar	Nr. părți sociale deținute (buc.)	Valoarea nominală a părții sociale (lei)	Valoare totală (lei)	Participare la capital (%)
1.	M. Ghe.	-	-	-	-
2.	M. D.	-	-	-	-
3.	Total	0	0	0	0

**Date de identificare ale acționarilor persoane fizice și /sau juridice****Tabel 2**

Nr. crt.	Denumire acționar	BI/ CI/PP (persoane fizice autorizate)/ cod unic de înregistrare (societăți)	CNP (persoane fizice autorizate)	Adresa	Participare la capital (%)
1.	M. Ghe.	RS 197340	1481005113423	X ,nr. 226	-
2.	M. D.	BU 640507	2470312113425	X , nr.226	-

**A. 5. Administratorii societății****Administratorii societății****Tabel 3**

Nr.crt.	Nume, prenume	BI/CI/PP Serie/nr. Locul și data emiterii	CNP	Locul și data nașterii	Domiciliu	Funcția
1.	nu este cazul					

**Cenzorii societății****Tabel 4**

Nr.crt.	Nume, prenume	BI/CI/PP Serie/nr. Locul și data emiterii	CNP	Locul și data nașterii	Domiciliu	Funcția
1.	nu este cazul					

**A. 6. Informații referitoare la locul desfășurării activității solicitantului:****Puncte de lucru****Tabel 5**

Nr. crt.	Tip: sediu social, punct de lucru, sucursală, filială	Activitate	Localizare	Adresă
1.	Sediu social	-	X	Județul Z, loc.X, nr.226
2.	-	-	-	-

#### **A.7. Litigii (în desfășurare)**

##### **În calitate de reclamant**

**Tabel 6**

Nr. crt.	Denumire societate	Cod Unic de Înregistrare, adresa	Valoarea prejudiciului (lei)	Observații (în curs de soluționare, în executare, faliment etc.)
1.	Nu este cazul			
2.	Total	-	0	-

##### **În calitate de pârât**

**Tabel 7**

Nr. crt.	Denumire societate sau persoană fizică autorizată	Cod Unic de Înregistrare, adresa	Valoarea prejudiciului (lei)	Observații (în curs de soluționare, în executare, faliment etc.)
1.	Nu este cazul			
2.	Total	-	0	-

##### **Revendicări**

**Tabel 8**

Nr. crt.	Denumire societate sau persoană fizică autorizată	Obiectul revendicării (cu menționarea sensului revendicării: de către sau de la solicitant)	Valoarea estimată a activului revendicat (lei)	Observații (în curs de soluționare, în executare, faliment etc.)
1.	Nu este cazul			
2.	Total	-	0	-

### **B. DESCRIEREA ACTIVITĂȚII CURENTE**

#### **B.1 .Istoricul activității**

Asociația este una nou înființată. Ca urmare, nu există activitate curentă, mijloace fixe, listă de furnizori, etc.

#### **B.2. Principalele mijloace fixe care compun patrimoniul actual al solicitantului**

**Mijloace fixe, cu excepția terenurilor, aflate în patrimoniul societății în prezent**      **Tabel 9**

Nr. crt.	Denumire mijloc fix	Data achiziției	Valoarea rămasă la data ultimului bilanț contabil	Bucăți
1.	Nu este cazul	-	-	-
2.	Total	-	0	0

**Terenuri aflate în patrimoniul actual al solicitantului****Tabel 10**

Nr. crt.	Localitate	Suprafața totală (mp)	Indiviza/exclusivă (mp)	Valoarea contabilă (lei)	Serie certificat	Nr.certificat	Data emiterii
1.	X	Parcelă nr.top 67/1/2, fânețe în X	1145 mp			(cad. 2362/2/1/1/2)	
2.	Total		1145 mp.				

**B.3. Descrierea activităților agricole și a tehnologiilor aplicate**

Nu este cazul

**B.4. politica de aprovizionare. Furnizori de materii prime****Principalii furnizori de materii prime****Tabel 11**

Nr. crt.	Furnizor	Extern/intern	Adresa	Cantitate aprox.	Valoare aprox.(lei)	% aprox.din total achiziții
1.	Produs 1					
	Nu este cazul					
2.	Total produs 1					
3.	Produs 2					
	Nu este cazul					
4.	Total produs 2					
5.	Total					

**Principalii furnizori de materii auxiliare****Tabel 12**

Nr. crt.	Furnizor	Extern/intern	Adresa	Cantitate aprox.	Valoare aprox.(lei)	% aprox.din total achiziții
1.	Produs 1					
	Nu este cazul					
2.	Total produs 1					
3.	Produs 2					
	Nu este cazul					
4.	Total produs 2					
5.	Total					



**Principalii furnizori de servicii****Tabel 13**

Nr. crt.	Furnizor	Extern/ intern	Adresa	Cantitate aprox.	Valoare aprox.(lei)	% aprox.din total achiziții
1.	Produs 1					
	Nu este cazul					
2.	Total produs 1					
3.	Produs 2					
	Nu este cazul					
4.	Total produs 2					
5.	Total					

**Principalele materii prime****Tabel 14**

Nr.crt.	Societate	Produs	Cantitate	Vakoare (lei)	%
1	TOTAL		0	0	0
2	Total general		0	0	0

**B.5. Politica de desfacere. Canale de distribuție****Principalii clienți ai societății****Tabel 15**

Nr.crt.	Client (nume și adresă)	Valoare (lei)	Pondere (%)
1.	Nu este cazul		
2.	Total	-	-

**Datele de identificare ale principalilor clienți****Tabel 16**

Nr.crt.	Societate	Adresă
1.	Nu este cazul	

**PARTEA A II - A - DESCRIEREA PROIECTULUI****C. PREZENTAREA PROIECTULUI****C.1. Obiectivele proiectului.**

**1. Susținerea activităților specifice turismului rural** prin înființarea unei pensiuni turistice rurale 3 flori (margarete), cu o capacitate de cazare de 6 camere (12 paturi), prevăzută cu spațiu pentru servirea mesei pentru 12 persoane și cu dotări suplimentare pentru activități sportive și de agrement (sală de fitness pentru 12 persoane), loc de joacă pentru copii.

## **2. Creșterea veniturilor alternative în mediul rural**

Prin realizarea acestei investiții se creează 3 locuri de muncă permanente în localitatea X, care vor fi ocupate de investitori (membri Asociației Familiale RURAL PENSION).

De asemenea prin înființarea acestei pensiuni se pun bazele unei afaceri în domeniul turismul rural care va aduce în primii 5 ani de funcționare un profit net de 183.844 Euro, durata de recuperare a investiției fiind de 3 ani, 5 luni și 1 zile. Acest profit va permite solicitantului dezvoltarea unor afaceri alternative în localitate, ceea ce va duce la creșterea atractivității turistice a zonei.

### ***C.2. Descrierea tehnică a proiectului***

#### **Caracteristici principale ale pensiunii construite**

Proiectul propune „*Înființarea unei pensiuni turistice rurale de trei margarete în satul X, județul Z*” pe un teren aflat în proprietatea solicitantului.

Amplasamentul propus de către beneficiar pentru realizarea obiectivului de investiții solicitat este un teren în suprafață de 1145 mp., situat în intravilanul localității X, cu acces din drumul local existent, care trece tangențial parcelei.

Capacitatea de cazare a pensiunii rurale turistice va fi de 6 camere duble (12 de paturi) cu suprafața minimă de 13 mp, fiecare cameră cu grup sanitar propriu.

Pensiunea va cuprinde două zone funcționale repartizate pe 4 nivele: demisol, parter, etaj 1 și mansardă.

Accesul de serviciu și aprovizionare va fi organizat dintr-o curte de serviciu amplasată în spatele clădirii.

- *Zona de cazare și sala de mese* va include un hol de primire cu recepție, o sala de mese pentru 12 persoane, un salon de conversație, destindere, jocuri, în continuarea holului de recepție, grupuri sanitare pentru public, o terasă exterioară acoperită, un grătar în aer liber, o sală de fitness, amplasată la subsol, 6 camere de cazare cu suprafața minimă de 13 mp fiecare, cu hol și baie proprie utilată cu cadă și duș, wc și lavoar.

Accesul la camerele de cazare amplasate la etajul 1 și la mansarda construcției se va face pe o scară interioară accesibilă din salonul de conversație și pe coridoarele de acces (cu lățimea de 1,40m) la camere.

- *Zona de spații tehnice și anexe* va cuprinde 1 birou pentru administrație, amplasat la parter, bucătărie cu spații de preparare legume și carne și spălător vase și veselă, amplasată la parter, iar în legătură cu sala de mese, camera pentru alimente. Spălătorie, uscătorie, călcatorie, amplasate la subsol, centrala termică pe lemne pentru prepararea apei calde menajere și a apei pentru încălzire, amplasată tot subsol și vestiar personal cu grup sanitar, amplasat la demisol.

Clădirea pensiunii va fi amplasată în partea de nord-vest a parcelei.

În spatele clădirii se va rezolva accesul de aprovizionare și de serviciu, iar în fața clădirii, de pe terasa exterioară acoperită va avea loc accesul potențialilor oaspeți.

Pe amplasament, cu acces din drumul local existent sunt propuse locuri de parcare pentru 4 mașini, o platformă exterioară pietruită pe care se va instala grătarul și locul de joacă pentru copii.

În restul terenului sunt propuse a se amenaja spații verzi și plantații.

Volumetria propusă pentru clădirea pensiunii, are în vedere o bună orientare cardinală a încăperilor de cazare spre sud-est și o deschidere spre zona cu peisaj spectaculos. Se prevăd balcoane la camerele de la etajul 1.

## Descrierea accesului la infrastructura de bază

### Alimentarea cu apă

Elementele componente ale sistemului de alimentare cu apă se consideră a fi lungimea rețelei exterioare de alimentare cu apă potabilă ( 50ml), realizată din țevă de oțel și poziționată la adâncimea de 0,9m, pe un pat de nisip de 5 cm.

### Rețeaua de evacuare a apelor menajere uzate

Pentru stocarea apelor menajere uzate, de la bucătărie și băile prevăzute se propune realizarea unui bazin vidanjabil îngropat, cu capacitatea de 30mc și a rețelei de canalizare menajeră cu lungimea de 15ml, din tuburi de fontă de 12 cm diametru, între corpul pensiunii și bazinul vidanjabil

### Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică se face din sistemul energetic de distribuție existent în zonă.

Lungimea rețelei de alimentare cu energie electrică de joasă tensiune necesară a fi realizată este de 50ml.

### Drumuri de acces și platforme

Aleile de acces și platformele pentru parcare din interiorul incintei pensiunii vor avea o lățime de 3-3,5m.

Aleile vor fi realizate din pavaj de piatră brută sau bolovani de râu într-un strat de 8 cm pe un strat de nisip de 5 cm , cu borduri din beton.

Aleile interioare de acces inclusiv platformele de parcare vor ocupa o suprafață de 200 mp.

## ***C.3. Managementul proiectului***

(Responsabilul legal)

1. Nume: M. Prenume: D

Funcția: Responsabil legal;

Studii și experiență:- Liceul Economic din localitatea S 1962- 1966; Specializare în Contabilitatea operațiunilor bancare;

Perfecționare: Planificare și profitabilitate bancară, 2000

### ***Experiența responsabilului legal***

***Tabel 17***

Nr.crt.	Societatea	Funcția avută	Perioada
1.	Cooperativa de consum F	Planificator statistician	1967 -1970
2.	Întreprinderea N	Contabil principal	1970- 1992
3.	Banca Comercială P	Contabil șef	1992- prezent

(Responsabilul tehnic)

1.Nume: M. Prenume: Ghe.

Funcția: Responsabil tehnic;

Studii și experiență: Liceul real din localitatea B1962-1966;

Specializare în domeniul mecanic

***Experiența responsabilului tehnic***

***Tabel 18***

Nr.crt.	Societatea	Funcția avută	Perioada
1.	Întreprinderea F	Mecanic întreținere	1967 -1974
2.	Întreprinderea N	Șef atelier mecanic	1974- 1996
3.	Societatea G	Proprietar	1996- prezent

***C.4. Lista de achiziții și sursele de achiziții pentru activele ce fac obiectul proiectului /materile prime pentru punerea în funcțiune a proiectului***

***Lista de achiziții active***

***Tabel 19***

Nr. crt.	Furnizor (dacă este cunoscut la momentul depunerii cererii de finanțare)	Date furnizor	Produs	Valoare estimată (EURO)	% din total valoare eligibilă a proiectului
1.			Cazan fontă 35.000 Kw	1944,44	1,60
2.			Arzător automat pentru lemne	861,11	0,71
3.			Filtru	166,67	0,14
4.			Pompe circulație	666,67	0,55
5.			Boiler vertical cu serpentină, cap.1000 litri	652,78	0,54
6.			Vas expansiune cap. 100 litri	311,11	0,26
7.			Electropompă boiler	125,00	0,10
8.			Contor apă rece MNK	41,67	0,03
9.			Ventilatoare de perete	69,44	0,06
10.			Frigider	694,44	0,57
11.			Congelator	423,61	0,35
12.			Mașini de spălat rufe	355,56	0,29
13.			Mașini uscat rufe	486,11	0,40
14.			Cuptor microunde	172,22	0,14
15.			Aragaz cu cuptor pe gaz	355,56	0,29
16.			Plită electrică	422,22	0,35
17.			Mixer	300,00	0,25
18.			Expresor cafea	695,39	0,57
19.			Vitrine răcoritoare	438,89	0,36

20.			Stingător portabil cu pulbere și CO2	166,67	0,14
21.			Stingător portabil cu spumă chimică	55,56	0,05
22.			Panou pentru incendiu tip 1, echipat complet	263,89	0,22
23.			Ladă cu nisip 0,5 mc	97,22	0,08
24.			Pult recepție	300,00	0,25
25.			Fotolii recepție	333,33	0,27
26.			Măsuță recepție	83,33	0,07
27.			Raft expunere recepție	77,78	0,06
28.			Birouri	83,33	0,07
29.			Scaune birou	13,89	0,01
30.			Raft acte birou	55,56	0,05
31.			Mese restaurant	70,83	0,06
32.			Scaune	183,33	0,15
33.			Mese terasă	41,67	0,03
34.			Scaune terasă	116,67	0,10
35.			Dulapuri vestiar	33,33	0,03
36.			Mese sală personal	23,61	0,02
37.			Scaune	38,89	0,03
38.			Mese inox	544,44	0,45
39.			Dulapuri veselă și vase	94,44	0,08
40.			Rafturi lenjerie	83,33	0,07
41.			Paturi	138,89	0,11
42.			Noptiere	241,67	0,20
43.			Dulapuri	500,00	0,41
44.			Cuiere	116,67	0,10
45.			Măsuță	98,33	0,08
46.			Fotoliu	316,67	0,26
47.			Televizor	1544,44	1,27
48.			Telefoane	80,83	0,07
49.			Aparate fitness	1111,11	0,91
50.			Măsuțe televizor	333,33	0,27
51.			Fier călcat	111,11	0,09
52.			Masă de călcat	13,89	0,01
53.			Farfurii	29,17	0,02
54.			Tacâmuri	40,83	0,03
55.			Pahare	17,50	0,01
56.			Seturi cratițe inox	47,22	0,04
57.			Lenjerie pat	360,00	0,30
58.			Perne	166,67	0,14
59.			Pături de lână	633,33	0,52
60.			Saltele relaxa	766,67	0,63
61.			Aspirator	361,11	0,30
62.	Total			18973,44	15,60

**Lista de achiziții materii prime****Tabel 20**

Nr. crt.	Furnizor (dacă este cunoscut la momentul depunerii cererii de finanțare)	Date furnizor	Produs	Valoare estimată (EURO)	% din total necesar de materii prime
1.			Carne și produse din carne	9000	25
2.			Lactate și brânzeturi	3600	10
3.			Legume	5400	15
4.			Fructe	3600	10
5.			Ouă	360	1
6.			Pâine și produse de panificație	1800	5
7.			Băuturi alcoolice	3600	10
8.			Apă minerală și plată	1440	4
9.			Băuturi răcoritoare	3600	10
10.			Produse de băcănie	3600	10
11.	<b>Total</b>				

Necesarul este calculat pentru un grad de ocupare de 100%, pentru 12 persoane, pe un an de activitate, rezultând un cost de 5 Euro /persoană/ zi.

### **C.5. Personal și instruire**

**Grafic angajare personal****Tabel 21**

Nr.crt	Specialitate	Număr personal				
		2007	2008	2009	2010	2011
1.	Nu este cazul					
2.	Total	0	0	0	0	0

Pe perioada de realizare a investiției vor fi ocupate circa 20 de persoane din domeniul construcțiilor și 5 persoane în proiectare și asistență pe perioada de implementare a proiectului, care durează 12 luni.

Forța de muncă ocupată continuu pe diferite tipuri de activități desfășurate după realizarea investiției este asigurată de către membrii familiei, respectiv 3 persoane. În caz de nevoie, dat fiind statutul asociațiilor familiale, se vor realiza contracte de servicii cu alte societăți comerciale.

### C.6. Graficul estimat al proiectului 12 luni

Repartiția pe luni a realizării proiectului

Tabel 22

Nr. crt.	Activitate	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Demarare proiect, organizarea licitației și contractarea P.T. și caiete sarcini												
2	Recepția P.T., obținerea autorizației de construire, organizarea licitației ptr. lucrări de construcții și furnizare echipamente, contractarea lucrărilor de construcții și furnizarea de echipamente												
3	Organizarea șantier, rețele exterioare, alei și platforme, bransamente utilități												
4	Infrastructura subsol pensiune și placă peste sol												
5	Zidării, izolații și suprastructură parter pensiune												
6	Zidării, izolații și suprastructură etaj 1 pensiune												
7	Zidării, izolații și suprastructură mansardă pensiune												
8	Șarpanta și învelitoarea												
9	Montare tâmplărie exterioară și interioară												
10	Instalații sanitare interioare												
11	Instalații termice interioare												
12	Instalații electrice interioare												
13	Echipare centrală termică												
14	Șape pardoseli												
15	Tencuieli interioare și placaje												
16	Tencuieli și placaje exterioare												
17	Zugrăveli și vopsiri interioare												
18	Pardoseli interioare												
19	Pardoseli exterioare												
20	Zugrăveli și vopsiri exterioare												
21	Probe tehnologice centrala termică, mobilare și dotare												
22	Recepția lucrărilor de construcții montaj și darea în funcțiune												

### ***C.7. Impactul proiectului asupra dezvoltării zonei și a mediului de afaceri.***

Investiția propusă este oportună, fiind bine amplasată, într-o zonă în plină dezvoltare turistică, cu un potențial de cerere deosebit, inclusiv pentru servicii turistice.

Pentru zonă, dar și pentru beneficiar, dezvoltarea unor investiții în turism, respectiv pensiunea turistică rurală propusă, care implică crearea de capacități noi, este oportună și necesară pentru că:

- contribuie la diversificarea activităților economice locale;
- creează noi locuri de muncă în perioada implementării;
- contribuie la stoparea depopulării spațiului rural;
- se încadrează în Planul Urbanistic General;
- crește veniturile beneficiarului;
- crește nivelul de servicii turistice din zonă fiind propusă a se realiza o pensiune turistică rurală de 3 flori (margarete);
- stimulează concurența;
- folosește tehnologii „prietenoase cu mediul” și protejează mediul înconjurător;
- răspunde cererii privind serviciile turistice, de agrement.

Această investiție este oportună pentru beneficiar, întrucât:

- deține în proprietate un teren suficient pentru realizarea unei pensiuni turistice rurale;
- va măări considerabil veniturile beneficiarului;

Pe perioada de realizare a investiției vor fi ocupate circa 20 de persoane din domeniul construcțiilor și 5 persoane în proiectare și asistentă pe perioada de implementare a proiectului, care durează 12 luni.

Forța de muncă ocupată continuu pe diferite tipuri de activități desfășurate după realizarea investiției este asigurată de către membrii familiei, respectiv 3 persoane.

În urma investiției propuse, se vor vira la bugetul de stat în perioada de implementare și perioada de 5 ani de exploatare a investiției o sumă estimativă de 7.200 lei RON /an , reprezentând impozitul pe clădire și pe teren și de circa 25.000 lei RON /an , reprezentând impozitul pe venit.

#### ***Impactul asupra mediului***

Construcția propusă conform încadrării de la Agenția de Protecție a Mediului are impact redus asupra mediului. Sunt luate toate măsurile în așa fel încât să nu existe surse de poluare ale aerului, apei și solului.

Asigurarea de contracte de achiziții de materii prime

Aprovizionarea cu materii prime necesare funcționării pensiunii se va realiza de la cei mai importanți angroșiști, furnizori de alimente și băuturi din zonă (marile magazine tip Metro, Selgros) precum și de la producătorii locali de produse lactate, fructe, băuturi, etc.

### ***D. PROIECȚII FINANCIARE ȘI INDICATORI FINANCIARI***

#### ***D.1. Bazele de producție***

Bazale de producție sunt reprezentate de:

- terenul intravilan în suprafață de 1145 mp;
- construcția pensiunii, în regim de înălțime - demisol, parter, etaj și mansardă, cu suprafața construită desfășurată de 440,75 mp și suprafața utilă totală de 317,34 mp, valoare de 326.543,45 lei RON;
- echipamente și utilaje în centrala termică , în valoare de 17.420 lei RON.



## ***D.2. Proiecția contului de profit și pierdere***

RURAL PENSION A.F. s-a declarat plătitoare de TVA iar impozitul pe profit va fi de 16%.

## ***D.3. Proiecția fluxului de numerar***

În anul 1 al implementării:

Valoarea investițiilor - 481.028 lei RON

Ajutor nerambursabil Sapard - 218.514 lei RON, în trei tranșe respectiv de: 87.600 lei RON, 87.600 lei RON și 43.314 lei RON.

Disponibil de numerar solicitant- 218.514 lei RON TVA de recuperat- 41.198 lei RON

În lunile 8 și 11 de implementare solicitantul va face aport de capital de 19.000 lei RON, respectiv 46.716 lei RON.

Pe toata perioada de implementare de 12 luni disponibilul de numerar este pozitiv.

În primii 5 ani de activitate după darea în folosință a pensiunii, activitatea este profitabilă.

## ***D.4. Valorile indicatorilor financiari***

1. ***Valoarea investiției*** ( $V_i$ ) = valoarea totală a proiectului fără TVA

$V_i = 122.174,98$  EURO

2. ***Veniturile din exploatare*** ( $V_e$ ) = veniturile realizate din activitatea curentă, conform obiectului de activitate al solicitantului.

Se calculează pornind de la fizic (cantități de produse, volumul producției, servicii) ținând cont de prețuri /tarife pe unitatea de măsură diferențiat pentru fiecare obiect de activitate (măsură /submăsură)

Se vor realiza următoarele servicii, prin care se vor realiza venituri:

a) **SERVICII CAZARE**

Capacitatea maximă: 6 camere a 2 paturi, total 12 locuri de cazare, mic dejun inclus;

Prețuri practicate: Cazare /persoană /zi: 10 Euro /pat și 20 Euro /cameră.

La un grad de ocupare de 100% pe an (360 zile) rezultă un venit maxim anual de 4320 (12 paturi x 360 zile) X 10 Euro = 43.200 Euro/an (4320 reprezintă capacitatea maximă de cazare, adică nr.locuri total x nr.zile funcționare)

Previziune grad de ocupare:

**AN I** Grad de ocupare mediu pe an: 70%

Venit 1 =  $3024 \times 10$  Euro = 30.240 Euro

**AN II** Grad de ocupare mediu pe an: 70%

Venit 2 =  $3024 \times 10$  Euro = 30.240 Euro

**AN III** Grad de ocupare mediu pe an: 80%

Venit 3 =  $3456 \times 10$  Euro = 34.560 Euro

**AN IV** Grad de ocupare mediu pe an: 80%

Venit 4 =  $3456 \times 10$  Euro = 34.560 Euro

**AN V** Grad de ocupare mediu pe an: 80%  
Venit 5= 3456 x 10 Euro = 34.560 Euro

**b) SERVICII DE ALIMENTAȚIE**

Capacitatea maximă: 12 persoane, dejun + cină

Prețuri practicate: Preț mediu dejun +cină: 10 Euro

La un grad de ocupare de 100% pe an (360 zile) rezultă un venit maxim anual de 4.320  
(12 persoane x 360 zile) X 10 Euro= 43.200 Euro /an

Previziune grad de ocupare:

**AN I** Grad de ocupare mediu pe an: 70%  
Venit 1= 3024 x 10 Euro = 30.240 Euro

**AN II** Grad de ocupare mediu pe an: 70%  
Venit 2= 3024 x 10 Euro = 30.240 Euro

**AN III** Grad de ocupare mediu pe an: 80%  
Venit 3= 3456 x 10 Euro = 30.240 Euro

**AN IV** Grad de ocupare mediu pe an: 80%  
Venit 4= 3456 x 10 Euro = 34.560 Euro

**AN V** Grad de ocupare mediu pe an: 80%  
Venit 5= 3456 x 10 Euro = 34.560 Euro

**c). ACTIVITĂȚI DE RECREERE ȘI SPORTIVE: Acces sala fitness**

Capacitatea maximă: 12 persoane

Prețuri practicate: Preț acces /zi: 2,77 Euro

La un grad de ocupare de 100% rezulă un venit maxim anual de 4320 (12 pers x 360  
zile) X 2,77 Euro= 12.000 Euro/an

Previziune grad de ocupare:

**AN I** Grad de ocupare mediu pe an: 70%  
Venit 1= 3024 x 2,77 Euro = 8.400 Euro

**AN II** Grad de ocupare mediu pe an: 70%  
Venit 2= 3024 x 2,77 Euro = 8.400 Euro

**AN III** Grad de ocupare mediu pe an: 80%  
Venit 3= 3456 x 2,77 Euro = 9.600 Euro

**AN IV** Grad de ocupare mediu pe an: 80%  
Venit 4= 3456 x 2,77 Euro = 9.600 Euro

**AN V** Grad de ocupare mediu pe an: 80%  
Venit 5= 3456 x 2,77 Euro = 9.600 Euro

**VENITURI TOTALE:**

AN I: 68.880 EURO;  
AN II: 68.880 EURO;  
AN III: 78.720 EURO;  
AN IV: 78.720 EURO;  
AN V: 78.720 EURO.

**3. Cheltuieli de exploatare** (Ce)= cheltuielile generate de derularea activității curente.

Sunt cheltuielile aferente veniturilor din exploatare și se calculează în funcție de domeniul de activitate, consumuri specifice pentru fiecare submăsuă în parte.

**CHELTUIELI**

**1. Cheltuieli privind mărfurile**

Nu vor exista cheltuieli privind mărfurile

**2. Cheltuieli cu materiile prime**

Cheltuielile cu materiile prime se estimează ca fiind 1/3 din veniturile din alimentație, folosind capacitățile de producție conform estimărilor gradurilor de utilizare la obținerea veniturilor corespunzătoare.

AN I: 10.080 EURO;  
AN II: 10.080 EURO;  
AN III: 11.520 EURO;  
AN IV: 11.520 EURO;  
AN V: 11.520 EURO.

**3. Cheltuieli cu materialele consumabile**

Materialele consumabile includ produsele de curățenie și igienă, întreținere, etc.

AN I: 1.200 EURO;  
AN II: 1.200 EURO;  
AN III: 1.375 EURO;  
AN IV: 1.375 EURO;  
AN V: 1.375 EURO.

**4. Cheltuieli cu energia și apa**

Cheltuielile cu energia și apa sunt estimate luând în considerare gradurile de utilizare a capacităților de producție.

AN I: 5.000 EURO;  
AN II: 5.000 EURO;  
AN III: 5.715 EURO;  
AN IV: 5.715 EURO;  
AN V: 5.715 EURO.

**5. Alte cheltuieli materiale**

Alte cheltuieli materiale includ cheltuielile cu materialele neincluse în categoriile de mai sus și sunt estimate la o valoare medie constantă de 1500 Euro/ an (respectiv 125 Euro /lună).

<b>AN I:</b>	1.500 EURO;
<b>AN II:</b>	1.500 EURO;
<b>AN III:</b>	1.500 EURO;
<b>AN IV:</b>	1.500 EURO;
<b>AN V:</b>	1.500 EURO.

**6. Cheltuieli cu serviciile executate de terți** includ diverse servicii de reparații , contabilitate care nu pot fi executate de personalul angajat și sunt estimate la

<b>AN I:</b>	3.333 EURO;
<b>AN II:</b>	3.333 EURO;
<b>AN III:</b>	4.167 EURO;
<b>AN IV:</b>	4.167 EURO;
<b>AN V:</b>	4.167 EURO.

**7. Cheltuieli cu impozitele, taxele și vărsămintele asociate**

Cheltuielile cu impozitele, taxele și vărsămintele asociate  
2000 Euro/an

<b>AN I:</b>	2.000 EURO;
<b>AN II:</b>	2.000 EURO;
<b>AN III:</b>	2.000 EURO;
<b>AN IV:</b>	2.000 EURO;
<b>AN V:</b>	2.000 EURO.

**8. Cheltuieli cu personalul angajat**

Nu este cazul.

**9. Cheltuieli cu asigurările și protecția socială**

Nu este cazul

**10. Alte cheltuieli de exploatare 1000 Euro /an**

**11. Cheltuieli cu amortizările și provizioanele**

Cheltuielile cu amortizările și provizioanele sunt constante indiferent de gradul de ocupare 5000 Euro /an

**CHELTUIELI TOTALE:**

<b>AN I:</b>	29.113 EURO;
<b>AN II:</b>	29.113 EURO;
<b>AN III:</b>	32.277 EURO;
<b>AN IV:</b>	32.277 EURO;
<b>AN V:</b>	32.277 EURO.

**4 Rezultatul din exploatare** (Re) = rezultatul din activitatea curentă se calculează:  
 $Re = Ve - Ce$  - trebuie să fie minim 10% din Ve

**AN I:**  $Re_1 = 68.880 - 29.113 \text{ EURO} = 39.767 \text{ Euro} = 57,73\% Ve_1$ ;

**AN II:**  $Re_2 = 68.880 - 29.113 \text{ EURO} = 39.767 \text{ Euro} = 57,73\% Ve_2$ ;

**AN III:**  $Re_3 = 78.720 - 32.277 \text{ EURO} = 46.443 \text{ Euro} = 58,99\% Ve_3$ ;

**AN IV:**  $Re_4 = 78.720 - 32.277 \text{ EURO} = 46.443 \text{ Euro} = 58,99\% Ve_4$ ;

**AN V:**  $Re_5 = 78.720 - 32.277 \text{ EURO} = 46.443 \text{ Euro} = 58,99\% Ve_5$ .

**5. Profitul net** (Pn) = rezultatul final al exercițiului financiar (anual) din care s-a scăzut impozitul pe profit.

**AN I:**  $Pn_1 = 33.404 \text{ EURO}$ ;

**AN II:**  $Pn_2 = 33.404 \text{ EURO}$ ;

**AN III:**  $Pn_3 = 39.012 \text{ EURO}$ ;

**AN IV:**  $Pn_4 = 39.012 \text{ EURO}$ ;

**AN V:**  $Pn_5 = 39.012 \text{ EURO}$ .

**6. Durata de recuperare a investiției** (Dr) = indicator ce exprimă durata de recuperare a investiției (exprimat în ani). Se calculează conform formulei:

$Dr = Vi / Pn_{\text{mediu}}$ , unde:  $Pn_{\text{mediu}}$  = profit net mediu pe orizontul de prognoză;

Dr - trebuie să fie maxim 7 ani

$Pn_{\text{mediu}} = 36.769 \text{ Euro}$

$Vi = 122.174,98 \text{ Euro}$

$Dr = 3,3227 \text{ an} = 3 \text{ ani, } 5 \text{ luni și } 1 \text{ zile}$

**7. Rentabilitatea capitalului investit** (Rc) =  $Pn / Vi \times 100 (\%)$  trebuie să fie minim 5%

**AN I:**  $Rc_1 = 27,34\%$ ;

**AN II:**  $Rc_2 = 27,34\%$ ;

**AN III:**  $Rc_3 = 31,93\%$ ;

**AN IV:**  $Rc_4 = 31,93\%$ ;

**AN V:**  $Rc_5 = 31,93\%$ .

**8. Cheltuieli financiare** (Cf) = cheltuielile cu dobânzile la creditele contractate pentru orizontul de timp prognozat

Nu este cazul

**9. Gradul de acoperire a cheltuielilor financiare** (Ga) = modul în care cheltuielile financiare (dobânzi bancare la creditele contractate) pot fi acoperite din rezultatul activității curente.

$Ga = Re / Cf$  - trebuie să fie supraunitar pe fiecare an al orizontului de timp după încheierea investiției

Nu este cazul

**10. Rata îndatorării** (RI) = total datorii / total active

Trebuie să fie maximum 60%

Nu este cazul.

**11 Rata acoperirii prin fluxul de numerar (RAFN)** = Total intrări numerar / (dobânzi + plăți leasing + rambursarea datoriilor)


RAFN mai mare sau egal cu 120% (pentru fiecare an de prognoză)

Nu este cazul

**12. Valoarea netă actualizată (VNA)** =  $\sum FN_i / (1+r)^i + FN_5 / r - V_i$ ,  $VNA > 0$ ,  $i=1$

unde:  $r$  = rata de actualizare = 8%,  $r$  = rata dobânzii de refinanțare BCE (2%) + marja de risc pe țară (6%) evaluată de către Agenție ca valoare medie și care va fi reevaluată pe măsură ce condițiile Pieței monetare europene se schimbă. Se impune introducerea unei aproximări unitare.

VNA = 417.979,15 EURO

<div>  <div> <div>MINISTERUL AGRICULTURII, PĂDURILOR, APELOR ȘI MEDIULUI</div> <div>AGENTIA SAPARD</div> </div> <div>SECTIUNEA ECONOMICA</div> </div>															
Proгноза veniturilor și evoluția capacității de producție-varianta cu proiect															
Nr. Crt.	Curs RON - €	Categorie	Grad de utilizare a capacității de producție	Preț în RON /unit	3.6000	UM/%	Anul 1				Anul 2				Total An 1
							TRIM I	TRIM II	TRIM III	TRIM IV	TRIM I	TRIM II	TRIM III	TRIM IV	
							70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	70%	80%
Vanzari directe previzionate															
1		Venituri din cazare		36,00	pat/noapte		756	756	756	756	756	756	756	756	3.024
2		Venituri din alimentatie		36,00	pe zi		756	756	756	756	756	756	756	756	3.024
3		Acces sala fitness		10,00	pe zi		756	756	756	756	756	756	756	756	3.024
4															0
5															0
6															0
7															0
8															0
9															0
10															0
11															0
12															0
1		Venituri din cazare		36,00	RON		27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	108.864
				10,00	€		7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	30.240
2		Venituri din alimentatie		36,00	RON		27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	27.216	108.864
				10,00	€		7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	30.240
3		Acces sala fitness		10,00	RON		7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	7.560	30.240
				2,78	€		2.100	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100	8.400
4	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	0			0,00	RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00	€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Venituri productie proprie - total					RON		61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	247.968
					€		17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	68.880
13		Alte produse			RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
					€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total venituri productie proprie					RON		61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	247.968
					€		17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	68.880
14		Venituri din lucrari executate pentru terti			RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
					€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15		Venituri din activitati diverse			RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
					€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
16		Venituri din vanzari marfuri			RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
					€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
17		Variatia stocurilor (+ pentru C; - pentru D)			RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
					€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
18		Venituri din subventii de exploatare aferente cifrei de afaceri			RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
					€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19		Venituri din productia imobilizata			RON		0	0	0	0	0	0	0	0	0
					€		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total venituri din exploatare					RON		61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	61.992	247.968
					€		17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	17.220	68.880



Proгноза cheltuielilor si evolutia capacitatii de productie-varianta cu proiect															
Nr. Crt	CursLeu - €	3.6000	Anul 1				Anul 2				Total An 1	Total An 2	Total An 3	Total An 4	Total An 5
			TRIM I	TRIM II	TRIM III	TRIM IV	TRIM I	TRIM II	TRIM III	TRIM IV					
	Grad de stilburu a capacitatii de productie	%	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,80	0,80	0,80
1	Cheltuieli privind starfurile	RON									0	0			0
		€	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Cheltuieli cu materiale prime	RON	9.072	9.072	9.072	9.072	9.072	9.072	9.072	9.072	36.288	36.288	41.472	41.472	41.472
		€	2.528	2.528	2.528	2.528	2.528	2.528	2.528	2.528	10.080	10.080	11.520	11.520	11.520
3	Cheltuieli cu materialele consumabile	RON	1.080	1.080	1.080	1.080	1.080	1.080	1.080	1.080	4.320	4.320	4.950	4.950	4.950
		€	300	300	300	300	300	300	300	300	1.200	1.200	1.375	1.375	1.375
4	Cheltuieli cu energia si apa	RON	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	18.000	18.000	20.574	20.574	20.574
		€	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	5.000	5.000	5.719	5.719	5.719
5	Alte cheltuieli materiale	RON	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	1.350	5.400	5.400	5.400	5.400	5.400
		€	375	375	375	375	375	375	375	375	1.500	1.500	1.498	1.498	1.498
6	Cheltuieli materiale total - total	RON	16.102	16.102	16.102	16.102	16.102	16.102	16.102	16.102	64.008	64.008	72.396	72.396	72.396
		€	4.473	4.473	4.473	4.473	4.473	4.473	4.473	4.473	17.760	17.760	20.118	20.118	20.118
7	Cheltuieli cu servicii executate de terti	RON	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	12.000	12.000	15.000	15.000	15.000
		€	833	833	833	833	833	833	833	833	3.333	3.333	4.167	4.167	4.167
8	Cheltuieli cu impozite, taxe si vanseaminte asimilate	RON	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800	7.200	7.200	7.200	7.200	7.200
		€	500	500	500	500	500	500	500	500	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
9	Cheltuieli cu personalul angajat	RON									0	0			0
		€	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Cheltuieli cu salarizari si protectia sociala	RON									0	0			0
		€	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Cheltuieli cu pensibilit - total	RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		€	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Alte cheltuieli de exploatare	RON	900	900	900	900	900	900	900	900	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600
		€	250	250	250	250	250	250	250	250	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
13	Cheltuieli cu amortizante si provizioanele	RON	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
		€	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
14	Cheltuieli pentru exploatare - total	RON	26.202	26.202	26.202	26.202	26.202	26.202	26.202	26.202	104.808	104.808	116.196	116.196	116.196
		€	7.278	7.278	7.278	7.278	7.278	7.278	7.278	7.278	29.411	29.411	32.277	32.277	32.277



</



MINISTERUL AGRICULTURII, PĂDURILOR, APELOR ȘI MEDIULUI														SECTIUNEA ECONOMICA				
AGENTIA SAPARD																		
Flux de numerar - previziuni														Total anul 1-6				
OPERATIUNEA PERIOADA														Total anul 1-6				
Luna														Total anul 1-6				
Luna 1														Total anul 1-6				
Luna 2														Total anul 1-6				
Luna 3														Total anul 1-6				
Luna 4														Total anul 1-6				
Luna 5														Total anul 1-6				
Luna 6														Total anul 1-6				
Luna 7														Total anul 1-6				
Luna 8														Total anul 1-6				
Luna 9														Total anul 1-6				
Luna 10														Total anul 1-6				
Luna 11														Total anul 1-6				
Luna 12														Total anul 1-6				
Anul 2 al implementarii														Total anul 1-6				
Total An 1														Total anul 1-6				
Total An 2														Total anul 1-6				
Total An 3														Total anul 1-6				
Total An 4														Total anul 1-6				
Total An 5														Total anul 1-6				
Total An 6														Total anul 1-6				
Total An 7														Total anul 1-6				
Total An 8														Total anul 1-6				
Total An 9														Total anul 1-6				
Total An 10														Total anul 1-6				
Total An 11														Total anul 1-6				
Total An 12														Total anul 1-6				
Total An 13														Total anul 1-6				
Total An 14														Total anul 1-6				
Total An 15														Total anul 1-6				
Total An 16														Total anul 1-6				
Total An 17														Total anul 1-6				
Total An 18														Total anul 1-6				
Total An 19														Total anul 1-6				
Total An 20														Total anul 1-6				
Total An 21														Total anul 1-6				
Total An 22														Total anul 1-6				
Total An 23														Total anul 1-6				
Total An 24														Total anul 1-6				
Total An 25														Total anul 1-6				
Total An 26														Total anul 1-6				
Total An 27														Total anul 1-6				
Total An 28														Total anul 1-6				
Total An 29														Total anul 1-6				
Total An 30														Total anul 1-6				
Total An 31														Total anul 1-6				
Total An 32														Total anul 1-6				
Total An 33														Total anul 1-6				
Total An 34														Total anul 1-6				
Total An 35														Total anul 1-6				
Total An 36														Total anul 1-6				
Total An 37														Total anul 1-6				
Total An 38														Total anul 1-6				
Total An 39														Total anul 1-6				
Total An 40														Total anul 1-6				
Total An 41														Total anul 1-6				
Total An 42														Total anul 1-6				
Total An 43														Total anul 1-6				
Total An 44														Total anul 1-6				
Total An 45														Total anul 1-6				
Total An 46														Total anul 1-6				
Total An 47														Total anul 1-6				
Total An 48														Total anul 1-6				
Total An 49														Total anul 1-6				
Total An 50														Total anul 1-6				



MINISTERUL AGRICULTURII, PADURILOR, APELOR SI MEDIULUI

AGENTIA SAPARD

SECTIUNEA  
ECONOMICA

INDICATORI FINANCIARI						
Curs RON/€		3,6000				
Anul		Total	anul	Total	anul	Total
		1	2	3	4	5
Nr.crl.	Specificatie	EURO				
1	Valoarea investitie(Vi)= valoarea totala a proiectului fara TVA	122.174,98				
2	Veniturile din exploatare (Ve) = veniturile realizate din activitatea curenta, conform obiectului de activitate al solicitantului. Ve se calculeaza pornind de la fizic (cantitati de produse, volumul productiei, servicii) tinand cont de preturi/tarife pe unitate de masura diferentiat pentru fiecare obiect de activitate (masura/submasura)	68.880	68.880	78.720	78.720	78.720
3	Cheltuieli de exploatare (Ce)= cheltuielile generate de derularea activitatii curente. Sunt cheltuielile aferente veniturilor din exploatare si se calculeaza in functie de domeniul de activitate, consumuri specifice pentru fiecare submasura in parte.	29.113	29.113	32.277	32.277	32.277
4	Rezultatul din exploatare (Re)= rezultatul din activitatea curenta.(exprimat in RON) Se calculeaza: $Re = Ve - Ce$ (trebuie sa fie minim 10% din Ve)	39.767	39.767	46.443	46.443	46.443
5	Profitul net (Pn)= rezultatul final al exercitiului financiar (anual) din care s-a sczut impozitul pe profit.	33.404	33.404	39.012	39.012	39.012
6	Durata de recuperare a investitiei (Dr)= indicator ce exprima durata de recuperare a investitiei (exprimat in ani) mediu= profit net mediu pe orizontul d Dr - exprimat in ani - trebuie sa fie maxim 7 ani	3 ANI, 5 luni si 1 zile				
7	Rentabilitatea capitalului investit (Re)= $Pn/Vi \times 100$ (%) trebuie sa fie minim 5%	27,34%	27,34%	31,93%	31,93%	31,93%
8	Cheltuieli financiare (Cf)= cheltuielile cu dobanzii la creditele contractate pentru orizontul de timp prognozat	0	0	0	0	0
9	Gradul de acoperire a cheltuielilor financiare (Ga) = modul in care cheltuielile financiare (dobanzi bancare la creditele contractate) pot fi acoperite din rezultatul activitatii curente $Ga = Re/Cf$ - trebuie sa fie supraunitar pe fiecare an al orizontului	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul
10	Rata indatorarii(Total datorii/Total activ): $Ri=TD/TA$ max 60%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
11	Rata acoperirii prin fluxul de numerar (Flux brut inainte de plati pentru impozit pe profit si exclusiv TVA/dobanzi+plati leasing+rambursarea datoriilor): $RAFN = IN / (Dob.+Leas.+Dat.) \geq 1,2$	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul	Nu este cazul
12	Rata de actualizare	8%				
13	Valoare actualizata neta VAN > 0	417.979,15				

## STRATEGIA DE MARKETING

pentru

### *Înființarea unei pensiuni turistice rurale în satul X, județul Z*

Întreprindere : Asociația Familială RURAL PENSION;

Cod postal / Satul X, Județul Z;

Strada :

Telefon / Fax:

Consultant / Data :

### **CREAREA OFERTEI**

Număr de camere / Paturi: 6 camere / 12 paturi

Dotări: Pensiune de 3 flori (margarete), cu dotări suplimentare pentru activități sportive și de agrement (sală de fitness și un loc de joacă pentru copii).

Cazarea: Fiecare cameră are o suprafață minimă de 13 mp și este dotată cu baie proprie, instalație de încălzire, televizor și telefon.

Masa: Sala de mese cu capacitatea de 12 locuri, este dotată cu mobilier adecvat, și inventar de servire. Micul dejun este inclus în prețul cazării. Se poate oferi pensiune completă.

Bucătăria este igienică și este prevăzută distinct cu spații pentru spălător vase și veselă, pentru preparări carne, legume; spațiul este dotat cu echipamente de preparare a hranei și sunt prevăzute spații pentru păstrarea și conservarea alimentelor (cămară alimente, congelatoare și frigidere);

Ce puteți / doriți să oferiți?

*În domeniul timpului liber:*

- Organizare de programe turistice tematice (drumeții, vizitarea principalelor obiective turistice ale zonei, cine cu foc de tabără, cine festive și taraf cu lăutari, picnic cu produse naturale, prânz la stână, etc.);

- Activități de agrement și relaxare: practicarea fitness-ului sau gimnasticii aerobice, drumeții, etc.

- Utilizând toate dotările pensiunii se vor organiza programe complementare de agrement și instruire destinate companiilor și organizațiilor medii (organizarea de sesiuni de instruire, traininguri outdoor, activități de recreere pentru oameni de afaceri sau mici întreprinzători etc.);

În ceea ce privește oferta generală de servicii:

- Servicii de cazare (la o capacitate maximă de 6 camere - 12 paturi); camerele sunt clasificate la 3 flori (margarete) și includ baie cu duș, apă caldă, apă rece, încălzire centrală;

- Servicii de alimentație (mic dejun, prânz și cină - la o capacitate maximă de 12 locuri); meniul va include mâncăruri specifice locului, asigurându-se opțiuni pentru persoanele care țin diverse tipuri de regimuri și vegetarieni;

Cum intenționați să atrageți atenția oaspeților dumneavoastră asupra ofertei pe care o aveți?

(x) Mapa de informare - va fi transmisă prin poștă companiilor înscrise la Oficiul Registrului Comerțului din județ și împrejurimi

(x) Panou - va fi instalat la vedere pe drumul de acces

(x) Mini-broșuri

(x) Cărți de vizita

(x) Website de prezentare .

În toate materialele de prezentare realizate se va urmări crearea unei identități coerente a pensiunii, accentuând elementul de agrement și complementaritatea serviciilor oferite. Se vor urmări, ca și clienții, în special persoanele interesate de turismul rural, dar și întreprinzătorii mici și medii în căutarea unor locații ideale pentru desfășurarea de activități de instruire (seminarii, mese rotunde, traininguri outdoor și indoor).

Mini-broșurile și cărțile de vizită vor conține toate detaliile de contact și prezentare necesare, incluzând imagini ale camerelor și dotărilor etc.

Website-ul de prezentare va include poze /imagini cu toate elementele pensiunii (camere, sala de mese, sala de fitness) și va fi promovat pe internet prin postarea de bannere pe website-uri și portaluri cu trafic mare și includerea în alte portaluri turistice (www.pensiuni.ro, www.antrec.ro, www.tourconsult.ro, www.rustictravel.ro, www.agrarinfo.ro) și motoare de căutare (google, yahoo).

Mapele de informare vor fi trimise prin poștă potențialilor clienți, fiind urmate de un telefon de follow-up pentru lămurirea unor eventuale întrebări și discutarea, în detaliu, a nevoilor specifice ale clienților și a posibilităților pensiunii de a veni în întâmpinarea lor. Prin ce particularități și activități vă deosebiți de ceilalți ofertanți?

Principalul atu al pensiunii este localizarea într-un decor deosebit de pitoresc, dominat de păduri de conifere și foioase

În urma unui sondaj printre ciobanii mai în vârstă, s-au desprins mai multe lucruri interesante, ce duc la o cunoaștere a locului din multe puncte de vedere.

Principalele activități ce vor particulariza pensiunea sunt următoarele: -

- drumeții pe trasee pitorești, încărcate de legende locale;
- organizarea săptămânal a unei cine la o stană din zonă;
- programe antistres (drumeții, alimentație naturistă)

**Care sunt grupurile țintă pe care doriți să le abordați (Cui se adresează oferta dvs)?**

Investiția nouă propusă își îndreaptă atenția spre:

- drumeții, amatori de turism rural;
- firme românești și instituții locale, zonale și regionale, pentru organizarea de evenimente tematice, team buildinguri, etc;
- angajații unor firme transnaționale dar și persoane cu venituri medii în căutarea de servicii turistice în zonă.

Cerința acestor grupuri țintă, bine reprezentate în zonă, este orientată spre servicii de calitate pentru agrement și sport, cazare și alimentație publică, organizarea de evenimente (team building, etc.), activități recreative, de destindere.

**Ce întreprindeți pentru a asigura o atmosferă rurală a spațiului dumneavoastră?** Pentru asigurarea unei atmosfere rurale se vor folosi decorațiuni interioare cu materiale tradiționale - placaje cu piatră, lemn, etc. - și integrarea în meniul oferit a mâncărurilor specifice locale, inclusiv meniuri vegetariene, precum și costumația personalului adaptată la specificul local și evenimentele speciale.

În plus, spațiile exterioare vor fi dotate cu zone verzi și amenajări florale, iar un grătar amenajat pe terasă va adăuga un caracter pitoresc întregului ansamblu. Se vor folosi, în plus tarafuri de muzică lăutărească în serile speciale.

### **STABILIREA PRETULUI / GRADULUI DE OCUPARE**

Câte zile ocupate pe cameră:

Prețul mediu: 10 Euro /persoană - 20 Euro /cameră (incluzând micul dejun)

Gradul de ocupare estimat variază în funcție de sezon dar se estimează un grad de ocupare mediu de 70% în primii doi ani și 80% (288 de zile) în următorii trei ani de exploatare.

**Prin ce activități ați putea să creșteți gradul de ocupare (numărul de zile în care este ocupată camera) ?**

(x) Oferte paușal (extrasezon)

Care: Sesiuni de team building pentru grupuri mici-mijlocii;

(x) Programe speciale de câte o săptămână

Care: Programe tematice (în funcție de anotimp) și drumeții, programe antistres;

(x) Programe speciale de sfârșit de săptămână

Care: Seri cu specific local, tarafuri

(x) Programe speciale care se adresează anumitor categorii de persoane (grupuri țintă)

- Organizarea de sesiuni de team building și training outdoor pentru companii mici și mijlocii din zonă

- Cantonamente pentru sportivi

**La ce preț veți închiria / intenționați să închiriați?**

Camera dublă 20 Euro (Lei)/Zi cu mic dejun inclus

**Care este raportul dumneavoastră calitate/preț?**

satisfăcător

**Care sunt serviciile suplimentare care ar putea crește încasările dumneavoastră?** În strategia de dezvoltare a pensiunii se are în vedere ca pe viitor să se realizeze și o piscină exterioară și un teren de baschet.

### **STRATEGIE DE MARKETING**

#### **PUBLICITATE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL**

**Cu ce faceți /intenționați să faceți publicitate?**

(x) Prospecte distribuite prin poștă;

(x) Pliante;

(x) Cărți de vizită;

(x) Bannere

( ) Mapa informativă în cameră;

( ) Cărți poștale;

(x) Plăcuțe indicatoare / Panouri

( ) Cadouri oferite oaspeților

( ) Scrisori publicitare

(x) Anunțuri

(x) Pagina de internet

(x) Înregistrare în cataloage Antrec

(x) Înregistrare în pliante locale - ale agențiilor de turism locale

- (x) Colaborări cu agenții / birouri de turism din regiune
- (x) Colaborări cu alte pensiuni pentru realizarea unor pachete de servicii complexe, la care oferta sa fie extrem de diversificată. În acest caz, oferta noastră se va axa pe drumeții, programe naturiste (inclusiv meniu), programe antistres.
- (x) Acțiuni speciale- seri ale naționalităților , cu bucătărie tradițională și tarafe.
- (x) Ziua porților deschise cu festivitate oficială de deschidere precum și marcarea anuală a datei de inaugurare a pensiunii.

### **COOPERARE/COLABORATORI**

**Aveți posibilitatea unor oferte comune, realizate împreună cu alți ofertanți?**

Se va realiza înscrierea pensiunii în rețeaua Antrec care, pe lângă promovarea pe website, oferă posibilitatea construirii unor circuite turistice rurale/pelerinaje împreună cu alți ofertanți din zonă și, implicit, a unor oferte comune. În plus, se urmărește colaborarea cu agenții de turism locale și înscrierea în ofertele acestora.

**Există posibilitatea colaborării cu restaurantele și hotelurile din localitate?**

Colaborarea s-ar putea realiza cu unități similare din alte zone turistice apropiate, realizându-se oferte turistice în comun.

### **Oferta pensiunii va cuprinde:**

- (x) Oferte de produse caracteristice turismului rural - 30% din produsele alimentare vor fi de origine locală - lapte proaspăt, brânză, fructe, ouă etc.
- (x) Oferta de mâncăruri va cuprinde și specialități cu specific regional - Oferta gastronomică va cuprinde mâncăruri și specialități cu specific, inclusiv vegetarian
- ( x) Se vor oferi și vor fi promovate băuturi alcoolice locale

**Aveți posibilitatea să discutați cu alți ofertanți despre raportul calitate /preț al ofertelor dumneavoastră?**

Pentru întocmirea studiului de fezabilitate, a planului de afaceri și a celui de marketing s-a realizat o cercetare preliminară a ofertelor disponibile în zonă, ocazie cu care s-au analizat din punctul de vedere al raportului preț /calitatea și complexitatea serviciilor oferite, toate ofertele competiției. În funcție de acestea, s-a luat decizia de a propune un tarif mediu în oferta pensiunii turistice, pentru a atrage potențialii clienți.



## ANEXE

### PLAN DE AFACERI

*(model)*

<maxim 40 de pagini, inclusiv eventualele anexe>

#### A. DATE DE IDENTIFICARE A AGENTULUI ECONOMIC

**1. Numele societății:**

**2. Număr de înregistrare:**

- la **Oficiul Registrului Comerțului: J – ;**
- **cod fiscal/cod unic de înregistrare**

**3. Forma juridică de constituire (SRL / SA / SCA / SNC)**

**4. Adrese, tel, fax de la:**

- **Sediul social**
- **Punct de lucru**
- **Birouri**
- **Secția de producție**

**5. Tipul activității principale și codul CAEN**

**6. Natura capitalului**

**7. Capital social** \_\_\_\_\_ **Lei, la data** \_\_\_\_\_

**8. Asociați / acționari:**

- **Asociați / acționari**

**Persoane fizice:**

- **Adresa completă**
- **nr. telefon**
- **Actiuni (%)**

**1.**

**2.**

**3.**

**....**

**Persoane juridice:**

- **Adresa completă**
- **nr telefon**
- **înregistrare, cod fiscal**

**Număr angajați**

**Actiuni (%)**

- 1.
- 2.
- 3.

Total 100%

## **B. CONDUCEREA ȘI PERSONALUL SOCIETĂȚII**

### **1. Conducerea societății**

Funcția actuală

Numele și Prenumele

Studii

Experiența profesională (cu precizarea funcției, a responsabilităților și a perioadei)

### **2. Personalul**

Număr total de salariați, din care:

- cu contract de muncă pe durată nedeterminată

Structura numerică de personal (de anexat organigrama):

conducerea societății:

personal direct productiv:

- receptioneri;
- cameriste;
- alte calificări (precizați care)

personal indirect productiv:

- administrativ
- marketing
- desfacere
- alte departamente (precizați care)

## **C. DESCRIEREA ACTIVITĂȚII CURENTE A SOCIETĂȚII**

### **1. Istoric al activității**

**2. Produsele / Serviciile (sortimente, calitate, cantitate, evoluție în timp etc.)**

### **3. Principalii furnizori de materii prime**

Materia primă

Denumirea furnizorului (adresa)

Pondere (% \*)

\* Ponderea

furnizorului în aprovizionarea cu materia primă respectivă

**4. Descrierea sumară a procesului tehnologic actual** (dacă este cazul se pot aduce detalii într-o anexă la acest plan)

**5. Date privind principalele mijloace fixe aflate în proprietatea societății**

Nr.

crt.

Categoria și denumirea grupei de mijloace fixe

Valoarea (mii lei)

Total

**D. PIAȚA ACTUALĂ A SOCIETĂȚII**

**1. Principalii clienți** (specificați țara pentru clienții externi sau județul și localitatea pentru cei interni)

Denumire client

Adresa

Anul și valoarea tranzacțiilor - mii lei -

**2. Sistemul de distribuție actual și previzionat**

**3. Concurenții**

**4. Definirea piețelor specifice și poziția produselor/servicilor societății pe fiecare dintre aceste piețe. Evoluția și tendințele piețelor.**

**E. PREZENTAREA PROIECTULUI PENTRU CARE SE SOLICITĂ AJUTOR FINANCIAR NERAMBURSABIL**

**1. Tipul investiției** (bifați opțiunile care vi se potrivesc)

Investiție nouă

Mărirea capacității de producție și/sau a capacității de a oferi servicii

Diversificarea producției

Creșterea productivității

Altele (specificați)

**2. Achiziție de mașini/utilaje/echipamente/installații**

- Descriere;

- Țara de origine a bunurilor achiziționate;

- Valoare estimată (lei).

**3. Alte activități de investiții necesare** (reabilitare de clădiri, alte echipamente, licențe etc. – descriere)

**4. Care sunt obiectivele pe care doriți să le atingeți prin această achiziție?**

**5. Produsele/serviciile care se vor realiza cu utilajele /installațiile/ echipamentele (cu excepția autovehiculelor) achiziționate prin acest Subprogram**

**6. Descrierea procesului tehnologic** (detaliile se pot anexa la plan) prin care se vor realiza produsele/serviciile descrise mai sus la punctul 5, cu precizări despre:

- Celelalte investiții care sunt finanțate de societatea comercială sau din alte surse (clădiri, alte utilaje etc.)
- Impactul asupra mediului (efecte; studiu, autorizație dacă există)
- Asigurarea cu utilități (electricitate, apă, gaze etc.; parametri, disponibilitate, calitate etc.)

**7. Principalii furnizori de materii prime, necesare realizării produselor/serviciilor de la punctul 5**

Materia primă

Denumire furnizor

Pondere (% \*)

Periodicitate estimată

**8. Principalii furnizori (cel puțin 3) de pe piață pentru fiecare dintre utilajele, instalațiile sau echipamentele pentru care se solicită finanțare prin Subprogram.** (Precizați spre care furnizori vă îndreptați atenția și de ce – dacă aveți deja o opțiune).

**9. Graficul de realizare a întregii investiții** (toate acțiunile finanțate sau nu de acest Subprogram, care vor contribui la realizarea produselor/serviciilor, de la punctul 4)

Planificarea implementării  
activității

Nr.

crt.

Activitatea prevăzută

Durata de realizare

Luna 1

Luna 2

Luna 3

Luna n

**10. Modificările necesare la echipamente, clădirile existente.**

**11. Modificările necesare în structura și numărul personalului angajat, inclusiv estimarea numărului de noi angajați care vor proveni din forța de muncă neocupată din zonă.**

**F. DATE PRIVIND PIAȚA POTENȚIALĂ ȘI PROMOVAREA PRODUSELOR**

(realizate cu utilajele/instalațiile/echipamentele pentru care se solicită ajutor financiar nerambursabil)

- 1. Volumul de vânzări estimat pentru următorii 3 ani**
- 2. Principalii clienți potențiali**  
 Numele  
 Produsul % din  
 - vânzări  
 - estimare  
 Valoarea anuală, (lei) - estimare -
- 3. Definirea piețelor specifice și poziția produsului / produselor societății pe fiecare dintre aceste piețe. Evoluția și tendințele piețelor.**
- 4. Date privind concurenții**
- 5. Cum se va organiza desfacerea produselor.**
- 6. Acțiuni de promovare a vânzărilor.**

#### **G. PLANUL DE FINANȚARE AL AFACERII ȘI PROIECȚIILE FINANCIARE PENTRU URMĂTORII 3 ANI DUPĂ PRIMIREA AJUTORULUI FINANCIAR NERAMBURSABIL**

(Ce cheltuieli de producție estimați? Dar profitul? Rata profitabilității =  $100 \times \text{Profit} / \text{cheltuieli de producție}$  =? Sursele de finanțare ale investiției de unde se asigură? etc.)

#### **H. IPOTEZE ȘI RISCURI MAJORE**

- 1. Care sunt ipotezele principale pe care le-ați folosit în elaborarea proiectului dv. de investiții?**
- 2. Care sunt riscurile majore pe care le anticipați în cadrul afacerii/investiției dv.?**  
 (listați-le în ordinea importanței)
- 3. Ce puteți face pentru a minimiza primele trei riscuri dintre cele mai serioase?**

#### **I. ALTELE**

Vă rugăm să adăugați/anexați orice alte elemente pe care le considerați relevante pentru a evidenția faptul că ați analizat în detaliu problemele generate de implementarea acestui proiect, inclusiv eficiența lui economică.

\*\*\* Tabel (*Tabelul este orientativ.*)

**Situația actuală și previzionată a veniturilor**

**Fără proiect**

**An 1**

**An 2**

**An 3**

**1. VENITURI** (suma producțiilor valorice)

- 1.1. Producție fizică \*)
- 1.2. Preț unitar
- 1.3. Producție valorică (1.1 x 1.2.)
- 2. COSTURI DIRECTE**
- 2.1. Forța de muncă directă
- 2.2. Materiale
- 2.3. Combustibili
- 2.4. Alte costuri directe
- 3. AMORTIZARE** (a investiției)
- 4. COSTURI INDIRECTE**
- 4.1. Forța de muncă indirectă
- 4.2. Alte costuri
- 5. PROFIT BRUT**
- 6. Impozit pe profit (25%)
- 7. PROFIT NET (5 – 6)**
- 8. INVESTIȚIE:**
- \*) pentru fiecare produs

### **Listă de control pentru piața bunurilor de consum\***

Produsul/serviciul este cumpărat:

- 1.- în mod frecvent, fiind destinat satisfacerii unei nevoi esențiale?
- 2.- ca o plăcere sau un lux?
- 3.- cel mai adesea având destinația de cadou?
- 4.- numai în urma unei analize lungi și serioase?
- 5.- la sfatul altora?
- 6.- și utilizat doar de client?
- 7.- frecvent în urma unui impuls de moment, fără a sta prea mult pe gânduri?
- 8.- pentru a permite clientului să se bucure de timpul liber/
- 9.- pentru a permite consumatorului să beneficieze de un standard de viață superior?
- 10.- pentru a permite consumatorului să facă economie de timp și să transforme muncile casnice în activități mai ușoare și, pe cât posibil, plăcute?
- 11.- pentru a permite clientului să facă economie de bani?
- 12.- pentru a rezolva probleme practice?
- 13.- pentru a face față unor urgențe?
- 14.- întotdeauna pentru aceleași scopuri sau utilizări?
- 15.- pentru mai multe scopuri sau utilizări diferite?
- 16.- pentru a ajuta consumatorul să se integreze într-un anumit grup social, să beneficieze de un anumit stil de viață, sau să-și creeze o anumită imagine?

Ce caracteristică este cea mai relevantă pentru împărțirea pe categorii a cumpărătorilor produsului respectiv?

- 1.- sexul?
- 2.- vârsta?
- 3.- starea civilă și numărul de copii?
- 4.- localizarea gospodăriei?
- 5.- tipul locuinței (casă, apartament, ipotecată, închiriată)?
- 6.- caracteristicile zonei?
- 7.- nivelul veniturilor?
- 8.- nivelul veniturilor disponibile?
- 9.- statutul de angajat, șomer, pensionar?
- 10.- gradul de pregătire?
- 11.- apartenența la cluburi și asociații?
- 12.- cum își petrec timpul liber?
- 13.- în ce constă viața lor socială?
- 14.- participarea la activități sportive?
- 15.- activități și practici religioase?
- 16.- apartenența etnică?
- 17.- obiceiuri și tradiții locale sau religioase?
- 18.- opinii politice?
- 19.- preocupări privind mediul înconjurător?
- 20.- aspirații legate de stilul de viață?

---

\* Gary Jones, *Primii pași în afaceri*, Ed. Teora, București, 1997 pag.53-54

## Model de act constitutiv

### ACT CONSTITUTIV AL SOCIETĂȚII CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

" ....." S.R.L.

Subsemnații:

• D ....., domiciliat în .....  
 ....., str. .... nr. ...., bloc ....., scara ....., etaj .  
 ...., apartament ...., sector/județ ....., născut la data de (ziua, luna, anul) .  
 ..... în (localitatea) ..... sector/județ .....  
 ....., fiul lui ..... și al ..... , posesorul buletinului  
 (cărții) de identitate seria .... nr. .... eliberat de ..... , cod  
 numeric personal ..... , în calitate de **asociat**

• D ....., domiciliat în .....  
 ....., str. .... nr. ...., bloc ....., scara ....., etaj .  
 ...., apartament ...., sector/județ ....., născut la data de (ziua, luna, anul) .  
 ..... în (localitatea) ..... sector/județ .....  
 ....., fiul lui ..... și al ..... , posesorul buletinului  
 (cărții) de identitate seria .... nr. .... , eliberat de ..... , cod  
 numeric personal ..... , în calitate de **asociat**

**sau**

• S.C. ....  
 S.N.C./S.C.S./S.A./S.R.L., cu sediul social în (localitatea) ..... , str. ....  
 ..... nr. ...., bloc ....., scara ....., etaj ...., apartament ..  
 .., județ/sector ....., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului  
 ..... sub nr. ...., din ..... , cod  
 fiscal nr. .... din ..... , având contul nr. ....  
 ....., deschis la ..... , reprezentată de .....  
 ....., cu funcția de ..... , în calitate de  
**asociat**

• S.C. ....  
 S.N.C./S.C.S./S.A./S.R.L., cu sediul social în (localitatea) ..... , str. ....  
 ..... nr. ...., bloc ....., scara ....., etaj ...., apartament ..  
 .., județ/sector ....., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului  
 ..... , sub nr. ...., din ..... , cod fiscal  
 nr. .... din ..... , având contul nr. ....  
 ....., deschis la ..... , reprezentată de .....  
 ....., cu funcția de ..... , în calitate de **asociat**

**sau**



• S.C. ....  
 S.N.C./S.C.S./S.A./S.R.L., cu sediul social în (localitatea) ...., str. ....  
 .... nr. ...., bloc ...., scara ...., etaj ...., apartament ....  
 .., județ/sector ...., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului .  
 ...., sub nr. .... din ...., cod fiscal  
 nr. .... din ...., având contul nr. ....  
 ...., deschis la ...., reprezentată de ....  
 ...., cu funcția de ...., în calitate de **asociat**

• D ...., domiciliat în ....  
 ...., str. .... nr. ...., bloc ...., scara ...., etaj  
 ...., apartament ...., sector/județ ...., născut la data de (ziua, luna,  
 anul) .... în (localitatea) .... sector/județ .  
 ...., fiul lui .... și al ...., posesorul  
 buletinului (cartii) de identitate seria .... nr. ...., eliberat de ....  
 ...., cod numeric personal ...., în calitate de **asociat**,

au convenit să încheie prezentul Act constitutiv, pentru constituirea unei  
 societăți cu răspundere limitată, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 31/1990, ale  
 tuturor prevederilor legale în vigoare aplicabile societăților comerciale, precum și ale  
 prevederilor prezentului Act constitutiv.

## **CAPITOLUL I - FORMA, DENUMIREA, SEDIUL, DURATA, OBIECTUL DE ACTIVITATE**

### **1. FORMA JURIDICĂ A SOCIETĂȚII**

1.1. Societatea este persoană juridică română constituită în forma societății cu  
 răspundere limitată.

1.2. În cazul în care adunarea generală va hotărâ transformarea formei juridice a  
 societății, această transformare va determina în mod obligatoriu modificarea pct. 1.1 de  
 mai sus, precum și îndeplinirea formalităților de autorizare, publicitate, înmatriculare și  
 înregistrare, impuse de lege pentru înființarea societății.

### **2. DENUMIREA SOCIETĂȚII**

2.1. Denumirea societății este ". .... " S.R.L., în conformitate cu dovada  
 privind disponibilitatea firmei nr. .... din .....

2.2. În toate actele, publicațiile, facturile și orice alte documente emanând de la  
 societate, denumirea societății va fi urmată de inițialele S.R.L., sediul, numărul de  
 înmatriculare în Registrul Comerțului și codul fiscal.

### **3. SEDIUL SOCIETĂȚII**

3.1. Sediul societății este în ...., str. .... nr. ....,  
 bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. .... sector/județ .....

3.2. Societatea își va putea schimba sediul și va putea înființa sucursale, filiale, puncte de lucru, birouri, reprezentanțe, agenții oriunde în România sau în străinătate numai în urma hotărârii Adunării generale, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

3.3. Deținerea spațiilor necesare desfășurării activității societății se va face în oricare dintre formele îngăduite de lege: contract de închiriere, contract de asociere, act de vânzare-cumpărare, donație și altele.

#### **4. DURATA SOCIETĂȚII**

4.1. Durata de funcționare a societății este nelimitată, cu începere de la data înmatriculării în Registrul Comerțului.

**sau**

4.1. Durata de funcționare a societății este de . . . . . ani, cu începere de la data înmatriculării în Registrul Comerțului.

4.2. Durata de funcționare a societății poate fi prelungită în condițiile legii, pe baza hotărârii Adunării generale a asociaților.

#### **5. OBIECTUL DE ACTIVITATE**

5.1. Conform nomenclatorului privind clasificarea activităților din economia națională - CAEN, obiectul de activitate al societății este:

Domeniul principal de activitate: . . . . .  
. . . . .;

Activitatea principală: . . . . .  
. . . . .

5.2. Societatea va putea desfășura în subsidiar și alte activități precum: . . . . .  
. . . . .  
. . . . .  
. . . . .

5.3. Aceste activități se vor realiza împreună sau separat, în oricare dintre domeniile arătate, societatea urmând a desfășura toate acele activități conexe necesare realizării obiectului de activitate propus, în conformitate cu reglementările legale existente.

5.4. Asociații se obligă să obțină avizele și autorizațiile necesare desfășurării obiectului de activitate.

5.5. Societatea își va putea realiza obiectul de activitate atât în România, cât și în străinătate, precum și în zone libere, în lei sau în valută, în orice condiții, cu respectarea dispozițiilor legislației în vigoare.

5.6. Societatea va putea participa, în calitate de acționar sau asociat, la alte societăți comerciale, în condițiile legislației în vigoare.

5.7. Societatea va putea desfășura orice altă activitate legată direct sau indirect de obiectul său sau își va putea lărgi, modifica și adapta obiectul de activitate, în condițiile prevăzute de prezentul act constitutiv și cu respectarea legislației în vigoare.

## **CAPITOLUL II - CAPITALUL SOCIAL**

### **6. CAPITALUL SOCIAL**

6.1. Asociații au hotărât ca societatea să aibă un capital social în valoare de . . . .  
. . . . . lei, respectiv . . . . .

6.2. Capitalul social este divizat în . . . . . părți sociale egale și indivizibile, fiecare având o valoare nominală de minimum 10 lei, subscrise și integral vărsate de toți asociații la data constituirii societății.

6.3. Capitalul social al societății este asigurat de asociați prin aporturi în numerar sau/și, după caz, în natura.

6.4. Bunurile care vor fi eventual constituite ca aport social în natură la capitalul social, pe parcursul desfășurării activității societății, vor deveni proprietatea acestora și nu vor putea fi înstrăinate decât cu acordul, în unanimitate, al Adunării generale a asociaților. În cazul retragerii sau al excluderii unuia dintre asociați, acesta din urmă are dreptul la restituirea contravalorii aportului la capitalul social, evaluat oficial la data respectivă, după deducerea eventualelor creanțe ale societății din contravaloarea aportului mai sus menționat.

6.5. Asociații vor decide ulterior, în condițiile legii și ale prezentului act constitutiv, cu privire la majorarea sau diminuarea capitalului social, după caz.

6.6. Asociații se obligă să mențină o valoare netă minimă a capitalului, în conformitate cu prevederile legii aplicabile societăților ce desfășoară activități în domeniul circulației bunurilor incluse în obiectul de activitate.

### **7. APORTURILE ASOCIAȚILOR**

7.1. . . . . . subscrise . . . . . părți sociale, în valoare totală de . . . . .  
. . . lei, reprezentând . . . . . % din capitalul social;

..... subscrie ..... părți sociale, în valoare totală de ..... lei, reprezentând ..... % din capitalul social;

7.2. Participarea asociaților la beneficii și pierderi se determină în raport cu numărul și valoarea părților sociale deținute, conform legii.

7.3. Orice modificare ulterioară a ratei de schimb valutar (sau a leului) nu va afecta varsămintele deja efectuate și nu poate duce la modificarea procentelor participării asociaților la capitalul social al societății.

7.4. Asociații inițiali și ulteriori sunt obligați să depună integral aporturile subscrise, la data și în limitele unei asemenea subscripții, în conformitate cu cerințele legii.

## **8. PĂRȚILE SOCIALE**

8.1. Deținerea de părți sociale implică de drept recunoașterea și însușirea prevederilor actului constitutiv al societății, cu toate modificările și completările ulterioare.

8.2. Părțile sociale sunt egale ca valoare și indivizibile, conferind asociaților dreptul să-și primească dividendele.

8.3. Cesiunea parțială sau totală a părților sociale către terți se face cu acordul asociaților și cu respectarea dreptului de preemțiune, precum și a condițiilor de fond și de formă, prevăzute de lege.

8.4. În caz de deces al unui asociat, părțile sociale se transmit prin moștenire legală sau testamentară, potrivit legii.

8.5. Fiecare parte socială dă dreptul asociaților la un vot în adunările societății.

## **9. MAJORAREA CAPITALULUI SOCIAL**

9.1. Capitalul social poate fi majorat în baza hotărârii Adunării generale, prin admiterea de noi asociați, prin includerea de rezerve sau profituri cuvenite asociaților, efectuarea de noi aporturi de capital în numerar și/sau în natură, acestea din urmă fiind evaluate de către experți sau prin alte modalități legale.

9.2. Majorarea capitalului social se va realiza conform procedurii prevăzute de lege.

## **10. REDUCEREA CAPITALULUI SOCIAL**

10.1. Capitalul social poate fi redus în baza hotărârii Adunării generale a asociaților, cu condiția de a nu depăși limita minimă prevăzută de lege. Într-un asemenea caz, se vor arăta motivele pentru care se face reducerea și procedeul care va fi utilizat pentru efectuarea ei.

10.2. Hotărrea de reducere a capitalului social devine operantă numai după expirarea termenelor legale.

### **CAPITOLUL III - DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE ASOCIAȚILOR**

#### **11. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE DECURGÂND DIN PĂRȚILE SOCIALE**

11.1. Societatea va ține evidența părților sociale într-un registru ce se păstrează la sediul societății.

11.2. Administratorii vor elibera, la cerere, un certificat constatator al drepturilor asupra părților sociale, dar cu mențiunea că acesta nu poate servi ca titlu pentru transmiterea drepturilor constatate, sub sancțiunea nulității transmiterii.

11.3. Fiecare parte socială subscrisă și vărsată conferă posesorului ei un drept proporțional egal, potrivit cu numărul părților sociale existente, drept de vot în Adunarea generală, participarea la profit sau la activul social, precum și alte drepturi prevăzute în Actul constitutiv.

#### **12. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE DECURGÂND DIN EXERCITAREA DREPTULUI DE VOT**

12.1. Hotărârile privind organizarea și funcționarea societății vor fi luate în Adunarea generală, cu majoritatea absolută a voturilor.

12.2. Pentru hotărârile privind modificarea Actului constitutiv al societății este necesar votul tuturor asociațiilor.

#### **13. OBLIGAȚIA DE VARSĂMÂNT**

13.1. Fiecare asociat este obligat să verse cota sa de participare la capitalul social, în strictă conformitate cu dispozițiile legii și ale prezentului Act constitutiv.

#### **14. RĂSPUNDEREA ASOCIAȚILOR**

14.1. Asociații răspund numai în limitele părților sociale, obligațiile societății fiind garantate cu patrimoniul ei social.

14.2. Patrimoniul societății nu poate fi grevat de datorii, obligațiile societății fiind garantate cu capitalul ei social.

14.3. Un creditor al unui asociat poate formula pretenții numai asupra părții din beneficiul societății, care i se va repartiza acestuia de Adunarea generală sau asupra cotei-părți cuvenite la excluderea sau retragerea acestuia ori la lichidarea societății, conform prevederilor Actului constitutiv.

## **CAPITOLUL IV - CONDUCEREA ȘI ADMINISTRAREA SOCIETĂȚII**

### **15. ADUNAREA GENERALĂ A ASOCIAȚILOR**

15.1. Organul suprem de conducere a societății este Adunarea generală a asociaților, care va fi constituită și va funcționa în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990, republicată, și ale prezentului Act constitutiv.

15.2. Adunarea generală a asociaților se convoacă, la sediul social al societății, cel puțin o dată pe an sau de câte ori este necesar.

15.3. Adunarea asociaților are următoarele obligații:

- să aprobe bilanțul contabil și să stabilească repartizarea beneficiului net;
- să desemneze pe administratori și cenzori, să-i revoce și să le dea descărcare de activitatea lor;
- să decida urmărirea administratorilor și cenzorilor pentru daunele pricinuite societății, desemnând și persoana însărcinată să o exercite;
- să modifice actul constitutiv.

### **16. CONVOCAREA ADUNĂRII GENERALE**

16.1. Obligația convocării Adunării generale revine administratorilor.

16.2. Un asociat sau un număr de asociați, ce reprezintă cel puțin 1/4 din capitalul social, vor putea cere convocarea Adunării generale, arătând scopul acestei convocări.

16.3. Convocarea adunării se face prin . . . . . cu cel puțin 10 zile înainte de ziua fixată pentru ținerea acesteia, arătându-se ordinea de zi.

### **17. CONDIȚII DE VALIDITATE**

17.1. Adunările generale sunt valabil constituite dacă asociații prezenți la prima convocare dețin cel puțin 3/4 din capitalul social, iar la o a doua convocare dețin 1/2 din capital.

17.2. Deciziile Adunării generale luate în condițiile legii, ale Actului constitutiv vor fi obligatorii și pentru asociații absenți sau reprezentati, precum și pentru cei care au votat împotriva hotărârilor luate.

### **18. ADMINISTRAREA SOCIETĂȚII**

18.1. Conducerea operativă a societății este asigurată de Consiliul de administrație format din:

- un administrator care este și presedintele societății, calitate în care:
- coordonează întreaga activitate a societății;
- asigură reprezentarea acesteia în raporturile cu terții;
- împreună sau separat de administratorul delegat angajează patrimonial societatea în limitele prevăzute de lege, de Actul constitutiv;
- are drept de semnătură în bancă;
- un administrator, delegat care este și vicepreședintele societății, calitate în care:
- împreună sau separat de administrator angajează patrimonial societatea în limitele prevăzute de lege, de prezentul Act constitutiv;
- asigură reprezentarea acesteia în raporturile cu terții;
- are drept de semnătură în bancă.

#### 18.2. Consiliul de administrație are următoarele atribuții:

- întocmește proiectul programului de activitate și proiectul de buget al societății pe anul următor și le supune aprobării Adunării generale a asociaților;
- angajează și concediază personalul pe baza contractelor individuale de muncă, stabilește drepturile și obligațiile acestuia;
- aprobă operațiunile de încasări și plăți ale societății;
- aprobă încheierea contractelor în limita obiectului de activitate al societății;
- întocmește raportul Consiliului de administrație cu privire la activitatea societății, bilanțul contabil și contul de profit și pierderi pe anul precedent;
- calculează și certifică realitatea dividendelor;
- exercită controlul operativ al societății, răspunde pentru buna administrare și pentru integritatea patrimoniului societății;
- rezolvă orice alte sarcini stabilite de Adunarea generală, potrivit legii și conform Actului constitutiv.

#### 18.3. Consiliul de administrație este compus după cum urmează:

- D ....., domiciliat în .....  
..... str. ...., nr. ...., bloc ...., scara ...., etaj ....,

apartament . . . . sector/județ . . . . . , născut la data de (ziua, luna, anul) . . . . .  
. . . . . în (localitatea) . . . . . sector/județ . . . . .  
. . . , fiul lui . . . . . și al . . . . . , posesorul buletinului (cartii) de  
identitate seria . . . . , nr. . . . . , eliberat de . . . . . , cod numeric  
personal . . . . . , în calitate de . . . . . , numit pentru un mandat de . . . . .  
ani, care poate fi reînnoit, dacă nu intervine revocarea expresă din partea Adunării  
generale a asociaților;

- D . . . . . , domiciliat în . . . . . / . . . . .  
. . . . . , str. . . . . , nr. . . . . , bloc . . . . , scara . . . . , etaj . . . . ,  
apartament . . . . sector/județ . . . . . , născut la data de (ziua, luna, anul) . .  
. . . . . în (localitatea) . . . . . sector/județ . . . . .  
. . . , fiul lui . . . . . și al . . . . . , posesorul buletinului (cartii) de  
identitate seria . . . , nr. . . . . , eliberat de . . . . . , cod  
numeric personal . . . . . , în calitate de . . . . . , numit  
pentru un mandat de . . . . . ani, care poate fi reînnoit, dacă nu intervine revocarea  
expresă din partea Adunării generale a asociaților.

## **CAPITOLUL V - ACTIVITATEA ECONOMICĂ A SOCIETĂȚII**

### **19. EXERCITIUL ECONOMIC-FINANCIAR**

19.1. Exercițiul economico-financiar începe la 1 ianuarie și se încheie la data de 31 decembrie a fiecărui an.

19.2. Primul exercițiu economico-financiar începe la data înmatriculării societății în Registrul Comerțului.

### **20. PERSONALUL SOCIETĂȚII**

20.1. Schema de organizare și de personal se aprobă de Adunarea generală a asociaților.

20.2. Angajarea personalului societății se face de către administratori pe baza contractelor individuale de muncă și a altor acte juridice prevăzute de lege.

20.3. Plata salariilor personalului societății - inclusiv a salariilor stabilite pentru administratori -, precum și a celorlalte drepturi salariale se va face potrivit legislației în vigoare.

20.4. Quantumul salariilor administratorilor se stabilește de către Adunarea generală, iar cel al restului de personal, de către Consiliul de administrație.

### **21. CONTURILE SOCIETĂȚII**



21.1. Conturile societății, atât în lei, cât și cele în valută, se vor deschide la băncile autorizate din România.

21.2. Alimentarea conturilor se face din aportul la capitalul social subscris, din încasările societății, din împrumuturi, credite, precum și din alte surse, potrivit legii.

## **22. EVIDENȚA CONTABILĂ**

22.1. Evidența contabilă a societății, inclusiv bilanțul contabil și contul de profit și pierderi, se vor ține în lei și în limba română.

22.2. Valuta convertibilă se va evidenția distinct iar înregistrarea și evidența acesteia în lei se va efectua la cursul de referință a BNR, la data efectuării operațiunii.

22.3. Orice operațiune patrimonială se consemnează în momentul efectuării ei, în înscrisuri care vor sta la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel, calitatea de documente justificative.

22.4. Evidența contabilă se organizează și se conduce potrivit legii și normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor.

22.5. Bilanțul contabil, contul de profit și pierderi și raportul de gestiune se vor întocmi în mod obligatoriu anual, precum și în situația lichidării societății. Acestea sunt supuse aprobării Adunării generale, după care se publică în Monitorul Oficial al României.

22.6. În bugetul de venituri și cheltuieli se pot cuprinde cheltuieli de sponsorizare și reprezentare în limita unor procente de . . . . . % din cifra de afaceri a societății.

## **23. CALCULAREA ȘI REPARTIZAREA PROFITULUI**

23.1. Profitul societății se stabilește prin bilanțul aprobat de Adunarea generală a asociaților. Pentru determinarea acestui profit se va deduce din profitul anual fondul de rezervă, care va fi de până la . . . . . % din totalul profitului prevăzut în bilanțul anual, constituirea acestuia făcându-se până va atinge . . . . . % din capitalul social.

23.2. Adunarea generală poate stabili cota-parte din profit pentru constituirea de fonduri pentru dezvoltare, investiții, reparații capitale și alte fonduri prevăzute de lege.

23.3. Profitul rezultat constituie baza de calcul pentru stabilirea impozitului datorat bugetului de stat.

23.4. După deducerea impozitului legal datorat bugetului de stat, profitul realizat se stabilește pe cote-părți, sub forma dividendelor ce se plătesc fiecărui asociat proporțional cu aportul fiecăruia la capitalul social și cu activitatea fiecăruia în cadrul societății, în baza hotărârilor Adunării generale în acest sens.

23.5. În cazul în care societatea înregistrează pierderi, asociații sunt obligați să analizeze cauzele și să ia măsurile ce se impun.

## **CAPITOLUL VI - CONTROLUL ACTIVITĂȚII SOCIETĂȚII**

### **24. CONTROLUL ASOCIAȚILOR**

24.1. Oricare dintre asociați are dreptul de a verifica situația financiară a societății, de a cere și a primi date privind situația patrimoniului, a veniturilor și a pierderilor, și orice alte date legate de activitatea socială și au acces la documentele acesteia.

24.2. Pentru efectuarea unor operații de verificare și certificare a bilanțurilor și a altor operațiuni financiar-contabile și de trezorerie, asociații care dețin cel puțin . . . . . % din capitalul social au dreptul de a cere folosirea serviciilor unei societăți specializate sau ale unor experți contabili autorizați.

### **25. COMISIA DE CENZORI**

25.1. Gestionarea societății poate fi controlată de o comisie din cel puțin 3 cenzori care trebuie să depună o garanție egală cu 1/3 din garanția stabilită pentru administratori. Garanția rămâne în casa societății și va fi restituită cenzorului doar dacă Adunarea generală va ratifica activitatea desfășurată pe parcursul exercițiului.

25.2. Cenzorii se reunesc la sediul social, dacă nu au stabilit un alt loc și pot lucra individual sau colectiv. Asupra raporturilor ce vor fi prezentate Adunării generale vor conlucra toți cenzorii, iar în cazul neconcordanțelor, se vor întocmi rapoarte separate.

25.3. Întreirile comisiei de cenzori sunt convocate de oricare dintre cenzori, de presedintele Consiliului de administrație sau de asociații care dețin cel puțin . . . . . % din capitalul social.

### **26. ATRIBUȚIILE COMISIEI DE CENZORI ȘI RESPONSABILITATEA CENZORILOR**

26.1. Comisia de cenzori are următoarele atribuții:

- pe perioada exercitiului financiar supraveghează gestiunea societății, are drept de control asupra evidenței societății, a modului în care sunt folosite mijloacele fixe, circulante și fondurile bănești, titlurile de valoare ale societății, întocmind și prezentând președintelui Consiliului de administrație și Adunării generale rapoarte privind observațiile făcute și eventualele propuneri;

- la închiderea exercițiului financiar, verifică dacă bilanțul și contul de profit și pierderi sunt legal elaborate și în concordanță cu registrele, dacă acestea sunt ținute

regulamentar și dacă evaluarea patrimoniului a fost făcută conform normelor stabilite pentru elaborarea bilanțului, prezentând un raport scris în care specifică observațiile făcute și propunerile privind modificarea sau aprobarea bilanțului contabil și a contului de profit și pierderi;

- poate cere convocarea Adunării generale, în cazul în care aceasta nu este convocată de Președintele Consiliului de administrație sau când se ivesc situații ce necesită o rezolvare urgentă;

- controlează dacă dispozițiile legale ale actului constitutiv și ale Adunării generale sunt respectate de către administratori sau de către lichidatori;

- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, de actul constitutiv sau de hotărârile Adunării generale a asociaților.

26.2. Cenzorii răspund în fața societății conform legii, putând fi revocați sau suspendați de Adunarea generală.

## **CAPITOLUL VII - MODIFICAREA FORMEI JURIDICE A SOCIETĂȚII ȘI EXCLUDEREA ASOCIAȚILOR**

### **27. MODIFICAREA FORMEI JURIDICE A SOCIETĂȚII**

27.1. Adunarea generală a asociaților poate hotărî transformarea formei juridice a societății.

27.2. Modificarea formei juridice a societății devine opozabilă terților numai după îndeplinirea formalităților de autentificare, autorizare, publicitate, înmatriculare și înregistrare, cerute de lege la înființare.

### **28. EXCLUDEREA ASOCIAȚILOR**

28.1. Poate fi exclus din societate:

- asociatul care a devenit legalmente incapabil;
- asociatul care nu-și îndeplinește obligațiile potrivit prezentului Act constitutiv sau în cazul în care acționează împotriva intereselor societății;
- asociatul care nu-și efectuează aportul la care s-a obligat;
- asociatul administrator care comite fraude în dauna societății sau se servește de semnătura asociaților sau de capitalul social în folosul lui sau al altora.

28.2. Excluderea se cere instanței judecătorești de oricare asociat sau de Adunarea generală după rămânerea sa definitivă, urmând a fi publicată în Monitorul

Oficial, înmatriculată în Registrul Comerțului și înregistrată la Direcția Generală a Finanțelor Publice.

28.3. Asociatul exclus, pe de o parte, răspunde de pierderi, iar pe de altă parte, are dreptul și la profit până în ziua excluderii sale, dar nu va fi îndrituit să solicite regularizarea lor financiară până ce acestea nu vor fi repartizate conform clauzelor prezentului Act constitutiv.

28.4. Asociatul exclus are dreptul la restituirea contravalorii aportului sau la capitalul social, evaluat oficial la data respectivă, după deducerea eventualelor creanțe ale societății din contravaloarea aportului mai sus menționat.

## **CAPITOLUL VIII - DIZOLVAREA ȘI LICHIDAREA SOCIETĂȚII**

### **29. DIZOLVAREA SOCIETĂȚII**

29.1. Au ca efect dizolvarea societății și dau dreptul fiecărui asociat să ceară deschiderea procedurii lichidării acesteia următoarele:

- trecerea timpului stabilit pentru durata societății;
- imposibilitatea realizării obiectului de activitate al societății sau realizarea acestuia;
- declararea nulității societății;
- hotărârea Adunării generale;
- hotărârea tribunalului, la cererea oricărui asociat, pentru motive temeinice;
- falimentul societății;
- în orice alte situații, prin hotărârea Adunării generale a asociaților, luată cu unanimitate de voturi.

### **30. LICHIDAREA SOCIETĂȚII**

30.1. Lichidarea societății se face de către unul sau mai mulți lichidatori, numiți de Adunarea generală. Aceștia vor putea fi persoane fizice sau juridice.

30.2. Din momentul intrării în funcțiune a lichidatorilor, mandatul administratorilor încetează, aceștia nemaiputând întreprinde noi operațiuni în numele societății.

30.3. Lichidatorii au aceeași răspundere ca și administratorii.

30.4. Lichidatorii își îndeplinesc mandatul sub controlul Adunării generale.

30.5. Lichidatorii pot apărea în fața instanțelor judecătorești și pot încheia tranzacții și compromisuri cu creditorii societății.

30.6. Lichidatorii pot înștiința pe creditorii, printr-un anunț public, despre lichidarea societății, cerându-le să-și prezinte pretențiile într-o anumită perioadă fixată. Creditorilor cunoscuți societății li se va trimite un anunț separat.

30.7. Lichidatorii care efectuează noi operațiuni, ce nu sunt necesare scopului lichidării, sunt răspunzători, personal și în solidar, de executarea acestora.

30.8. Din sumele rezultate din lichidarea societății vor fi satisfăcuți creditorii privilegiați și apoi ceilalți creditorii.

30.9. Lichidatorii vor întocmi bilanțul de lichidare și vor face propuneri de repartizare între asociați a rezultatelor financiare ale lichidării, conform calculului și repartizării beneficiilor și pierderilor, aprobat de Adunarea generală, ținându-se cont de cotele de participare ale acestora la capitalul social, precum și de activitatea efectivă a fiecăruia la bunul mers al societății.

30.10. Pe baza bilanțului de lichidare, lichidatorii vor întocmi acte, în formă autentică, ce vor urma cursul impus de lege. După terminarea lichidării, lichidatorii trebuie să ceară radierea societății din registrul comerțului.

30.11. Toate documentele emise de societate în perioada lichidării vor conține denumirea societății, urmată de cuvintele "societate în lichidare".

## **CAPITOLUL IX - SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR**

### **31. COMPETENȚA DE SOLUȚIONARE**

31.1. Toate litigiile intervenite în legatura cu interpretarea sau executarea prezentului Act constitutiv vor fi soluționate de către părți pe cale amiabilă.

31.2. În cazul în care nu este posibilă rezolvarea litigiilor pe care amiabilă, părțile se vor adresa instanțelor judecătorești competente.

## **CAPITOLUL X - CLAUZE FINALE**

32.1. Prevederile prezentului Act constitutiv se completează cu orice alte dispoziții legale aplicabile societăților comerciale.

32.2. Presentul Act constitutiv intră în vigoare după înmatricularea sa în Registrul Comerțului.

32.3. Presentul Act constitutiv s-a încheiat în . . . . ., astăzi, . . . . .  
. . . . ., data autentificării, în . . . . . ( . . . . . ) exemplare originale,  
redactate și dactilografiate de către . . . . ., din care s-au eliberat părților . . . . .  
. . . . . exemplare autentificate.

ASOCIAȚI,

S.C. . . . . .

/ . . . . . / . . . . . / . . . . .

S.C. . . . . .

/ . . . . . / . . . . . / . . . . .